

TEJDNIK

YU ISSN 0040-1978

LETO XXXVII., ŠT. 42

Ptuj, 25. oktobra 1984

CENA 17 DINARJEV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

MEDOBČINSKI SVET ZKS PODRAVJA

Kompleksi agroživilskega kompleksa!

Člani medobčinskega sveta ZKS Podravja so zadnje sejo, bila je 17. oktobra, namenili oceni družbenoekonomskih odnosov in povezovanju agroživilstva v Podravju. S temi vprašanji se ta medobčinski organ ukvarja že lepo število let, sprejeli so ničkoliko dobrih sklepov in stališč, vendar je bilo doslej uresničenih kaj malo. Vzroke je sicer lahko iskati v splošni gospodarski situaciji, mnogi pa so take narave, da bi jih bilo mogoče ob doslednem uresničevanju dogovorjenega odpraviti.

Razpravljalci so ponovno opozorili na razdrobljenost površin, na nizke hektarske pridel-

ke, na opuščanje in slabo obdelovanje zemljišč v hribovitih predelih Haloz, Slovenskih goric, Pohorja in Kozjaka, na skromna vlaganja v posameznih kmetijskih panogah, na slabo kadrovske strukturo, pozidavo najboljših kmetijskih zemljišč in tako dalje. Tudi trgovina ni brez madeža, saj zaradi nepovezanosti v svojih vrstah — v podravskem prostoru: je prisotnih kar osem sestavljenih organizacij združenega dela, ki bolj ali manj vlečejo vsaka na svoj konec — ni odigrala vloge povezovalca med pridelavo, predelavo in potrošnjo.

Da je dohodkovni položaj kmetijske pridelava-

ve, predelovalne industrije in trgovine z živili izredno zaostren, ni treba posebej poudarjati. Dejstvo pa je, da sprememb ni mogoče doseči s prizadevanji v posameznih okoljih, saj je to naloga, ki jo je potrebno opraviti na zvezni ravni.

Sklepi in stališča, usmeritve za delo komunistov, sprejetih in omenjeni seji, je precej. Žal pa imajo tudi ta grenak priokus — večino bo mogoče uresničiti le takrat, ko bo prišlo do korenitih sprememb v dohodkovnih odnosih, ko bodo zbrisane občinske in regionalne meje . . .

N. Dobljekar

NNNP DRAVA '84

Sloga močnejša od rečne ujme

Na območju slovenskega in zgornjem območju hrvaškega dela reke Drave je v soboto, 20. oktobra potekala letošnja vaja Nič nas ne sme presenetiti Drava '84. Vanjo so se s polno aktivnostjo vključile tudi vse strukture splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, še posebej pa specializirane enote z območja ptujske občine. Po končani vaji je vodja operativne skupine za Slovenijo, Bojan Ušeničnik o poteku vaje povedal:

»Ne bi rad dajal celovite ocene o poteku vaje kjerkoli, tudi ne v ptujski občini, kajti za to je še prerano. Lahko pa opozorim na nekatere ugotovitve operativne skupine, ki je spremljala obrambno samozasčitne aktivnosti tudi na območju občine Ptuj.

Kar na začetku lahko rečem, da smo v izvajanjem vaje v ptujski občini lahko zelo zadovoljni. Vse aktivnosti so potekale organizirano in načrtno, do izraza je prišla usklajenost med posameznimi obrambno-samo-

zmo lahko ugotovili v štabu, ko smo spremljali potek na vašem območju.

Nikakor pa ne bi rad spregledal nekaterih pomanjkljivosti, ki so se dogajale pri izvajanju nalog zaščite in reševanje, kot tudi pri vodenju vaje. Tudi ne samo v ptujski občini, ampak na celotnem območju, kjer je vaja potekala. Predvsem menim, da je treba izpostaviti pripravljenost delovnih ljudi in občanov za reševanje, njihovo razpoloženje do te vaje, ki so jo očitno sprejeli dokaj pozitivno; k temu ni nikakršnih pripomb. Pred očmi je treba imeti, da je to območje intenzivnega kmetijstva, kjer imajo ljudje sedaj polno dela pri spravilu poljskih pridelkov in kljub temu so se v večini radi odzvali pozivom in se seveda aktivno vključili v akcijo.

Ne bi bilo prav, da bi govoril samo o pozitivnih ugotovitvah z vaje. Treba je opozoriti tudi na naloge, ki so pred nami pri odpravljanju pomanjkljivosti. Menim, da bo treba na vseh ravneh, od temeljnih organizacij

Občinski štab za civilno zaščito je uspešno vodil, koordiniral in usmerjal akcije reševanja Foto: M. Ozmeč

združenega dela, krajevnih skupnosti in občin, opraviti temeljite analize in identificirati vse pomanjkljivosti ter probleme, do katerih je nedvomno tudi prihajalo. Za njihovo odpravljanje je treba zasnovati načrtno in dolgoročno akcijo, pri tem pa se je potrebno osredotočiti na nadaljnje usposabljanje delovnih ljudi in občanov za obrambo in družbeno samozasčito, na izpopolnjevanje sistema za opazovanje in obveščanje, na izpopolnjevanje zvez; pri vsem tem pa je treba upoštevati tudi naše realne gmotne možnosti. Še nadalje je treba usposabljanje vodstva, oziroma organe za vodenje splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, za usklajeno delovanje vseh teh struktur.»

Kako je ta usklajenost prišla do izraza na celotnem območju, kjer je vaja potekala, tako v koroški, podravski in varaždinski regiji?

»Mislim, da je bila usklajenost posameznih struktur očitna. Že v sami predpostavki vaje smo ta element posebej upoštevali. Zavedamo se namreč, da v primeru poplav posamezna občina ne more delovati neodvisno od ostalih ob reki Dravi. Zato je bila vaja zasnovana tako, da smo dali prvo predpostavko o nastopu visokovodnega vala na HE Dravograd, od tam pa je steklo aktiviranje po vsej reki navzdol, do Čakovca, neglede na občinske in republiške meje. Temu primerno so se obnašali vsi izvajalci vaje. Do izraza je prišlo sodelovanje med posameznimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, občinami, še posebej pa sodelovanje med obema sosednjima republikama. Menim, da smo v vaji nabrali dovolj dobrih izkušenj, ki nam bodo služile kot izhodišče za nadaljevanje obrambnih priprav tudi na drugih področjih.»

M. Ozmeč

Sklicani zbori SO Ormož

Predsedniki zborov skupščine občine Ormož so sklicali ločene seje zborov. V skladu s tem se bo družbenopolitični zbor sestel v ponedeljek, 5. novembra popoldne, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa se bosta sestala v torek, 6. novembra.

Vsi trije zbori bodo obravnavali družbeni dogovor o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavitvi spomenikov, spominskih plošč, grobov borcev NOV v občini Ormož, odlok o spremembah odloka o proračunu občine Ormož, kmetijsko zakonodajo iz pristojnosti skupščine SRS, imenovali bodo komandirja Postaje milice Ormož, predlagan je Aleksander Majdič iz Ptuj-

ja, ki je že sedaj v. d. komandirja ter opravili druga imenovanja, razrešitve in izvolitve, prav tako pa tudi vprašanja delegatov in delegacij.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa bosta obravnavala program jesenske in spomladanske setve 84/85 v občini Ormož, predlog odloka o upravljanju, vzdrževanju in financiranju nekategoriziranih cest in drugih javnih poti na območju občine, predlog odloka o ureditvi cestnega prometa na območju občine in odgovore na vprašanja delegatov in delegacij.

-u

IZ VSEBINE:

Novosti pri kreditiranju (stran 2)

O gradnji šolskih objektov (stran 3)

Čestitka Slavici Zemljičevi (stran 5)

Razstava tapiserij Cvetke Miloš (stran 7)

Oglarji iz Škofje Loke (stran 8)

PRED SEJAMI ZBOROV SO PTUJ

V tem tednu teče živahna razprava o gradivu za sejo zborov skupščine občine Ptuj, ki se bodo sestali v torek, 30. oktobra. O gradivu razpravljajo in oblikujejo stališča delegacije v TOZD za zbor združenega dela in delegacije v KS za zbor krajevnih skupnosti. Prav tako pa se sestajajo skupine delegatov družbenopolitičnega zbora pri posameznih občinskih DPO.

Predsedstvo občinske konference SZDL Ptuj se bo sestalo danes, 25. oktobra ob 12. uri. Pri obravnavi gradiva za seje zborov SO Ptuj bodo namenili pozornost zlasti osnutku sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Ptuj za to srednjeročno obdobje, informaciji o izvajanju sanacijskih in predsanacijskih programov v TOZD, ki so izkazale izgubo, predlogu smernic za dolgoročni plan občine Ptuj in poročilu o delu ZMDA „Slovenske gorice 84“.

Pod posebno točko dnevnega reda pa bodo obravnavali vprašanja nadaljnje gradnje šolskega prostora v občini Ptuj v času do leta 1986, kar je tudi na dnevnem redu zborov SO Ptuj.

Nadalje bodo na seji predsedstva OK SZDL obravnavali obisk ptujske delegacije na prireditvi pri KPD „Sava“ v Frankfurtu, o pomoči prizadetim po potresu na Kopaoniku in o drugih sprotih nalogah.

F

DANES SEJA OK ZKS PTUJ

Kako uresničujemo sklepe

Na redni seji občinskega komiteja ZKS Ptuj, ki se bo sestel danes, 25. oktobra popoldne, bodo predvsem pregledali, kako uresničujemo sklepe, ki smo jih sprejeli kot usmeritev za delo komunistov na posameznih družbeno pomembnih področjih dela.

Tako je za sejo posebna delovna skupina pripravila poročilo o uresničevanju sklepov seje predsedstva OK ZKS o družbeni vlogi informativnih sredstev in nalogah komunistov. Predsedstvo ocenjuje, da je to poročilo tudi prispevek k predlogom sklepov 13. seje CK ZKJ, saj postavlja v ospredje in v spomin sklepe, hkrati pa prikazuje uresničevanje ali neuresničevanje sprejetih nalog. Prav bi bilo, da bi takšno prakso uveljavljali povsod.

Stalna akcijska konferenca ZKS Upravnih organov občine Ptuj pa je pripravila oceno uresničevanja sklepov OK ZKS in zborov občinske skupščine o delovanju občinskih upravnih organov. Predsedstvo OK ZKS v uvodu navaja, da ni zadovoljno z nekaterimi preveč uradniškimi odgovori v poročilu.

Posebej pa bodo na današnji seji OK ZKS ocenili potek javne razprave o predlogu sklepov 13. seje CK ZKS. V gradivu so člani občinskega komiteja ZKS prejeli povzetke iz zapisnikov kar 42 osnovnih organizacij ZKS, kjer so že razpravljali o predlogu sklepov in ob tem kritično ocenjevali lastno delo in probleme v svojem delovnem in bivalnem okolju.

Včeraj, 24. oktobra pa se je sestel aktiv komunistov delavcev-neposrednih proizvajalcev, obravnaval vsa tista vprašanja, ki bodo danes na seji občinskega komiteja, zavzel do njih stališča, ugotovitve, pripombe in predloge, ki jih bo sekretar aktiva Janez Zemljarič danes posredoval na seji OK ZKS k posameznim točkam dnevnega reda.

FF

Komemoracija ob dnevu mrtvih

Občinska konferenca ZSMS Ptuj vabi vse občane na osrednjo komemorativno svečanost ob dnevu mrtvih, ki bo v sredo, 31. oktobra. Zbirališče udeležencev bo ob 13. uri pred Trgom mladinskih delovnih brigad v Ptuj, od koder bodo v povorki krenili k spomeniku padlim na strem mestnem pokopališču. Komemorativni govor bo imel predsednik občinske konference SZDL Ptuj, Anton Zorec, učenci osnovnih in srednjih šol pa bodo ob tej priložnosti pripravili komemorativni kulturni program.

-OM

Da nas pozimi ne bo zeblo

Ob pomanjkanju tekočih goriv se mnogi potrošniki vse bolj usmerjajo na ogrevanje s trdim kurivom. Zадnja leta, predvsem pa letos so taki prizori na gozdnatem območju ptujske občine vse pogostejši Foto: I. Ciani

Mercator

UGODNO!

prodaja orodja
UNIOR
20%
POPUST

OD 25. DO 31.10.'84 V PRODAJALNI KOVINA IN PRED BLAGOVNICO

IZ TOVARNE JOŽE KERENČIČ

Ugodni poslovni rezultati, bodoči razvoj v treh smereh

V tovarni plastičnih in optičnih proizvodov TJK Ormož je zaposlenih 600 delavcev, ki delajo v štirih temeljnih organizacijah in eni delovni skupnosti skupnih služb. Od štirih temeljnih organizacij so tri proizvodne temeljne organizacije, ena je prometna. Prva in najstarejša temeljna organizacija je TOZD Predelava plastičnih mas, druga je TOZD Optyl — Optični proizvodi, tretja je TOZD LIKAPLAST, predelava plastike in izdelava okvirjev za očala in sončna očala iz Udbine na Hrvaškem; četrta TOZD je prometna, s sedežem v Mariboru. ABA razvija dejavnost servisiranja, prodaje optičnih proizvodov in drugega blaga široke potrošnje.

DELOVNI IN PROIZVODNI REZULTATI

Kljub težkim pogojem gospodarjenja, zlasti še težavam pri preskrbi s surovinami, velikim razlikam med stroški in prodajnimi vrednostmi, je delovna organizacija dosegla v devetih mesecih letos dobre rezultate! Temu primerno so osebni dohodki, ki jih delajo v okviru meril družbenega dogovora (brez prekoračitve) in so po višini v sredini ormoškega gospodarstva. Najnižji osebni dohodek je 15 tisoč dinarjev, najvišji okrog 50 tisoč dinarjev. Špomladi so sprejeli novi pravilnik o osebnih dohodkih, ki že daje prve kakovostne rezultate, ne samo pri osebnih dohodkih, temveč tudi v proizvodnji.

Kot je povedal Vlado Fric, direktor DO je pravilnik začel v obeh temeljnih organizacijah v Ormožu, medtem ko v temeljni organizaciji v Udmini, DSSS in ABI v Mariboru šele orjejo ledino.

IZVOZ PRESEGELE PRIČAKOVANJA

Izvažajo vse tri proizvodne temeljne organizacije. Le-ta je v primerjavi z

lovico predvidenega celotnega prihodka, TOZD je že zgradil del objektov, TAM pa že tudi pripravil seznam opreme, ki se prenaša. Dodati bo potrebno še nekaj nove opreme in obstoječo zgradbo dokončno urediti za proizvodne namene.

Načrtujejo tudi rahlo povečanje zaposlenih v tehnoloških skupinah in sicer za okrog 30 delavcev. Pri novih zaposlitvah računajo na lasten kader kovinske stroke, ki trenutno opravlja dela in naloge izven poklica. Nekaj delavcev pa bodo zaradi ozke specialnosti lahko v kratkem času pričeli.

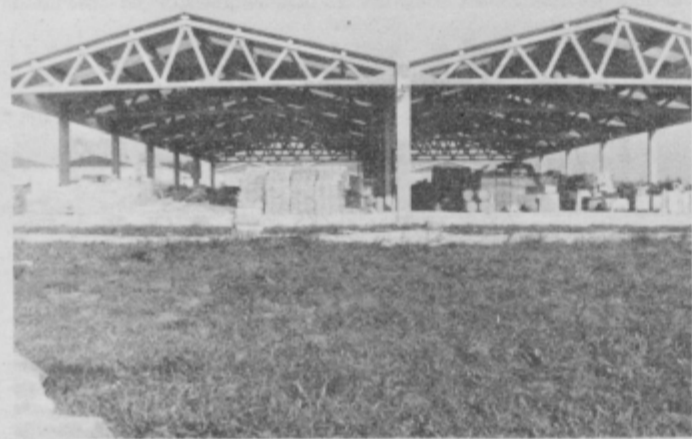
SPLOŠNO O KADRIH

Glede na naprave in stroje, ki jih ima tovarna, je za potrebe neposredne proizvodnje dovolj kakovostne delovne sile, nimajo pa kadra za razvoj novih proizvodov trženja in za nekatere druge naloge.

Oprema je zastarela, odpisana prek tri četrtine, ki pa z dobrim vzdrževa-

Vlado Fric, direktor TJK

Prostor za prenešeno proizvodnjo bo potrebno še dokončno urediti Foto: JB

lanskimi dosežki močno porastel in presega tudi resolucijska načrtovanja. Ob tem velja opozoriti na drugi podatek, da vse tri temeljne organizacije potrebujejo za svojo delo veliko surovin iz uvoza. Za leto 1984 so planirali 1 milijon 150 tisoč dolarjev uvoza, ki pa je bil v devetmesečju že dosežen. Za zadnje tri mesece leta načrtujejo še dodatni izvoz in sicer v približni vrednosti 10 odstotkov že ustvarjenega letošnjega izvoza. Pokritost izvoza z uvozom betajze pri IOZD PPM in TOZD Optyl, da predelavi plastičnih mas nekateri kupci tudi pomagajo pri preskrbi s surovinami iz uvoza. Popolnoma nepokrita je TOZD LIKAPLAST, kjer obstaja poleg velikih potreb uvoznih surovin, še dokaj močna obveznost do tujine za osnovna sredstva.

Največ izvažajo na konvertibilno področje in sicer v Avstrijo in Nemčijo, v manjši vrednosti pa tudi v Anglijo in Egipt. V okviru še razpoložljivih količin (predvsem okvirjev za očala) izvažajo tudi v Češko in Nemško demokratsko republiko.

Po sistemu skupnega poslovanja in skupnega prihodka poslujejo tako na področju preskrbe, kot tudi prodaje. Trdijo, da so izkušnje letošnjega leta več kot pozitivne, vendar beležijo na nabavnem področju skozi samopravne sporazume velika izsiljevanja.

PREJ SOZD ZIV TAM — SEDAJ POSLOVNA SKUPNOST

Delovna organizacija je bila prej povezana v SOZD ZIV TAM, ki pa se je pred koncem leta 1983 razformiral in preoblikoval v poslovno skupnost, v katero so v glavnem TOZD in DO, ki skupaj s tovarno avtomobilov in motorjev, proizvajajo skupni proizvod (motor ali avtomobil).

PRENOS DELA PROIZVODNJE IZ TAMA

Zaradi tega se je tudi DO TJK odločila, da TOZD Predelava plastičnih mas vključi v to skupnost. Kot je poudaril Vlado Fric, jih v to ni prignalo samo 20-letno sodelovanje, temveč prizadevanja, da bi sodelovanje s TAM-om poglobili. Tako se načrtuje prenos dela proizvodnje iz TAM-a v PPM v predvideni vrednosti celotnega prihodka 200 milijonov dinarjev. Razgovori o tem so v zaključni fazi. Naložba za prenos bo dosegla slabo po-

njem še zadovoljuje tako kakovostnim zahtevam, kot zmogljivostim.

Delovna in tehnološka disciplina, na obeh se že pozna pravilnik o nagrajevanju, zlasti še pri izbiri delovnega časa. TOZD PPM dela v pp 1,75 izmene s tem, da večina strojev dela v treh izmenah, določeni pa tudi v štirih izmenah (stroji se sploh ne ustavijo). Nizek odstotek izkoriščenosti izmen daje veliko število delavcev na montaži, pripravi in odpremi proizvodnje.

Tudi temeljna organizacija Optyl dosega v poprečju prek eno in pol izmene, v dveh izmenah delajo v LIKAPLASTU in v ABI.

Neprekinjeno delo zahtevajo tudi izvozni posli, včasih pa tudi prekratki roki, nepravočasne dobave prispelih surovin in podobno.

BODOČI RAZVOJ V TREH SMEREH

Ko v delovni organizaciji razmišljajo o bodočem razvoju, postavljajo na prvo mesto očalstvo, kot osnovno bodočo panogo delovne organizacije, ki danes obsega že tri tehnologije (vliivanje, brizganje in rezkanje). K temu bi dodali še druge komponente, ki jih danes drago kupujemo iz uvoza ali pa jih kot blago široke potrošnje uvažamo na naš trg. Pri tem se zavajajo, da zahajajo na področje z močno konkurenco, gledano na svetovno tržišče, brez katerega pa si nadaljnji razvoj razvoja in prodaje ne morejo zamisliti. Drugo področje je orodjarstvo, ki ga potrebujejo vse tri proizvodne temeljne organizacije.

Tretje področje: Dotika se potreb PPM in LIKAPLASTA. Ob obstoječi proizvodnji naj bi poiskali take proizvode, ki bodo »prenašali« skokovito rast cen surovin.

Povedati velja, da so v obdelavi posamezni projekti, ki pomenijo dopolnitev osnovnega asortimana in razširitev zmogljivosti. V vseh teh razmišljanjih (v razmišljanjih o srednjeročnem in tudi dolgoročnem razvoju) pa zadevajo na tri osnovne probleme: KADRE (za razvoj novih proizvodov in trženja), PRAVOČASNO PRESKRBO s tehnološko dovolj kakovostno opremo z domačega ali tujega trga in ne nazadnje, da zamujajo z nekaterimi aktivnostmi, ki bi zagotavljale hotenja iz srednjeročnega in dolgoročnega plana in »pokrivanje« ugotovljenih negativnosti (kadri in oprema). MG

NOVOSTI PRI KREDITIRANJU GOSPODARSKE DEJAVNOSTI OBČANOV

V prejšnji številki Tednika smo predstavili novosti pri kreditiranju občanov na podlagi prodaje konvertibilnih deviz, namenskega dinarskega varčevanja ali vezave dinarskih sredstev.

Danes pa predstavljamo novosti o kreditiranju gospodarske dejavnosti občanov, kar urejajo naslednji pravilniki:

1. Pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje gospodarske dejavnosti in opravljanje svobodnih poklicev; in

2. Pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje kmetijske dejavnosti in ribištva;

3. Pravilnik o kratkoročnih kreditih za obratna sredstva.

Uvodoma navajamo nekaj bistvenih skupnih določil vseh treh pravilnikov. Banka daje kredite po teh pravilnikih državljanom SFRJ, ki z njo poslovno sodelujejo. Občan pa poslovno sodeluje z banko, če ima pred vložitvijo zahtevka za posojilo na hranilnem računu pri njej naložena sredstva oziroma žiro račun, če ga je po zakonu dolžan odpreti. Kredite po teh pravilnikih lahko dobijo občani, ki že opravljajo ali bodo pričeli opravljati gospodarsko dejavnost z osebnim delom in sredstvi v lasti občanov, v skladu z obrtnim zakonom.

Kredite po pravilnikih pod tč. 1 in 2 lahko dobijo občani le na podlagi:

— predhodnega namenskega varčevanja dinarskih sredstev, s tem da po končani varčevalni dobi privarčevani znesek veže ali uporabi namensko kot lastno udeležbo, kredit pa dobi v višini, ki je odvisna od varčevalne dobe

— predhodnega namenskega varčevanja konvertibilnih deviz, ki se ga lahko poslužujejo le občani v skladu z določili odloka o obrestovanju deviznih sredstev, ki jih imajo občani na deviznem računu ali kot devizno hranilno vlogo in jih po končani varčevalni dobi odprodaja banki ter dinarsko protivrednost nepreključno veže ali namensko porabi kot lastno udeležbo.

— vezave dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih konvertibilnih deviz

— lastne udeležbe dinarskih sredstev občana, kjer sodeluje banka s 50 % oz 30 % kredita od predračunske vrednosti naložbe. Ta način kreditiranja smo v KBM do sedaj imeli urejen s posebnim pravilnikom. V bodoče se to enotno urejuje v vseh temeljnih bankah LB—ZB s tem pravilnikom.

Pri tem takoj opazimo bistveno razliko od dosedanjih pravilnikov, ki niso bili toliko vezani na udeležbo lastnih sredstev. Pravilnika pod tč. 1 in 2 nimata več točno določenega najvišjega možnega zneska kredita. Višina je odvisna od privarčevanih ali vezanih lastnih sredstev, predračunske vrednosti in kreditne sposobnosti občana. Določene so tudi spodnje meje zneska kredita.

Obrestne mere po novem določa vsakokratni sklep banke o tarifi obresti in ne več sami pravilniki, kot doslej. Višina obresti je za posamezne namene različna. Če je kredit odobren na podlagi namenske vezave sredstev je obrestna mera za depozite in kredit nespremenljiva. Obrestne mere za kredite odobrene na podlagi udeležbe, je spremenljiva in je odvisna od cene sredstev občanov. Če se cena sredstev občanov spremeni v posameznem tromesečju za preko dve odstotni točki, se spremeni tudi obrestna mera za (že odobrene in nove) kredite. Obrestni za kredite so sedaj višje, ker se je zvišala cena sredstev občanov.

S sedanjimi spremembami so poenoteni pravilniki za kreditiranje gospodarske dejavnosti občanov v vseh temeljnih bankah v sestavi LB združene banke. V KBM se nekoliko razlikuje ta pravilnik o kreditiranju obratnih sredstev, kar bo pojasnjeno kasneje.

Sedaj pa pogledimo novosti iz posameznih novih pravilnikov:

1. Pravilnik o posojilih občanov za pospeševanje gospodarske dejavnosti in opravljanje svobodnih poklicev:

a) Razširjen je krog občanov. Kredit lahko dobijo tudi občani, ki opravljajo popoldansko deficitarno obrt in domačo obrt.

b) Razširjeni so nameni, tako da sedaj banka kreditira:

— nakup poslovnega prostora — tudi premičnega in montažnega — od OZD ali fizične osebe,

— graditev, dograditev, rekonstrukcijo ali adaptacijo poslovnega prostora,

— nakup in vgraditev materialov in naprav za varčevanje z energijo (n. pr. izolacijski material, proizvodnja energije za lastne potrebe ipd.),

— nakup nove ali rabljene opreme, strojev in orodja, vključno s prometnim davkom,

— nakup nadomestnih delov za generalna popravila osnovnih sredstev,

— nakup generalno obnovljenih strojev ali opreme,

— nakup strojev in opreme za opravljanje domače in umetne obrti vključno s prometnim davkom,

— nakup opreme za prenos dosežkov raziskovalnih del v proizvodnjo, na osnovi že opravljenih temeljnih raziskav.

Za rabljeno opremo daje banka kredit le v primeru, ko jo kupuje občan — obrtnik od družbenega sektorja in ko gre za naložbo v deficitarno in prednostno dejavnost določeno v razvojnem programu drobnega gospodarstva občine.

Banka bo dajala kredit za prednostne namene po ugodnejših pogojih. Za prednostne namene po tem pravilniku se štejejo:

— deficitarne obrtne dejavnosti ter domača in umetna obrt, če je tako opredeljena v razvojnem programu pristojne občine,

— proizvodne obrtne dejavnosti, usmerjene v izvoz in nadomeščanje uvoza,

— gostinska dejavnost, ki povečuje prenočitvene in prehranske zmogljivosti namenjene turistični ponudbi,

— obrtne dejavnosti, ki prispevajo k povečanju števila zaposlenih,

— naložbe in dejavnosti, ki vplivajo na varčevanje z energijo,

— realizacija inovacij, ki so registrirane pri raziskovalnih skupnostih,

— opravljanje obrtnih dejavnosti na manj razvitih območjih, kar pa ne velja za suficitarne obrtne dejavnosti.

Privarčevani, oziroma vezani znesek mora biti tako visok, da dobi občan najmanj 50.000 — din kredita. Vračilna doba kredita je odvisna od namena in življenjske dobe kreditiranega osnovnega sredstva, za gradnjo in nakup ter dograditve poslovnih prostorov in deficitarne dejavnosti je do 10 let, za nakup nadomestnih delov, generalno obnovljenih strojev ali opreme, do 5 let. Za vse ostale namene na 6 let

Doba vezave sredstev je enaka dobi porabe in odplačila kredita. Banka obrestuje vezani znesek po 1 % letno, ali pa se z občanom dogovori, da tega ne bo

qrestovala. Kadar ni dogovorjeno obrestovanje vezanih sredstev, so obresti za kredite nižje za 1 % in znašajo:

— Deficitarna obrtna dejavnost, domača in umetna obrt, varčevanje z energijo 13 %

— prednostni nameni 17 %

— ostali nameni 21 %

Če je kredit odobren na osnovi udeležbe po varčevanju, se obresti gibljejo:

za namensko varčevanje

za nenamensko varčevanje

— deficitarna obrtna dejavnost, domača obrt, domača in umetna obrt in varčevanje z energijo 28 % 30,5 %

— prednostni nameni 32 % 32 %

— ostali nameni 36 % 36 %

Novost je tudi v načinu koriščenja kredita:

Del kredita do 25 % je mogoče gotovinsko koristiti z nakazilom na žiro račun kreditojemalca, če gre za kredit, odobren na osnovi varčevanja.

2. Pravilnik o kreditih občanom za pospeševanje kmetijske dejavnosti in ribištva.

Po načinu in osnovah za dovoljevanje kreditov se novi pravilnik bistveno ne razlikuje od prejšnjega. Bistveno pa so razširjeni nameni kreditiranja, ki sedaj vključujejo tudi nakup rabljenih in generalno popravljanih strojev, varčevanje z energijo, plemenske živine, nakup in melioracijo zemljišča in kmečki turizem.

Tako po novem pravilniku banka kreditira naslednje namene:

— nakup novih ali rabljenih strojev vključno s prometnim davkom

— nakup generalno obnovljenih strojev ali opreme

— nakup osnovnih sredstev za čebelarje

— nakup, graditev, dograditev ali adaptacijo gospodarskih poslopij in drugih objektov za opravljanje kmetijske in živinorejske dejavnosti

— nakup in vgraditev materialov in naprav za varčevanje z energijo (npr. izolacijski materiali, proizvodnja energije za lastne potrebe ipd.)

— nakup ali melioracijo zemljišč za kmetijsko proizvodnjo

— ureditev ali obnovo dolgoletnih nasadov

— nakup plemenske živine

— ureditev objektov za proizvodnjo vrtnin, sadik in gob

— nakup osnovnih sredstev za ribolov

— preureditev in opremo prostorov za kmečki turizem, ko pomeni ta ponudba dopolnilno kmetovo dejavnost ter naložbe za dopolnilno ponudbo za opravljanje kmečkega turizma.

Banka daje kredite za prednostne namene po tem pravilniku po ugodnejših pogojih. Prednostni nameni po tem pravilniku so:

— proizvodnja hrane za organiziran trg

— izgradnja novih zmogljivosti za kmečki turizem

— materiali in naprave za varčevanje z energijo.

Kredite za navedene namene pa lahko dobijo:

— kmetje, ki so usmerjeni v določeno kmetijsko proizvodnjo,

— občani, ki se poleg redne zaposlitve ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in svoje proizvode prodajajo in so usmerjeni v določeno proizvodnjo,

— občani, ki se šele nameravajo ukvarjati s kmetijsko dejavnostjo ali drugo dejavnostjo za proizvodnjo hrane,

— občani, ki se ukvarjajo ali bodo ukvarjali z ribolovom ali gojenjem rib

Banka daje po tem pravilniku kredite le tistim kmetom in občanom, ki bodo proizvajali za organiziran trg, za kar imajo sklenjeno dolgoročno kooperacijsko pogodbo z območno temeljno združeno organizacijo ali temeljno organizacijo kooperantov ali predelovalno industrijsko delovno organizacijo.

Podlaga za pridobitev kreditov, najnižji in najvišji znesek kredita, vračilna doba, gibanje obresti so enake kot pri prvem pravilniku.

3. Pravilnik o kratkoročnih kreditih za obratna sredstva

Po tem pravilniku banka kreditira občanska obratna sredstva:

— samostojnim obrtnikom, ki na podlagi določil obrtnega zakona z osebnim delom in delovnimi sredstvi v lasti občanov samostojno opravljajo obrtno, gostinsko, avtoprevoziško in brodersko dejavnost ter prodajo na drobno,

— občanom, ki opravljajo domačo in umetno obrt,

— občanom, ki se ukvarjajo z ribolovom ali gojenjem rib ali čebelarjenjem.

Razširjeni so nameni tako, da je možno dobiti kredite za:

— nakup materiala za poslovanje,

— osebne dohodke delavcev s prispevki, če jih obrtnik nakazuje na hranilno knjižico ali tekoči račun banke,

— plačilo storitev, ki so povezane z nemotnim procesom proizvodnje,

— izjemoma za plačilo vseh vrst pogonskih stroškov za opravljanje obrtne dejavnosti, če presegajo 40 % materialnih stroškov poslovanja,

— nakup reprovizivnega materiala za gojenje rib in čebelarjenje.

Višina kredita je odvisna od kreditne sposobnosti in bonitete kreditojemalca in lahko znaša do 1/4 ustvarjenega prometa v preteklem letu, povečanega za stopnjo inflacije.

Obrestna mera je sedaj spremenljiva in odvisna od cene sredstev občanov.

Kreditojemalce koristi kredit na podlagi dokumentacije (faktura) izjemoma je možno do 50 % kredita prenesti na njegov žiro račun.

Pri tem pravilniku moramo omeniti še to, da se pravilnik KBM razlikuje od predloga pravilnika LB ZB, ki je predvideval kratkoročne kredite za obratna sredstva tudi za kmete in občane, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Tega predloga nismo osvojili, ker se na našem območju kreditiranje te, tekočih potreb opravlja preko kmetijskih zadrug. Če bi to sprejeli bi po našem mnenju sprožili proces razpadanja povezav organizirane in družbeno usmerjene kmetijske proizvodnje.

To je bilo nekaj bistvenih novosti iz novih pravilnikov, ki so »pričeli« veljati s 1. 10. t. l. Vseh sprememb seveda nismo mogli omeniti. S podrobnostmi pa vas bomo seznanili v referatu za drobno gospodarstvo v PE Ptuj.

Franc LUKMAN

Zmanjšali porabo električne energije ob povečanju obsega proizvodnje

V občini Slovenska Bistrica ugotavljajo, da so v osmih mesecih letošnjega leta povečali obseg proizvodnje za prejšnje leto odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Ob tem pa tudi ugotavljajo, da se je poraba električne energije v letošnjem enakem obdobju povečala le za 6,8 odstotka, kar predstavlja 2,4 odstotno zmanjšanje porabljene energije na enoto proizvoda.

Največji porast porabe električne energije so v letošnjem letu zabeležili v delovni organizaciji Stoklo Slovenska Bistrica in to predvsem zaradi prehoda od drugega mazuta na elektriko, ki jo uporabljajo za topljenje steklene mase. Ta prehod iz mazuta na elektriko so naredili v prvih mesecih letošnjega leta ob remontu šeststonske steklarske peči, z njim pa so uspeli znižati stroške energije, ki so mesečno sedaj nižji za prejšnje leto. Pričakujejo, da bodo do konca letošnjega leta v tem kolektivju uspeli prihraniti na račun cenejše energije okoli deset milijonov dinarjev.

Skupno s Tovarno olja Slovenska Bistrica načrtujejo še nadaljnji korak pri varčevanju z energijo. Do konca letošnjega leta bodo skupno pripravili dokumentacijo za zgraditev priključkov na plinovod, tako bo postala njihova osnovna energija plin. Pričakujejo, da

V OBČINI SLOVENSKA BISTRICA

bodo z deli pričeli v letu 1985. Na osnovi preusmeritev nekaterih energetskih naprav so v Tovarni olja letos uspeli znižati porabo mazuta na enoto proizvoda, kar za 16 odstotkov.

V petih tozdih LIP Slovske Konjice, ki delujejo na območju bistrške občine, so dali posebni povdarek zmanjšanju goriva v racionalnejši interni porabi. V kmetijski zadrugi Slovenska Bistrica načrtujejo spremembo kotlovnice in prehod iz kurilnega olja na premog. Tudi v DO Monter Poljčane in EMI Poljčane skrbno spremljajo porabo električne in drugih oblik energije, kar velja tudi za TOZD Releji Makole—Poljčane. V obeh tozdih godnega gospodarstva, Oplotnica in Slovenska Bistrica, je program varčevalnih ukrepov usmerjen predvsem k racionalni porabi tekočih goriv. Pomembni rezultati varčevanja so bili doseženi tudi v DO Preskrba, kjer so v letošnjem letu v povprečju znižali porabo električne energije za 9 odstotkov, za 12 odstotkov pa so zmanjšali porabo bencina in nafte. V teku pa je

tudi zamenjava kotlov in prehod iz kurilnega olja na trda goriva.

Kljub temu, da v ozdih na področju družbenih dejavnosti niso večji porabniki energije, pa so zelo resno pristopili k pripravi in izvedbi varčevalnih programov. Tako so občutno prihranili električno energijo in kurilno olje predvsem v osnovni šoli Pohorski odred Slovenska Bistrica, OŠ Pohorski bataljon Oplotnica, OŠ Edvard Kardelj Poljčane in OS Minke Namestnik-Sonje Slovenska Bistrica. V domu dr. Jože Potrč pa so z izvedbo rekonstrukcije ogrevalnih naprav in tekočega goriva na premog uspeli znižati letne stroške ogrevanja za milijon dinarjev.

Na območju občine Slovenska Bistrica se prav dobro zavedajo težav pri vseh višjih stroških, ki jo na enoto proizvoda prinese energetika, zato so varčevalne ukrepe sprejeli z vsro resnostjo, prav tako pa jih tudi uresničujejo, kar kažejo podatki o doseženih prihrankih na energiji v osmih mesecih letošnjega leta.

Gospodarska situacija, v kateri se nahajamo, pa povsem prepričljivo zagotavlja, da bo s takšnim in še večjim varčevanjem pri energiji kot tudi na vseh drugih področjih, nujno nadaljevati.

Viktor Horvat

IZ DELA ORMOŠKIH SINDIKATOV

Gospodarjenje, socialna varnost, pregled dela

Ormoški sindikati so aktivnost zadnjih mesecev v glavnem usmerili v pregled gospodarjenja in pri tem ugotovili, da ni nobenih razlogov za optimizem. Poudarili so, da osebni dohodki ne smejo biti nižji od 15 tisoč dinarjev za normalne delovne učinke. Povečanje osebnih dohodkov najnižjim kategorijam pa ne sme rušiti relativnih razmerij (1:3). Povsod tam, kjer imajo glede na merila družbenega dogovora, še neizplačano maso, morajo poskrbeti za ustrezen dvig osebnih dohodkov in to še posebej, če bodo delavci v mesecu oktobru prejeli manjši osebni dohodek od 15 tisoč dinarjev.

Pri tem tudi ugotavljajo, da so navidezno dobri poslovni rezultati prvega polletja, doseženi tudi na račun osebnega in družbenega standarda delavcev.

Poleg tega tudi poudarjajo potrebo, da izvršni svet SO Ormož v bodoče podaja lastno oceno gospodarjenja, ki pa naj bo razumljiva in seveda bistveno krajša. Ocena gospodarjenja pa mora imeti tudi ustvarjalen pristop k razreševanju problemov v OZD, ki dosegajo slabše rezultate. Glede dileme, da bi zaradi letnih dopustov, spremenili čas razprav o polletnih gospodarskih rezultatih, pa so menili, da te dejansko ni, saj večina delavcev koristi letni dopust po obravnavah polletnih gospodarskih rezultatov. Pač pa medobčinski svet ZSS za Podravje prouči možnost zmanjšanja števila razprav ob periodičnih obratnih. Izpustili naj bi razpravo ob prvem četrtletju.

Posebno pozornost so sindikati namenili

obravnavi gospodarjenja v tozd, kjer imajo izgubo. Večkrat pa so obravnavali stanje v najbolj kritični tozd, to je Primatovem tozd Bančna oprema. Izgube ob polletju pa so manjše kot v prvem četrtletju.

Analizo uveljavljanja sistema delitve po delu in rezultatih dela so povezali z oceno obravnave in sprejema samoupravnih sporazumov dejavnosti. Ugotovili so, da prednjačijo tiste OZD, ki so že doslej posvečale temu vprašanju ustrezno pozornost.

Na zadnji seji občinskega sveta so osrednjo pozornost namenili zagotavljanju socialne varnosti delavcev in njihovih družin. Tako so ugotovili, da je v ormoški občini v mesecu septembru prejelo nižji osebni dohodek od 15 tisoč dinarjev; 275 delavcev (7,72 odstotka vseh delavcev v ormoški občini), ki so zaposleni v 26 organizacijah združenega dela. V oktobru se bo ta številka znižala in bo po oceni ta dohodek prejelo 205 delavcev v 24 OZD. Zmanjšanje števila delavcev, ki bodo prejeli nižji OD od 15 tisoč dinarjev, gre na račun povečanja osebnih dohodkov v tovarni sladkorja. Ob tem pa je v občini približno 33.500.000 dinarjev neizplačane mase osebnih dohodkov. Najbolj kritično je v VVZ, kjer bi naj v oktobru 34,48 odstotkov delavcev prejelo nižji osebni dohodek od 15 tisoč dinarjev.

Pri vsem tem ormoški sindikati tudi ugotavljajo, da večina OZD še vedno nima načrtov produktivnega zaposlovanja in odpiranja novih delovnih mest.

Po ugotovitvah ormoških sindikatov je solidarnostno pomoč iz sklada skupne porabe doslej prejelo 13 delavcev. Prav tako so ugotovili, da še vedno vsi delavci v OZD plačujejo enak prispevek za topli obrok med delom. Osnovnim organizacijam Zveze sindikatov pa predlagajo, da delavce z najnižjimi osebnimi dohodki oprostijo plačevanja prispevka za topli obrok.

Sindikati tudi vztrajajo, da se do konca leta uvede enotna skupna evidenca prejemnikov socialno-varstvenih pomoči.

Sindikati dajejo pobudo tudi Samoupravnim stanovnijski skupnosti občine Ormož, da analizira potrebe delavcev po učinkovitejšem subvencioniranju stanarin. Subvencijo je doslej sprejelo 26 delavcev.

Zaključili pa so, da so različne oblike socialne pomoči le trenutna rešitev. Zato si je potrebno prizadevati, da bo delavec za normalno delo, za normalne rezultate, prejel osebni dohodek, ki mu bo zagotavljal normalno življenje. V nasprotnem takega dela naša družba ne potrebuje, smo v zadnjem času večkrat slišali.

Kot je povedala Vera Rep, sekretarka občinskega sveta, jih čaka do konca leta pestra aktivnost. Najprej pa bodo vodili aktivnosti okrog ankete, s katero bodo poizkušali ugotoviti, kako daleč so v OZD pri sprejemanju samoupravnih sporazumov dejavnosti. V kratkem bodo pripravili tudi celovito analizo o materialnem stanju na področju vzgoje in izobraževanja v občini.

MG

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST PTUJ

Informacija o gradnji šolskih objektov

O celoviti problematiki gradnje šolskega prostora na območju občine Ptuj bodo v torek, 30. oktobra spregovorili delegati zborov SO Ptuj, ki se bodo sestali na ločenih sejah. Med obširnimi gradivom, ki so ga prejeli delegati in delegacije za to sejo, je tudi informacija o uresničevanju samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Izobraževalne skupnosti Ptuj in gradnje šolskih objektov. V poročilu je razčlenjen program investicij za obdobje 1981—85 s finančnimi podatki po cenah, ki so veljale leta 1980.

Za tem je v poročilu podrobneje razčlenjen program, ki je bil uresničen do konca leta 1983 in nakazan plan za leto 1984. Citiran je odstavek iz občinske resolucije za leto 1984, ki pravi:

»V letu 1984 bodo izvajane na področju šolstva, investicije v skladu s referendurnim programom, ki bo prilagojen časovnemu zamiku. Tako bo pričeta gradnja telovadnice pri Srednješolskem centru in osnovna šola Lovrenc.«

V nadaljevanju poročila je navedena predračunska vrednost objektov, za telovadnico 120.470.000 din, za osnovno šolo Lovrenc 30.451.000 din. Prednost ni bila predlagana, začel naj bi investitor, ki bo imel popolno dokumentacijo.

Skupščina izobraževalne skupnosti predloga ni sprejela. Upoštevala je stališče, predvsem predstavnikov SŠC, da je potrebno zagotoviti sočasen začetek obeh gradenj, pri tem pa upoštevati nujni obseg sredstev, ki jih mora imeti investitor ob začetku deli oziroma ob izdaji gradbenega dovoljenja.

Podrobneje je razčlenjena aktivnost odbora za razvoj vzgoje in izobraževanja in svobodno menjavo dela s številnimi finančnimi podatki o zbranih in potrebnih sredstvih. Iz njih je bilo ugotovljeno, da je malo možnosti za začetek gradnje OŠ Lovrenc v letu 1984.

SPREMENBE POGOJEV GRADNJE OŠ LOVRENC

Načrtovana novogradnja osnovne šole Lovrenc na Dr. polju se je v planih izobraževalne skupnosti Ptuj prvič pojavila v srednjeročnem obdobju 1976—80. Takrat je bil tudi prvi načrtovan prizidek k OŠ Ivan Spolenjak Ptuj. Načrtovani investiciji v omenjenem planskem obdobju nista bili realizirani, temveč prenešeni v plan 1981/85.

O utemeljenosti in potrebi gradnje prizidka v OŠ Ivan Spolenjak tudi danes v delegatski bazi ni dileme. Število učencev na območju šolskega okoliša se v zadnjih letih bistveno spreminja, število oddelkov se je gibalo med 16 in 19, v tem šolskem letu je 17 oddelkov, kar glede na prostorske zmogljivosti terja uvedbo tretje izmene, saj imajo le 9 učilnic. Po številu rojstev bo v naslednjem šolskem letu v OŠ

Ivan Spolenjak v prvem razredu nad 50 učencev, saj se v tem šolskem okolišu precej gradi in raste število prebivalstva. Po analizi dolgoročnih razvojnih možnosti občine Ptuj bo število prebivalstva v KS Ivan Spolenjak in Turnišče do leta 2000 naraslo za okoli 35 odstotkov.

Osnovna šola Lovrenc je bila načrtovana, ko je to šolo obiskovalo še prek 130 učencev in sta bila v prvem razredu dva oddelka. Po tem je začelo število učencev stalno upadati. V šolskem letu 1984/85 jih je v prvem razredu le še 15, vseh učencev pa 71. Po številu rojstev v tem šolskem okolišu, bi morali letos vpisati v I. razred 26 učencev. Vzrok takega osipa je predvsem odločitev staršev, da učence vpisujejo v OŠ Kidričevo, na to vpliva tudi pripadnost krajevni skupnosti, ki se je v tem obdobju spreminjala.

V nadaljevanju poročila je po letih razčlenjeno število učencev v OŠ Lovrenc in OŠ Ivan Spolenjak od leta 1973 do 1984/85 in ocena stanja do leta 1990, kar ne kaže v prid gradnje OŠ Lovrenc. **PRIPRAVE INVESTICIJSKIH PROGRAMOV INVESTITORJEV**

Srednješolski center je vso dokumentacijo pripravil in 1/8-1984 prijavil investicijo. 3/9-1984 je izvajalec pričel z gradnjo. V teku so dogovori glede oskrbe centra z energetiko.

Osnovna šola Kidričevo, še nima pripravljene dokumentacije. Organi Izobraževalne skupnosti Ptuj so od jeseni lanskega leta osnovno šolo Kidričevo opozarjali na nujnost priprave dokumentacije. Osnovna šola je 28/8-1984 podala glede priprave dokumentacije naslednji odgovor:

V mesecu novembru 1983 je bil sprejet sklep, da prične gradnja šole Lovrenc že v letu 1984. Po preveritvi cen za klasično gradnjo, je gradbeni odbor ugotovil, da je predraga in je uspel se dogovoriti s krajinj Lovrenca za montažno gradnjo.

21. decembra 1983 je MARLES izdelal ponudbo na osnovi tlorisa šole Trnovska vas. Takrat je bila ocenjena gradnja na 26.000.000. V mesecu januarju 1984 je bil izdelan idejni projekt z drugačnim tlorisno zasnovo — zaradi terena in okolja. 16. februarja je bila ponudbena vrednost idejnega projekta 31.000.000. V ponudbi je bilo zaklonišče samo ocenjeno. 1/3 se je naročil projekt na podlagi idejnega projekta in je bil končan koncem meseca aprila. Na podlagi načrtov je bila šola ocenjena (25/4) na 33.000.000. K vsem ponudbenim vrednostim moramo prišteti 2.200.000 dinarjev ostalih stroškov. V mesecu maju smo skupaj z MARLES-om preverjali pri izvajalcih ceno izdelave tega objekta. 2/6 je bila pogodbeno cena MARLESA na ključ 35.900.000 dinarjev. Po razgovoru s ponudniki gradnje je MARLES 16/6 dal ponudbo s

cenou 35.341.578 dinarjev.

Če k tej vsoti prištejemo vse ostale stroške, je cena celotne gradnje za mesec junij in julij 37.502.269 dinarjev. Iz sredstev referenduma in organizacij je na razpolago 28.400.400 dinarjev; šola kot investitor manjkajočega denarja nima in ga tudi vse do avgusta ni zaprosila pri OŠ občine Ptuj, ki združujejo amortizacijo. Vsa amortizacija znaša 14.000.000 dinarjev in komaj zadošča za redna vzdrževalna dela.

Ker ni bilo pokritja sredstev, ni bilo možno izdelati oz. dokončati invest. programa samo v točkah, v katerih je omenjena potreba po sredstvih.

V kolikor pride do podpisa pogodbe z MARLESOM do 10. 9. 1984, bi potrebovali 39.118.038 dinarjev. Celotna investicija bo izvedljiva, če se bodo osnovne šole odpovedale sredstvom amortizacije do potrebne višine.

O gradnji osnovne šole Lovrenc so samoupravni organi in gradbeni odbor večkrat razpravljali. Aktivnosti so se povečale v maju, juniju in juliju 1984, ko so bili tudi sprejeti sklepi o gradnji, vendar s pogojem, da novogradnja ne bo bremenila dohodka šole. Le pod tem pogojem so delavci pristali na gradnjo.

Sklep o gradnji in potrditev osnutka invest. programa je sprejel razširjeni svet šole 28/5-1984. Ker ni bilo vira za pokritje manjkajočih sredstev smo v mesecu juliju v invest. programu zapisali kot vir samo referendum in prispevek OZ. Od IS smo 30/7-1984 dobili potrdilo o zbranih sredstvih, ne pa potrdila, da je investicija finančno pokrita.

KB Maribor-Poslovna enota Ptuj-Sektor za kreditiranje gospodarstva in negospodarstva — je podala oceno skladnosti investicije, ker je ugotovila, da zbrana sredstva, upošteva je mesečne prilive, v letu 1984 ne bodo zadošča za pokritje predračunske vrednosti investicije.

Investitorja skrbi drugi problem, ki je v tesni zvezi z novogradnjo t. j. zmanjševanje števila vpisanih otrok v šolskih okoliših šole Kidričevo, Cirkovce, Lovrenc in Ptujška gora.

Očitek, glede vpisovanja otrok iz Apač je neutemeljen. Ravnatelj šole je imel v letih 1982-1983 več razgovorov s predstavniki krajevne konferenčne SZDL in starši glede vpisovanja otrok v šolo Lovrenc. Kljub temu prizadevanjem starši iz Apač (vedno več) vpisujejo (zahtevajo vpis) v Osnovno šolo Kidričevo.

Materialni stroški, ki jih dobimo s svobodno menjavo dela zadoščajo zgolj za minimalne izdatke. Kakršnokoli večje popravilo krijemo iz skupnih sredstev. Po normativu bi morali imeti v Lovrencu še eno učiteljico, vendar je ne zaposlujemo, saj le tako lahko zagotovimo OD ostalih zaposlenih pedagoških delavcev.

Srednješolski center je pripravil tudi izračun potrebnih sredstev in rokov gradnje v primeru, da bi sredstva (35 mio din) že v maju 1984 bila porabljena za gradnjo osnovne šole Lovrenc

— podpis pogodbe oz. pridobitev gradbenega dovoljenja, bi bila konec oktobra 1984.

— začetek gradbenih del novembra 1984, konec okrog januarja 1986

— po dogovorjenem reagiranju na rast cen bi v novembru predračunska vrednost porasla za 15 %, kar pomeni okrog 17,5 mio din več.

— začetek uporabe bi bil premaknjen skoraj za leto dni.

Odbor za razvoj vzgoje in izobraževanja in svobodno menjavo dela je o investicijah v zadnjem letu razpravljal 9 krat in po vsaki seji spodbujal oba investitorja, da pospešita pripravo dokumentacije. V začetku maja je predsednik skupščine osebno bil pri vseh investitorjih in jih pozval, da pospešijo pripravo dokumentacije.

MNENJA IN RAZPRAVE DELEGATOV IN ORGANOV IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI

Organi in strokovna služba izobraževalne skupnosti Ptuj so na osnovi vedno glasnejših pripomb delegatov na skupščini izobraževalne skupnosti in njenih organih že nekaj krat želeli sprožiti postopek o ponovni preveritvi argumentov za gradnjo osnovne šole Lovrenc in svoje predloge posredovali na občinske organe (nazadnje 14/7-1984). Do razprave ni prišlo, enako kot po dopisu KDERP-a iz decembra 1983 v katerem je ta podrobno analiziral potrebo po gradnji te šole.

Iz razprav delegatov na skupščinah pa je čutili zahtevo, da se sredstva samoprispjevka za šolski prostor morajo nameniti v enakem deležu (20 %) od zbranih za osnovne šole, tja, kjer je to najbolj družbeno utemeljeno.

ORMOŽ

KOMUNISTI SO ZAOSTRILI ODGOVORNOST!

V občinski organizaciji ZK Ormož je 30 osnovnih organizacij, ki so v zadnjem mesecu dokaj uspešno opravili razpravo o predlogu sklepov 13. seje CK ZK Jugoslavije. K predlogu sklepov sicer niso imeli pripomb in dopolnil, so pa zato precej živahno razpravljali o problemih v svojem delovnem in življenjskem okolju. Predsedstvo OK ZKS je ocenilo, da morajo razpravo ponoviti v treh osnovnih organizacijah ZK, kjer so jo izvedli preveč formalno oziroma pasivno. Slednje velja predvsem za OO ZK v krajevni skupnosti Ormož.

Komunisti so razpravljali predvsem o gospodarskem položaju svoje manj razvite občine, o padajočem standardu delavcev, o problemih nezaposlenosti in tako dalje. Ugotavljajo, da imajo izdelanih premalo atraktivnih razvojnih programov, ki bi jih lahko uveljavili, ko bo investiranje bolj sproščeno. S tem je povezano načrtovanje kadrov in izobraževanje mladih. Mladi ne poznajo kadrovskega potreb občinskega gospodarstva, zato se izobražujejo v poklicih, ki so bolj atraktivni oziroma zagotavljajo tudi zaposlitev.

V izredno težkem položaju so se znašli delavci v družbenih dejavnostih, posebej še učitelji. Njihovi osebni dohodki so izredno nizki, to pa se odraža v vsebini dela. Nanjo vpliva tudi opremljenost šol z didaktičnimi pripomočki, ki je dokaj slaba v primerjavi s šolami v razvitih občinah. Podoben je položaj ostalih delavcev v družbenih dejavnostih.

Komunisti so v razpravah opozorili tudi na neučinkovitost delegatov — zajela sta jih malodušje in mrtvilo. Ugotavljajo, da je vzrok predvsem v tem, ker delegati ne morejo vplivati na spreminjanje ponujenih odločitev, saj običajno tudi variantnih ni. Zavzeli pa so se za zaostrite odgovornosti v vseh okoljih in na vseh ravneh. Menijo, da je razprava o predlogih 13. seje CK ZK Jugoslavije razgibala predvsem bazo, manj pa organe na medobčinskem republiknem in zveznem nivoju. Odgovornost za delo in sprejete odločitve je treba porazdeliti glede na raven sprejemanja, za sedanje razmere nikakor ne moremo nositi skupne odgovornosti, so dejali. V razpravi so opozorili na nekatere osnovne organizacije ZK v občini, ki se še vedno zapirajo v svoje okolje, krivdo za svoje težave pa iščejo predvsem zunaj svoje organizacije združenega dela ali krajevne skupnosti.

V predsedstvu OK ZKS so sklenili, da bodo še v tem mesecu na posvetu sekretarjev osnovnih organizacij ocenili tudi delo organov občinske konference, ob koncu meseca pa bodo sklicali še sejo komiteja. Poleg tega so se odločili, da bodo na sejah predsedstva obravnavali vse konkretne primere iz razprave, jih ocenili in usmerili reševanje teh problemov. Prepričani so, da jih bodo s skupnimi prizadevanji lahko razrešili, seveda le v primeru, ko je njihovo razreševanje odvisno od občinskih dejavnikov.

N. Dobljekar

TOZD ZA PTT PROMET PTUJ

Prizadevanja za izboljšanje telefonije

Komunisti v osnovni organizaciji ZKS TOZD PTT Ptuj so v razpravi o predlogu sklepov 13. seje kritično obravnavali tudi stabilizacijski program, ki ga dosledno izvajajo. To je tudi nujno, saj je vse večje neskladje med rastjo cen ptt storitev in splošno rastjo cen. Posledica takega neskladja v zadnjih letih so slabi finančni rezultati. Kljub temu pa so dosegli nekaj vidnih uspehov.

V planu za letošnje leto so imeli zapisano, da bodo zgradili telefone za 450 novih naročnikov, v osmih mesecih pa so povečali število telefonskih naročnikov že za 351, tako s planom niso v zaostanku in ga bodo do konca leta prav gotovo presegli. Trenutno imajo vključeno na območju VATC Ptuj 3.791 telefonskih naročnikov, na območju VATC Ormož pa 789 telefonskih naročnikov.

Imajo še tudi tri ročne telefonske centrale in to na Polenškaku, v Zg. Leskovcu in v Zetalah. Lansko leto so v Zetalah zgradili javno avtomatsko telefonsko govornico, letos pa v Vidmu pri Ptujju.

Telefonske storitve predstavljajo velik del celotnega prihodka v TOZD. Kljub težavam so v okviru delovne organizacije PTT Maribor uspeli uresničiti nekaj pomembnih investicij. Zgradili so telekomunikacijski center in opravili montažo glavne centrale v Mariboru. Pravočasno je bil zgrajen stolp in RR sistemi na Boču in Pohorju. Sedaj opravljajo zaključna dela na koaksialnem kablu Maribor—Ptuj—Murska Sobota, kar predstavlja veliko investicijo. Ko bodo aktivirali telekomunikacijski center, se bo tudi izboljšalo stanje telefonije na našem območju.

Z ukinitvijo sedanje glavne centrale v Mariboru bodo lahko izboljšali opremo VATC Ptuj in s tem povečali priložnost na medkrajevnem delu, ki je sedaj najbolj pereč. Pred tem, predvidoma v zimskih mesecih, bodo pripravili ustrezen prostor v I. nadstropju zgradbe PTT v Ptujju, kar bo predstavljalo večjo investicijo.

Vse možne rezerve v krajevnih telefonskih omrežjih so kar najbolj smotrno izkoristili, kljub temu nekateri naročniki neradi razumejo te težave, zlasti še, ko jih obvestijo, da bodo vključeni kot dvojček. S pomočjo strokovnih služb delovne organizacije in TOZD telegraf-telefon Maribor so tudi sproti odpravljali vse napake v avtomatski telefonski centrali. Tudi v ostalem poštnem prometu si prizadevajo za izboljšanje kakovosti storitev, čeprav ob tem nastopajo težave. Zaradi omejene porabe goriva so morali v Ptujju ukiniti dostavo paketov z avtomobilom, s tem pa niso zadovoljili koristnikov, ker so si ti morali sami iskati rešitve v prevozu.

FF

PRODAJALNA ZARJA VAM NUDI ZNIZANE CENE

PLAŠČE, HLAČE, BUNDE KRILA, JOPE, PULOVERJE

mercator izbira panonija ptuj

Mercator

ZANIMIV NASTOP ČARODEJA MARLIZZA

Uspešen ptujski čarodej, magik, rokohiter in hipnotizer Marjan Lizzi, ki se je pred kratkim že predstavil najmlajšemu ptujskemu občinstvu v svoji matineji, pripravila danes, v četrtek, 25. oktobra ob 19. uri dveurni show program v dvorani ptujskega hotela Poetovio.

Na sporedu bo imel masovno hipnozo, zabavno magijo, rokohitstvo in teletipijo. Posebnost programa bo levitacija, to je, da ženska lebdi v zraku pri popolni svetlobi v sredini odra.

K temu naj dodamo, da je Marjan Lizzi-Marlizz na letošnjem evropskem tekmovanju čarodejev v Cankarjevem domu v Ljubljani dosegel odlično tretje mesto v dvorani ptujskega hotela Poetovio. Se zmeraj pa je edini v Jugoslaviji, ki se uspešno ukvarja z levitacijo. Ogled njegovega programa je tako zares primeren za vse občane, neglede na starost.

— OM

Marjan Lizzi med programom levitacije, ko ženska lebdi v zraku pri polni svetlobi.

BORŠTNIKOVCI V JURŠINCIH

Nekaj posebnega je, če nam jesenski delovni vsakdan popestri kulturni bogatejši. Kvalitete in to velja tembolj za nas, ki smo „zemljepisno“ nekoliko oddaljeni od kulturnih središč.

Pedagoški delavci na podeželju smo srečni v imenu otrok in prebivalstva, da se postopno le uredi načelo — „kulturo približati delovnim ljudem in občanom, pripeljati kulturo na podeželje, med kmečko prebivalstvo“. To poslanstvo uredi uresničujeta BORŠTNIKOVCI.

V Juršincih jih bomo sprejeli v četrtek in petek, 25. in 26. oktobra in to že drugo leto zapored.

Odrski besedi kulturnih umetnikov bodo v četrtek ob 12. uri prisluhli učenci OŠ Slovenjgoriške čete in sicer:

— za učence razredne stopnje: VRTILJAK (M. Belina), nastopa Cve-to Sever

— za učence predmetne stopnje: BAJKE IN POVESTI O GORJANCIH (J. Trdina) izvaja Drama SNG Maribor.

V petek ob 17. uri bo LITERARNI VEČER SLOVENSkih PISATELJEV v spomin dr. Antonu Slodnjaku — v prosvetni dvorani Juršinci.

Veseli smo teh kulturnih srečanj, ki bodo popestrila tudi program prireditelj, ki se izvaja v okviru PRAZNIKA KS JURŠINCI.

Želimo, da ostanejo BORŠTNIKOVCI zvesti svojim oblikam dela in da jih posnemajo tudi drugi nosilci kulturnega življenja na Slovenskem.

Zinka

SLOVENSKA BISTRICA

Skrb za ostarele in bolne

Od leta 1980 v krajevni skupnosti Impol, v občini Slovenska Bistrica, uspešno deluje tudi organizacija Rdečega križa. Kljub kratkemu času od njene ustanovitve se je ta uveljavila kot ena najuspešnejših na območju občine Slovenska Bistrica, kar potrjuje tudi prek 650 članov te organizacije in še posebno njeni uspehi ne mnogih področjih življenja in dela krajevne skupnosti.

Krajevna skupnost Impol, s tem pa tudi organizacija RK, vključuje naselja Kovača vas, Tirtgot, Visole, Zg. Bistrica in Nova gora. V vseh okoljih pa je vsakodnevno občutiti prisotnost njihovih članov. Medtem ko se aktivno vključujejo v vsa dogajanja družbenopolitičnega in delovnega življenja ter drugih dogajanj v KS, pa posvečajo posebno pozornost skrbi starejšim, bolnim in onemoglim krajanom. Na območju te krajevne skupnosti živi sedaj okoli 120 krajanov, ki so stari nad 70 let. Najstarejša med njimi je 92-letna Terezija Juhart iz Tirtgote.

Predvsem člani odbora RK Impol redno spremljajo ekonomski položaj in zdravstveno stanje starejših in onemoglim krajanom, med katerimi je 27 tudi takšnih, ki so zaradi težkih bolezni priklenjeni na postelje ali nesposobni za samostojno gibanje v širšem prostoru. Predsednica odbora RK Anica Colja je povedala, da takšnim osebam posvečajo posebno pozornost, jih večkrat obiščejo, po potrebi pa tudi pomagajo pri domačih opravilih. Prav v teh dneh člani odbora RK Impol v sodelovanju s krajevno konferenco SZDL in aktivom ZSMS obiskujejo takšne krajanje na domovih, kjer se z njimi pogovorijo in jih razveselijo s skromnejšimi darili.

Za krajanje v starosti nad 70 let organizira RK Impol vsako leto srečanje, ki ga popestrijo s kulturnimi programi in zakusko. Letošnje srečanje je bilo pred nedavnim, na dan praznika KS Impol, udeležilo pa se ga je blizu 80 občanov.

Člani RK Impol pri uresničevanju svojih delovnih nalog tesno sodelujejo s krajevnimi organizacijami, še posebno s krajevno konferenco SZDL in aktivom ZSMS, redno se vključujejo v krvovaljske akcije, organizirajo izlete in srečanja članov, uspešno pa delujeta tudi dve ekipi prve medicinske pomoči. Dosežene delovne rezultate ocenjujejo na letnih občinskih zborih, kjer izvolijo svoja vodstva in sprejemajo program dela za prihodnje obdobje. Vse aktivnosti pa so tesno povezane s programom občinskega odbora RK Slovenska Bistrica.

Viktor Horvat

Kruh — njegova kvaliteta in problematika

Uprava za inšpekcije občin Ormož in Ptuj — tržni in sanitarni inšpektorji nadzirajo kvaliteto kruha v skladu z določili Zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad živili (Uradni list SRS, št. 17/75). Zakona o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe (Uradni list SFRJ, št. 55/78). Pravilnika o kakovosti žit in mlevskih izdelkov (Uradni list SFRJ, št. 53/83) in Pravilnika o bakterioloških normah, katerim morajo ustrezati živila v prometu (Uradni list SFRJ, št. 54/83).

Inšpektorji opravljajo organoleptični nadzor v proizvodnji in prometu ter odvijajo vzorce za kemično in bakteriološko analizo kruha, ki jih opravlja zavod za zdravstveno varstvo Maribor.

Iz analizi izvidov je razvidno, da je kruh primeren, če ustreza določilom zgoraj navedenih predpisov. Potrošniki pa kljub temu velikokrat negodujejo, pa tudi prodajalci kruha opazajo, da je kvaliteta kruha v zadnjem letu slabša kot smo ga bili v Ptuj u vajeni.

Da bi lahko našega potrošnika pravilno informirali, zakaj je kvaliteta kruha takšna, kot nam jo ponuja INTES TOZD Pekarna Vinko Reš Ptuj, smo v Upravi za inšpekcije organizirali razgovor s proizvajalci moka in kruha — torej predstavniki INTES TOZD Pekarna Vinko Reš Ptuj in predstavniki MIP Ptuj TOZD Maloprodaja.

Inšpektorji in predstavniki MIP-a smo proizvajalcem moka in kruha za območje občin Ptuj in Ormož predložili problematiko v zvezi s slabo kvaliteto kruha in z neprimerno manipulacijo s kruhom. Na kar sta nam predstavnici »INTESA« odgovorili z naslednjim:

Kruh je izdelek dobljen z mešanjem, fermentacijo, oblikovanjem in peko testa zamešanega iz osnovnih surovin žitne moka, vode, soli in kvasa ter v manjših količinah iz dodatnih surovin, ki zboljšajo fizikalne in senzorične lastnosti kruha ter mu lahko

podaljšajo čas uporabe. Glavna surovina pri peki kruha je torej moka, ki naj bi bila po svojih pečilnih sposobnostih čimboljša. Odtod tudi stari pregovor, ki pravi, da se kvaliteta kruha začne že na njivi. Številne težave, o katerih tožijo proizvajalci pšenice, kot so glivične bolezni, suša v času mlečne zrelosti, vlažno in deževno vreme v času žetve, pomanjkanje sušilnih kapacitet, neprimerni skladišni prostori, itd., vse te težave se v končni fazi odražajo preko moka na koncu tudi v kvaliteti kruha, ki ga imamo vsak dan na mizi, ko ga jemo in včasih kritiziramo njegovo kvaliteto, ne vemo pa za številne fizikalne in biokemične spremembe, ki se dogajajo v pšenični moki in kruhu, pa na njih nimamo vpliva, mo vpliva.

Tako je bila večina vojudinske pšenice, žetve 1983, spravljena pod izredno težkimi pogoji. Žetev je bila zaradi obilnih padavin večkrat prekinjena in številna zrela pšenična zrna so zaradi vlage pričela kaliti že v samem klasu. V prav kratkem času je prišlo do številnih biokemičnih sprememb, do intenzivnega delovanja hidrolitičnih encimov. S tehnološkega vidika pekarstva gledano, so se moki, ki je bila zmlata iz delno vzklite pšenice, močno poslabšale pečilne lastnosti. Stopnja poslabšanja je odvisna od procenta prisotnosti tako poškodovanih, nakaljenih zrn v skupni žitni masi, ki gre v meljavo. Mehansko ločevanje nakaljenih od nenakaljenih zrn pred meljavo, ni izvedljivo. Pri poškodovani pšenični pridu do povečanega delovanja encimov aflata in beta amilaze na škrob, ki zgublja sposobnost vezanja vode v sredini kruha. Posledica je neelastična in lepljiva sredica kruha, medtem ko je skorja kruha zaradi tvorbe dekstrinov močno obarvana. Zunanji izgled kruha je volumsko v redu, potrošnik le misli, da je premalo pečen, v resnici pa je slaba

kvaliteta posledica encimatske aktivnosti že v zrnu pšenice pred mletjem. Encimatsko aktivnost, še poveča dodatek ržene moka k pšenični.

Omenjena problematika je bila prisotna minulo gospodarsko leto, ko smo morali in še to včasih z dosti težav odkupiti vso razpoložljivo pšenico, da smo lahko zadostili potrebam. Problematika je bila obravnavana na republiških in zveznih forumih, saj so slabšo kvaliteto kruha potrošniki po celi Jugoslaviji prav kmalu opazili. Ker pač vsi zmeljemo največ vojudinske pšenice, ali pa kupimo pri njih moko, se je problem pojavljal, ko je prišla v predelavo taka, tehnološko manj vredna moka, pa jo je bilo treba predelati.

Prevladovalo je mnenje, da odgovornosti in posledic višje sile ne more prevzeti le mlinar in pek, temveč moramo del težav prenesti vsi potrošniki.

Analiza kvalitete žrtve 1984 v Jugoslaviji še ni narejena, prvi rezultati so dokaj dobri, analiza kvalitete mok na tržišču pa je dokaj različna, saj je marsikje v predelavi še pšenica lanske žetve iz predhodnih zalog, pa tudi stare moka so še v zalogi.

Določen pečat kruha da tudi tehnološka strojna opremljenost proizvodnega obrata — pekarne. Sodobni stroji so konstruirani po tehnoloških zahtevah, zaposlenim olajšajo težko fizično delo, rezultat dela, kruh pa je vsebolj

industrijski, lep po obliki, pa bolj praznega okusa. Žal nam je današnji hitri tempo življenja, pa želja po dvigu produktivnosti prinesel tudi to.

Tudi potrošnik v Ptuj čuti posledice vseh teh problemov. V TOZD Pekarne »Vinko Reš« poizkušamo z dobavami pšenice oz. moka iz Pomurja, ki je boljše kvalitete, izboljšati kvaliteto kruha.

Pek v Ptuj se srečuje s trojnimi problemom: s slabo tehnološko opremljenostjo, s slabo kvaliteto moka in s cenovnim nesorazmerjem med pšenico, moko in kruhom.

Na kvaliteto moka ne moremo vplivati. Z rekonstrukcijo obrata v Kidričevem pa bomo bistveno izboljšali pogoje dela v pekarni. Z novo tehnološko opremljenostjo pa se bo zmanjšal tudi subjektivni vpliv pri kvaliteti peke kruha.

Tudi delavci TOZD Pekarne »Vinko Reš« smo potrošniki in ni nam vseeno kakšna je kvaliteta kruha, vendar ni možno vedno izločiti vseh tako subjektivnih kot tudi objektivnih vzrokov, to je vzrokov, ki smo jih prej navedli.

Naša naloga je, da kontroliramo kvaliteto kruha in moka v proizvodnji in prometu, ter poskrbimo, da se subjektivni vzroki v celoti odpravijo, v največji možni meri pa tudi objektivni.

Vodja sanitarnega inšpektorata Vera LUNDER

NOVEMBER — MESEC BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Nujno večje obveščanje

V ponedeljek se je sestel koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri predsedstvu občinske konference socialistične zveze Ptuj in razpravljalo o nalogah odbora kot

usklajevalca aktivnosti odgovornih dejavnikov na tem področju. Ob tem je pregledal tudi občinski program boja proti alkoholizmu, ki pa še ni dobil potrebnega družbenega priznanja.

Zato tudi ne moremo govoriti o tem, da so nosilci posameznih dejavnosti resno pristopili k uresničevanju tega programa. Člani odbora so soglasno zatrdili, da dokler ne bo sprejet v delegatski skupščini, ne bo resnosti pri njegovem uresničevanju.

Predlagal je tudi, da je potrebno v mesecu novembru — v mesecu boja proti alkoholizmu in narkomaniji okrepiti prizadevanja za osveščnost ljudi, saj je le-ta pogoj za uspešen boj proti tretji bolezni sveta — alkoholizmu.

Med aktivnosti, ki jih bomo v mesecu novembru vodili v ptujski občini, sodi razstava v srednješolskem centru v Ptuj, na kateri bomo v sliki in besedi spoznali boj proti alkoholizmu in drugih oblikah zasvojenosti.

MG

Sama nad buče

Na kmetijah je vse manj rok, ki bi bile pripravljene in sposobne poprijeti za delo. Pri tem ostajajo marsikje starejši ljudje sami. Pa ne samo pomoč pri delu, večkrat jim je potrebna zgolj družba, prisotnost nekoga, da je pri delu krajši čas. Žal pa starejši čisto ostajajo sami. Tako je tudi ta starejša ženica povsem sama pri čiščenju ali trebljenju buč. Še sreča, da so to buče »goličice«, saj danes ni več ljudi, da bi kot nekoč luščili bučnice.

Besedilo in posnetek: Konrad Zorec

Le kdaj bodo zgarane roke uspele izločiti bučnice iz vseh teh buč?

ZASEBNIKI KONČALI S TRGATVIJO

Grozdja malo — kislina letina

V soboto, nedeljo in ponedeljek so v ptujskem predelovalnem centru prevzeli največ grozdja iz vinogradov zasebnih pridelovalcev. Ves čas prevzema tega grozdja ni bilo na osrednjem prevzemnem mestu, pa tudi ne na vseh krajevnih prevzemnih mestih nobene gneče. Že iz tega se je dalo sklepati, da bo letos grozdja izredno malo. V torek so nam v TOZD Slovenske gorice — Haloze povedali, da so do tega dne prevzeli okoli 360 ton grozdja, trgatve pri zasebnikih pa je bila v glavnem že zaključena. 36 vagonov grozdja je veliko manj od prevzema v nekaj prejšnjih letih in kar dve tretjini manj, kot so pričakovali. Poleg male količine je bilo grozdje tudi zelo kislo. Pri mešanih sortah so namerili v povprečju okoli 12,5 odstotka sladkorja, pri laškem rizlingu od 12 do 15,5 odstotka, pri šiponu pa od 10 do 13 odstotkov sladkorja.

JB

V ptujskem predelovalnem centru ni bilo gneče

S priseljevanjem tudi več socialnih problemov

Ptuj je postal v zadnjih letih bogatejši za prenekatero stanovanje, saj je Zihierlova ploščad in ulica Borisa Kraigherja postala domovanje številnih mladih in pa tudi starejših družin, ki so se bodisi preselile iz starejših stanovanj ali pa srečna dobile ključke prvič. Vse to pa ni ostalo brez negativnih posledic. Mnoge med njimi smo že uspešno rešili, nekatere težave pa se nam porajajo takorekoč iz življenja — kot ugotavljajo v komisiji za socialna vprašanja krajevne skupnosti Boris Zihierl.

Veliko priseljevanje, nepoznavanje ljudi med seboj in različne navade; po nekod nizki osebni dohodki in zato finančne težave, porajajo tudi socialne probleme, ki se kažejo zlasti pri ostarelih stanovalcih. Ne toliko zaradi denarja kot v tem, da jim je potrebna sosedska pomoč, saj je žal starost že dostikrat sama po sebi neke vrste socialni problem — kot razmišlja predsednica komisije za socialna vprašanja v KS Boris Zihierl Silva RAZLAG.

Na tem območju živi okrog 50 ljudi, ki so stari nad 75 let, toliko pa jih bo letos to starost še dopolnilo, dva bloka pa sta bila na novo vseljena. Za večino teh starostnikov v KS ne vedo — kako živijo, v kakšnih razmerah in če potrebujejo pomoč. S patronažno službo so se zato dogovorili, da jih bo vsaj enkrat obiskala na domu in tako neposredno ugotovila dejanske razmere. Prek hišnih svetov pa bodo izvedli tudi posebno anketo, ki jim bo lahko v veliko pomoč za boljše poznavanje stanja.

»Mi sicer ne moremo neposredno pomagati, saj v te namene nimamo sredstev, lahko pa dajemo svoje mnenje centru za socialno delo v Ptuj, ki vse primere konkretno rešuje,« pravi Silva Razlag. Sicer pa so v KS Boris Zihierl nekoliko zaskrbljeni zaradi prijav, ki jih dobivajo v zvezi s slabim ravnanjem z otroki. Težke razmere, nizki osebni dohodki — vse to je vzrok, da so starši nejevoljni in da pogostokrat svojo jezo stresajo na mladoletnega otroka, ga neprimerno kaznujejo in podob-

no. Težje primere sicer prijavljajo centru za socialno delo; sodelujejo pa tudi s šolami in drugimi ustanovami, ki imajo lahko pozitiven vpliv na izboljšanje stanja.

»Naša krajevna skupnost je žal tako gosto naseljena, da je težko dobiti podroben pregled dejanskega stanja, trudimo pa se, da bi imeli na voljo dovolj početkov in da bi v konkretnih težavah našli tudi primerno rešitev. Zato smo si v svoj program dela zadali poleg sodelovanja s patronažno službo in hišnimi sveti še, da bi s pomočjo društva prijateljev mladine ustanovili pionirske hišne svete in v sodelovanju s krajevno organizacijo RK organizirali sosedsko pomoč za vse, ki jo potrebujejo. Organizirali bomo srečanje starostnikov in obiskali tiste, ki na to srečanje ne bodo mogli priti. Skratka trudili se bomo, da svojo nalogo opravljamo čimbolje,« pravi Silva Razlag.

mš

Čestitamo Slavici Zemljičevi!

Te dni bo praznovala pomemben življenjski jubilej — 60-letnico rojstva — znana Ptujčanka SLAVICA ZEMLJIČEVA, ki sedaj živi v Izoli, vendar nikoli ne pozabi na svoj rodni Ptuj. Zato je tudi naša dolžnost, da se je ob jubileju spomnimo in tudi na kratko predstavimo njeno življenjsko pot.

Po končani osnovni šoli in dveh razrednih gimnazijah se je zaradi težkih socialnih razmer morala zaposeliti. Ker je bila aktivna članica Sokola, je našla zaposlitev kot uradnica pri dr. Salamunu, odvorniku in starosti Sokola v Ptujju. V svojih spominih, objavljenih v knjigi Skozi viharje v lepšo prihodnost, je med drugim zapisala:

„Aprilski dogodki leta 1941 so me pretresli. Izgubili smo svobodo. Po Ptujju so se spirili Nemci. S prezirom so gledali na nas Slovence. Neka Nemka mi je pljunila v obraz. Nisem mogla zadržati solza. Komaj 16 let stara sem se čutila popolnoma ponižano... Kmalu so se morali Slovenci zgledati na uradu za delo, kjer so me dodelili prav na urad za delo. Tu nisem ostala dolgo. Že čez kak teden so prišli pome gestapovci. Z dela so me odpeljali domov po nujno prtljago. Ko so me gestapovci vklenili, je mama zajokala. Odpeljali so me v ptujške sodne zapore. Po prenehanju zasmevanju in udarcih zaradi mojega delovanja pri Sokolu, so me odpeljali na Borl. Tu sem se sešla z mnogimi poznanimi iz Ptujja, med njimi z ženo dr. Potrča, pogumno in ponosno Slovenko. Konec avgusta so me z Borla spustili domov... Kmalu za tem sem srečala na cesti nepoznanega fanta, ki me je ogovoril. Mislim, da ga je kdo zaupno opozoril name. Vprašal me je, če se hočem pridružiti bojem za svobodo. Takoj sem pristala. Pri tem nisem niti pomislila, da bi utegnil biti fant provokator. Kar čutila sem, da je vreden zaupanja. In res je bil, saj sem kmalu zvedela, da je to Stefan Kuhar-Bojan, do prihoda okupatorja dijak ptujške gimnazije in vnet skopjevček. Srečanje s Kuharjem je pomenilo

zame organiziran vstop v osvobodilno gibanje. Bojan me je kmalu poslal k Lacku, ki sem ga srečala na Mestnem vrhu. Obleden je bil v kmečko obleko z značilnim moškim predpasnikom. Z njim sem se nato večkrat sestala, mu predajala Bojanovo pošto, Bojanu pa odnašala Lackovo. Moje kurirske poti so vodile h Krambergerjevim v Novo vas, k Bertcovim v Središče, k ženi dr. Metoda Spindlerja v Juršince. Dr. Spindler je bil tedaj zaprt na Borlu in vem, da smo ga hoteli od tam rešiti, a so ga prej odpeljali v Maribor in tam ustrelili. Večkrat sem morala tudi v Radgono, kjer se je takrat skrival Jože Kerenčič. Tudi on mi je izročal pošto, ki sem jo raznašala na različna mesta in mi dajal navodila za delo. Na nevarnosti nisem pomišljala, kar je lastnost mladih... Zame je bil velik dogodek, ko mi je Bojan septembra povedal, da sem sprejeta v SKOJ in da sem postala sekretarka skopjevskega komiteja v Ptujju... Na nekem sestanku OF pri Kerenčičevih v Jastrebcih pri Kogu smo govorili o nalogah OF in si razdelili delo. Spominjam se, da je bil na sestanku Jože Kerenčič, iz Maribora je prišel neki inženir... 15. novembra so v Mariboru ustrelili Stefana Kuharja-Bojana, organizatorja osvobodilnega boja v ljutomersko-ljaušonskem preučju. Aretirali so ga nekaj dni pred tem v Mariboru. Spominjam se, da sva se sestala v Ptujju pred njegovo aretacijo. Obhajale so ga zle slutnje. Zato mi je izročil svojo uro in kolo, češ naj oboje oddam njegovemu bratranču, kirurgu v ptujski bolnišnici... Misel, da ni več med nami Bojana in da so padli tudi nekateri drugi tovariši, je bila boleča, a z delom smo morali nadaljevati. Jeseni 1941 sem rešila iz ptujške bolnišnice nekega fanta, ki se je pisal Megla. S pomočjo sester Flore in Erike, je ta naloga, ki so mi jo zaupali, uspela. Spremljala sem ga do Milene Bokšev v Koračicah pri Tomažu...“

To je del spominov, ki jih je Slavica sama napisala in zgovorno ilustrirajo — ne le njeno delo v težkih pogojih ilegale, temveč tudi dogajanja pred 43 leti v ptujskem okolju.

V nadaljevanju spominov Slavica opisuje svoje tvegano delo, gestapo jo je imel vse bolj na sumu in kako se ji je konec leta 1941 posrečilo izmuzniti se na Hrvaško. „V Zagreb sem se odpravila peš čez Haloze. Bilo je naporno, saj je ležal naokoli visok sneg, jaz pa sem bila slabo oblečena in obuta...“ je zapisala. Tudi v tem

Slavica Zemljičeva na eni od „okroglih miz“ predvojnih komunistov in revolucionarnih delavcev na ptujskem območju, leta 1983 v Ptujju.

Foto: M. Ozmeč

tveganju je uspela. V Zagrebu se je povezala z naprednimi ljudmi, ki jih je poznala že iz Ptujja, prek njih pa z osvobodilnim gibanjem. Čez nekaj časa je odšla, leta 1942, v partizane... Začela se je pot borke Sonje.

Ob koncu vojne je bila Slavica Zemljič-Sonja že politkomisar medicinsko-sanitetnega bataljona 40. udarne divizije II. armije, nato pa kadrovik v politoddelku JA. Od tu je odšla v srednjo partijsko

solo CK KP Hrvatske. Po končani šoli je bila načelnik tehnične dokumentacije vojaško-tehničnega inštituta v Beogradu. V JLA je ostala do konca leta 1960, ko je bila zaradi bolezni upokojena.

V Beogradu je živela do leta 1974, nato pa se je preselila v Izolo, kjer se je takoj vključila v družbeno življenje. Bila je sekretarka društva prijateljev mladine, sekretarka OO ZKS v KS Jagodje-Dobrava, predsednica zbora uporabnikov pri obalnem SIS za socialno skrbstvo... Bila je predsednica občinske konference SZDL Izola itd.

Tudi danes je še izredno delavna na raznih področjih in opravlja vrsto odgovornih dolžnosti. Naj jih le nekaj naštejemo: podpredsednica obalne skupščine SRS, delegatka DPZ skupščine obalne skupnosti in v komisiji za volitve in imenovanja v skupščini obalne skupnosti, članica koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri obalni konferenci in občinski konferenci SZDL, članica koordinacije za prenos tradicij NOB pri OK SZDL Izola, podpredsednica občinske organizacije RKS Izola, članica sekretariata OO ZKS Jagodje itd.

Vse te številne dolžnosti opravlja s posebnim čutom odgovornosti in uspešno, nič manj uspešno, kot je izvrševala naloge leta 1941 v Ptujju. Prav zaradi tega tovarišico Slavico občudujemo in priporočamo mladim, da se ob vsakem težjem problemu in nalogi vgrudujejo po njej, ki ji nikoli ni bilo nič pretežko, nič prenevarno. Želimo ji, da bi še veliko let enako uspešno opravljala svoje delo, da bi ostala zdrava in bi še naprej redno prihajala med nas Ptujčane.

Ob pomembnem življenjskem jubileju pa v imenu vseh bralcev in občanov Ptujja prisrčne čestitke!

N. Dobljekar

ORMOŽ

Kmetije s tokom niso zadovoljni

V ormoški občini so zasebni kmetje organizirani v Temeljno organizacijo kooperantov, ki je sestavni del Kmetijskega kombinata Jeruzalem Ormož v okviru sozda Slovin. V temeljni organizaciji, ki jo sestavljajo združene enote po krajevnih skupnostih, je 1396 kmečkih gospodarstev s 4200 hektari kmetijskih površin. Poprečna velikost kmetij je okrog 4 hektare, kooperacijska proizvodnja pa predstavlja 47 odstotkov celotne poljedelske proizvodnje v občini.

Ker kmetije s svojim položajem v temeljni organizaciji niso bili zadovoljni, so na pobudo občinske konference SZDL Ormož izvedli široko javno razpravo, ki so jo zaključili s problemsko konferenco julija letos. Na zadnji seji predsedstva OK SZDL, ki je bila prejšnji četrtek, so razpravljali o ugotovitvah in sklepih te konference. Kmetije so menili, da organizacijska oblika njihovega združevanja ni toliko pomembna, bolj važna je vsebina dela — dohodkovna povezanost kmetov s temeljno organizacijo kooperantov.

Ugotavljajo namreč premajhno zainteresiranost temeljne organizacije za kmeta. Opozorili so na primer dohodkovne povezanosti kmetov s temeljno organizacijo pri pridelavi grozdja, ki je dobra in daje pozitivne rezultate. Pri ostalih pridelkih so problemi zaradi nesorazmerja v cenah. Kmetije namreč dobijo v reprodukcijski verigi le vnaprej določene delež, v njem pa niso zajeti njegovi stroški pri pridelavi posamezne poljščine. Tako se mnogokrat zgodi, da bi moral celo kmet plačati temeljni organizaciji namesto obratno.

Posledice cenovnih nesorazmerij so že tukaj. Kmetije uporabljajo manj gnojil in zaščitnih sredstev, zaradi tega pa se hektarski donosi zmanjšujejo. V Ormožu opozarjajo, da bomo posledice čutili kaj kmalu, stanja pa ne bo mogoče tako hitro popraviti. To se že kaže pri živini, kjer so stojišča že prazna. Kmetije so govorili tudi o investicijah v kmetijstvu, ki jih skorajda ni. Zaradi visokih obresti si kmetije ne morejo privoščiti najemna kredita, tudi če imajo banke na razpolago dovolj sredstev.

V ormoški občini so se že v začetku tega srednjeročnega obdobja odločili, da bodo investirali predvsem v primarno kmetijsko proizvodnjo, torej v pridelavo hrane. Sedanja gospodarska situacija jim seveda to preprečuje. Doslej so namreč uspeli uresničiti le del načrta — odkupili so nekaj obdelovalne zemlje in posodobili sadovnjake. Zaostajanje za plani pomeni za to manj razvito občino še počasnejši razvoj in poglobljanje razlik med manj razvitimi in razvitimi občinami.

N. Dobljekar

Priprave mladih na volilno programsko konferenco

Živimo v času sprejemanja planov na vseh področjih družbenega življenja. S planom si začrtamo svoje nadaljnje delo, zato je nujno, da tudi mladi povemo svoje težave oz. kje nas čevlji žuli in kaj pričakujemo od sprejemanja in poznejšega uresničevanja plansko zastavljenih nalog ter ciljev.

V zadnjem času je bila v OK ZSMS Ptuj razprava o predlogu razvoja občine do leta 2000, kjer so zavzeli stališča do problematike zaposlovanja, pridobivanja stanovanj in socialne varnosti mladih. O tem bo tekla beseda tudi na volilno programsko konferenci, ki bo 29. oktobra v Narodnem domu.

Priprave so že v teku, pozornost pa se posveča predvsem delu mladih v osnovnih organizacijah. Nekateri OO ZSMS v ptujski občini so se dokaj slabo vključile v evidentiranje za organe občinske konference. Ob tem pa se pojavljajo vprašanja: ali so mladi toliko nepravilni za delo, ali ne poznajo oblik dela in mislijo, da niso sposobni, ali pa čas za volilno konferenco ni bil primerno izbrán. Upamo, da se bo to stanje v naslednjih dneh do volilno programske konference izboljšalo.

Posebno pereče je vprašanje mladih glede zaposlitve. V ptujski občini je nezaposlenih po podatkih z avgusta letos, kar 709 mladih, vendar se bo to število še povečalo.

Mladi se v sedanjem času nahajajo v težki situaciji in pričakujejo hitreje in učinkovitejše reševanje problemov, kar pa ni samo njihova naloga, ampak celotne družbe.

Klavdija Poherc
Vesna Teodorovič

Potrošniki pozor!

Z željo, da bi ugotovili, kako so naši kupci — potrošniki zadovoljni z delom trgovskih delavcev zaposlenih v poslovnih enotah — prodajalnah, je

Občinski odbor sindikata delavcev trgovine občine Ptuj skladno s programom dela sklenil, da kupci-potrošniki povedo kaj menijo o vedenju in ravnanju naših trgovskih delavcev.

Zato vas vabimo k sodelovanju in vas prosimo, da nam z vašimi seveda objektivnimi, mnenji pomagate ugotoviti, v kateri poslovni enoti — prodajalni imajo trgovski delavci tak odnos do kupcev — potrošnikov kakršnih si vsi želimo:

- vljudnost prodajalcev
- svetovanje, nudenje pomoči in potrebnih informacij ob naku pu blaga ter drugo.
- Izbira zajema vse prodajalne na območju Občine Ptuj in sicer:
 - a) s prehranbenim ter mešanim blagom
 - b) s tekstilnim blagom
 - c) s tehničnim blagom
 - d) s čevlji in drugo obutvijo
 - e) bencinske črpalke in servisi

Izpolnjeno anketo nalepite na dopisnico ter jo pošljite vključno do 31. oktobra 1984 na naslov: ZSS Občinski svet Ptuj, trg MDB I/II 62250 Ptuj.

Prve tri poslovne enote — prodajalne, ki bodo dobile največ glasov bodo prejele posebna pismena priznanja. Izžrebali bomo tudi tri potrošnike ter jih nagradili s praktičnimi darili.

Izid ankete bo objavljen v Tedniku...

ANKETA

glede na kriterije po katerih sem ocenjeval-a poslovne enote — prodajalne ki so navedene v navodilih sem ugotovil-a da je najprijetnejše kupovati v prodajalni:

Ime in priimek ter točen naslov kupca — potrošnika:

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Mesto: _____

(odreži in odpošlji)

Ormoški mladinci so zaskrbljeni!

Skrbi jih vse večje število mladih med nezaposlenimi. Možnosti zaposlovanja so v ormoški občini majhne, potrebe so predvsem po polkvalificiranih delavcih, spisek nezaposlenih srednješolcev se daljša. Predsedstvo OK ZSMS Ormož meni, da problemov s sedanjo politiko ni mogoče rešiti. Na to so opozorili vse strukture v delectskem sistemu in jih hoteli razgibati, kot pravnjo. Družbenopolitične organizacije sicer sprejemajo deklarativne sklepe, ki pa k reševanju problema ne prispevajo. Praksa je namreč precej drugačna. Mladi menijo, da bi morali bolj strokovno pristopiti k odpiranju novih delovnih mest, saj z zmanjševanjem nadurnega in pogodbenega dela problema ni moč uspešno rešiti. Kadrovskih planov ni, štipendiranje je bolj ali manj klavno, saj prejema kar 400 ormoških

učencev in študentov štipendijo iz združenih sredstev, kadrovskih je le okrog 150. Problem je tudi s pripravništvom. V organizacijah združenega dela ormoške občine bi morali letos zaposliti 50 pripravnikov, do letošnjega avgusta so jih manj kot polovico. Število mladih, ki po končani osnovni šoli ostanejo doma, je iz leta v leto večje. Pri OK ZSMS menijo, da so vzroki za to različni. Mnogi starši enostavno ne zmorejo stroškov dragega šolanja v Ptujju, Mariboru, Ljubljani ali kje drugje, dostikrat pa se zgodi, da mladi ne dobijo prostora v tisti usmeritvi za katero so se odločili. Zanimariti pa ne bi smeli tudi premajhne ambicioznosti učencev, saj je precej takih, ki za izobraževanje sploh nimajo interesa. Ormoški mladinci so sklenili, da bodo k reševanju vseh teh težav prispevali tudi svoj delež.

Pripravljajo posvet z mentorji osnovnih organizacij ZSMS na šolah, da bi delo teh organizacij bolj zaživelo. Poleg tega bodo imeli posvet z mentorji za poklicno usmerjanje. Ugotovljeno je namreč, da se mnogi učenci po osnovni šoli odločijo za izobraževanje v suficitarnih poklih in si tako še bolj onemogočijo možnosti za zaposlitev. Mladi so prepričani, da je družbenoekonomski razvoj občine najbolj pomembna naloga, ki bi se je morali zavedati prav vsi, posebej še nosilci gospodarstva. Pričakujejo, da njihova prizadevanja ne bodo edina, ki naj bi prispevala k izboljševanju tega položaja in da jim bodo v organizacijah združenega dela priskočili na pomoč — zaradi lastnega in skupnega interesa.

N. Dobljekar

RAZSTAVA OB MESECU KNJIGE

Resnici na ljubo vse bolj povdarjamo, da postaja knjiga zelo težko dostopna dobrina, saj draga kot je, ne more najti svojega mesta v družinskem proračunu v času, ko komaj zaslužimo za najnujnejše. Vso to zagato sicer delno rešujejo založbe s tradicionalno obročno prodajo, pa tudi marsikatera knjiga je prišla na občanovo knjižno polico prav po tej zaslugi. Sedaj pa že tudi obroki za knjige postajajo vse večji, s čimer pot med založbo in bralcem zapiramo še bolj, zato bomo še manj brali, imeli še manj možnosti za svoje nujno kulturno izobraževanje. Založbe in knjigarne se trudijo na vse načine, da bi to, skorajda nepremstljivo oviro čimbolj zmanjšale, dejstvo o dragih in skorajda nedostopnih knjigah pa ostaja. Edina pot do njih so pogosto le knjižnice in ker tudi te nimajo denarja za nakup večih izvodov, morajo čakati in biti potrpežljivi, da

Knjižne novosti v ptujski Ljudski in študijski knjižnici.

do zaželjene knjige prideš, da jo lahko prebereš.

Tako imenovani vsakoletni mesec knjige, od 15. oktobra do 15. novembra, je tudi letos v znamenju skupnih prizadevanj založnikov, da bi knjigo približali bralcu. Razni popusti in nagrade pri nakupih v vrednosti nad 1000 dinarjev, pa občutna znižanja cen knjigam — vse to je del propagandne akcije v tem času, ki ji seveda lahko želimo le veliko uspeha.

Tudi v študijskem oddelku ptujške Ljudske in študijske knjižnice so ob mesecu knjige pripravili nekaj pregled novitet, ki so jih v tem obdobju izdali različni založniki. Razstava nam je lahko dobro napotilo in informacija o novostih s knjižnega trga, zato si jo vsekakor velja ogledati. Poleg tega pa je še ena izmed zaključnih prireditev ob letošnjih dvanajstih ptujskih kulturnih srečanjih. mš

Mineva leto uspešnih delovnih akcij

Da bi delo opravili hitreje, da bi bilo manj stroškov — take in podobne motivacije nas silijo, da organiziramo prostovoljne delovne akcije, da v neposredno proizvodnjo vključujemo delavce iz uprave in pisarn. Če je taka akcija dobro načrtovana in pripravljena, poleg tega pa tudi do potankosti preračunana organizacija dela, je lahko zelo uspešna, včasih pa zgolj dober namen, če vsega tega nismo storili. Tako gotovo ni upravičljivo, če bi vodilni strokovni delavci namesto svojega — nujnega dela, delali v neposredni proizvodnji samo zato, da bi pokazali ostalemu kolektivu, da znajo tudi sami prijeti za ročno, fizično

delo. V kolikor pa je tako delo organizirano ob sobotah, nedeljah in praznikih, je lahko vzgled direktorja še kako odločujoč na skupno razpoloženje in pripravljenost za tako delovno akcijo.

V Agisu — TOZD Vzmetarna v Forminu so delavci že pred enim letom sprejeli sklep, da bodo ob delovnih sobotah vsi člani tega kolektiva delali najnujnejše. To pomeni, da bodo v delovno halo stopali zjutraj takorekoč vsi, z direktorjem na čelu. Če takega sklepa ne bi bilo, bi marsikatero naročilo težko izpolnili do dogovorjenega roka, ali pa bi v najbolj kritičnih obdobjih morali najemati dodatno delovno

silo.

Ob dobro pripravljeni in izvedeni akciji tudi uspeh ni izostal. Sobote so postale bolj dinamične, skratka bolj delovne, saj je kolektiv družno izpolnjeval zastavljeni plan. Delo je bilo organizirano tako, da je lahko proizvodnja tekla nemoteno. K temu so pripomogli tudi medsebojni dobri odnosi kot je tovariški sprejem »režijskih« kolegov in kolegic ter prizadevanje vseh, da je opravljeno čim več. Vse to pa je tudi poglobilo čut pripadnosti temu kolektivu, ki v okviru delovne organizacije posluje zelo dobro.

mš

PRVI BISTRŠKI TEDEN

Večletne ugotovitve, da je občina Slovenska Bistrica, bogata s kulturno zgodovinskimi in tudi naravnimi znamenitostmi, te ne uspeva v dovoljni meri izkoristiti v turistični ponudbi, je navedlo članje Turističnega društva Slovenska Bistrica do odločitve, da stori prvi korak v iskanju najugodnejše oblike ponudbe kulturnih in naravnih dobrin domačim in zunanjim obiskovalcem.

Prva manifestacija, s katero so odprli vrata do svojih znamenitosti in tako privabili tudi večje število gostov, je Bistrški teden, ki traja od 22. do 27. oktobra. V tem času se bodo zvrstile številne prireditve, med drugim tudi z namenom razgibati dogajanja, preveriti interes obiskovalcev za posamezne prireditve, stanovanci naselij naj bi poskrbeli za lepši videz življenjskega okolja, predvsem pa s tem želijo pokazati na nekatere značilnosti, ki bi lahko postale tudi dobra osnova za večje uveljavljanje občine Slovenska Bistrica tudi na področju turizma. To področje dejavnosti, kljub nekaterim poskusom v preteklih letih še ni zaživelo v trajnejši obliki. Tokrat pa si organizatorji obetajo, da bo Bistrški teden prava osnova za premik iz turističnega zatišja. Postal naj bi tudi tradicionalen. Njegovo vsebinsko zasnovano bodo oblikovali sami obiskovalci s svojim vključevanjem v dogajanja na raznih ponujenih področjih od kulturnih prireditev, nudenja nakupov posameznih izdelkov po ugodnejših cenah in spoznavanju kulinarčnih, predvsem domačih specialitet.

Med najpomembnejšimi dogajanjmi v času prvega Bistrškega tedna so tudi številne razstave, med njimi izdelkov obrtnikov občine Slovenska Bistrica, lova in ribolova, razstava gob in drugih jesenskih pridelkov. Izkušnje kažejo, da vlada veliko zanimanje tudi za domače pogrinjke jedi in pijače. Predstavili se bodo likovni amaterji bistrške občine s predstavitev domačega okolja v raznih tehnikah slikanja. Prireditve Bistrškega tedna bodo obogatili tudi člani godbe na pihala iz Frajhajma, ki slavi že 150-letnico aktivnega dela.

Med zanimivostmi pričakujejo tudi prodajo tekstilnih proizvodov in izdelkov obrtnikov kooperantov po posebni ponudbi, seveda precej

Tudi promena koncert godbe na pihala lahko poveča turistični utrip občinskega središča Slovenska Bistrica.

nižjih cenah in to v trgovinah DO Preskrba TOZD Planika Slovenska Bistrica.

Med kulturnimi dogodki bo veljala posebna pozornost tudi nastopu folklorne skupine iz Smartna na Pohorju, v soboto, 27. oktobra dopoldne pred hotelom Planina v Slovenski Bistrici.

Prvi korak bo storjen tudi v iskanju izvirnega bistrškega spominka, ki ga žal še ne premorejo.

Ljubitelji dobre kuhinje bodo imeli priložnost seznaniti se z izborom jedi srbske kuhinje v hotelu Planina v dneih 25., 26. in 27. oktobra. Ljubitelji ribjih specialitet, predvsem dobrega paprikaša, kot tudi kvalitetnih domačih vin pa so prišli na svoj račun 22. oktobra v grajski kleti gradu v Slovenski Bistrici. V času Bistrškega tedna bodo svoje specialitete ponujala tudi mnoga zasebna in družbena gostišča na območju občine. Gostišče Šarhov dom v Slovenski Bistrici bo pripravilo teden slovenskih narodnih jedi, gostišče »Pri Janezu« na Zg. Ložnici bo pripravilo teden madžarskih specialitet, gostišče »Pri Avguštinu« v Slovenski Bistrici nudi predvsem ribje specialitete. Številne pristne kmečke jedi pa je moč dobiti tudi v hotelu Planina in Grajski kleti v Slovenski Bistrici.

Prvi Bistrški teden pa ima tudi delovni značaj, saj se bodo v tem času sestali na posvetih turistični delavci, kooperanti in trgovci. V Šarhovem domu v Slovenski Bistrici se bodo 26. oktobra dopoldne sestali kooperanti in DO Preskrba TOZD Planika Slovenska Bistrica s predstavnikmi OZD in koristniki storitev drobnega gospodarstva, za tem pa bo še razgovor med kooperanti in zasebnimi obrtniki iz bistrške občine.

V organizaciji komiteja za družbenoekonomske odnose skupščine občine Slovenska Bistrica bo 25. oktobra ob 9. uri v sejni dvorani Elektro Slovenska Bistrica še poseben posvet o razvojnih možnostih turizma v občini.

Izkušnje vseh aktivnosti letošnjega Bistrškega tedna bodo osnova za nadaljnje aktivnosti v tej smeri. Predvsem pa si bodo organizatorji prizadevali, da bi te prireditve v poznejših letih razširili na celotno območje občine Slovenska Bistrica in tako postavili temelje enotne turistične ponudbe.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

OD PTUJA DO KOSTANJEVICE OB KRKI IN ŠE MALO DALJE

Cankar je zapisal v »Kurentu«, da je slovenska zemlja nebesa pod Triglavom. In če kaj drži, gotovo drži ta Cankarjeva misel. Teško bi našli na tako malem koščku zemlje toliko lepote, kot je v Sloveniji.

Društvo diabetikov Ptuj je sklenilo, da bodo zaključili njegovi člani letošnjo sezono izletov z ogledom Kostanjevice ob Krki in Kartuzije Pleterje.

Rečeno, storjeno! 13. oktobra nas je odpeljal avtobus z avtobusne postaje Ptuj proti Slovenski Bistrici, kjer smo zavili na cesto Poljčane—Rogaška Slatina. Pri Pečici, kjer se vzpne cesta najvišje, bi lahko občudovali lep razgled na Kozjansko, Savinjske Alpe in Golte, če nas ne bi ovirala precej gosta megla, ki pa je zato napovedovala lepo vreme. Že je bil mimo nas Lemberg, nekoč bogati in cvetoči trg z lastno sodnijo, ki pa ga je pozneje življenje pustilo ob strani.

Pri Mestinj smo zavili proti Kozjanskemu, pokrajina, ki je zelo podobna našim Halozam, le da ni vinogradov, ampak v dolinah polja in travniki, na hribih pa gozdovi. Kraji okrog Podčetrtka so zelo povezani z mladostjo tovariša Tita. Tu je tudi spominski park Trebče, ki pa zahteva daljši ogled. Podčetrtak si je gospodarsko opomogel z Atomskimi toplicami, čeprav slava tega trga, ki je posojal voznikom zaradi klanca pomožne vprege, ni nikoli docela ugasnila. Nepozaben je ostal pogled na mogočni grad na hribu, ki je bil nekoč last znamenitega grofa Tattenbacha, lastnika številnih gradov na slovenskih tleh, ki pa se je pokopal zaradi sodelovanja v zrinjsko-frankopanski zaroti, ko sta se predstavnik ta mogočnih bratskih plemskih družin uprla avstrijskemu cesarju in plačala zaroto z življenjem. Pri Bistrici ob Sotli, nad katero kraljujejo legendarne Svete gore, kamor so romali nekoč naši predniki peš, se previsi pokrajina v vinorodno Bizeljsko; krajsi ovinek pa nas je popeljal v Pišce, kjer je pokopan slovenski pisatelj in javkoslovec Maks Ple-

teršnik. Še prej pa smo se spomnili v Bizeljskem Slomška, ki je spesnil tam kot kaplan številne preproste pesmi v lepem slovenskem jeziku.

V Brežicah smo se seznanili z zgodovino tega kraja, ki je kot središče Spodnjega Posavja lepo povezano na vse strani. Žal ni bilo dovolj časa za ogled Posavskega muzeja, ker nas je peljala pot dalje ob Krki. Ta sicer zaradi obilnega deževja ni imela tako lepe barve kot običajno, a je kljub temu tiho in spokojno tekla v Savo pri Brežicah. Gorjance je jesenski čas še začel barvati in njihovi gozdovi so še dobivali rumenkasti navdih, iz megle pa so se ogledovale cerkve na hribih. Še nekaj kilometrov in sprejela nas je Kostanjevica s svojimi značilnimi starimi hišami na otoku sredi Krke in svojim gradom ali »kloštrrom«, kot ga imenujejo domačini. Čeprav je bil žrtev vojne vihr, so ga kot kulturnozgodovinski spomenik prve kategorije skoraj v celoti že obnovili. Nepozabni so ogledi galerije Božidarja Jakca z izredno bogatimi številom eksponatov tega, kljub visoki starosti še vedno ustvarjalnega slikarja; zbirki obeh Kraljev, ki kažeta lep prehod od ekspresionizma v modernejše smeri, kar je zlasti lepo vidno pri Francetu Kralju. Prav tako je lepa razstava slikarja Jožeta Gorjupa, čeprav je zaključil svojo življenjsko pot pri petindvajsetih letih — sredi ustvarjanja.

Kaj vse bi bilo še treba pogledati v Kostanjevici! Za galerijo Josipa Gorjupa ni bilo dovolj časa. Formo vivo iz lesa smo si ogledali le mimogrede. Stare hiše na otoku smo videli prav tako le bežno. Vsa Kostanjevica pa je tako lepa, da ni zaman navdihnili Jurčiča, da je napisal »Kloštrskega žolnirja« in da si je izbral Tone Kralj za poslednji počitek tamkajšnje pokopališče. Z vrha zro spokojno na svet pod seboj Opatova gora in Gorjanci.

Nekaj kilometrov od Kostanjevice blizu Šentjerneja stoji pod severnim pobočjem Gorjancev znamenita kartuzija Pleterje. Tu

živijo odmaknjeni od sveta pleterski menihi in premišljujejo o minljivosti življenja. Samostan je sezidal Herman II. celjski in je bil v zadnji vojni v bojih med partizani in belogardisti hudo poškodovan. Toda njegovi menihi, čeprav niso bili vsi Slovenci, so ostali zvesti ljudstvu. Podpirali so partizane in skrivali njihove ranjence. V samostanu je poseben oddelek NOB Novo mesto, kjer je ob fotografijah lepo prikazan razvoj osvobodilnega gibanja v tem delu Slovenije.

Med povratkom proti Ptuj smo razmišljali, kaj vse smo videli. Mislili smo na kmečke upornike, ki so oblegali Brežice v vseslovenskem in slovensko-hrvatskem kmečkem uporu in jih je tako plastično upodobil Tone Kralj; na uskoke, ki so večkrat oplenili Kostanjevico; za tuje fevdalce, katerim so tlačani naši kmetje, na kugo in lakoto, ki sta ničkolkokrat zdesetkali ljudi teh krajev. Toda ostali so tudi po zadnji največji preizkušnji, ko je Hitler izselil ljudi z bizeljskih gričev in Posavja ter naselil tam Besarabce in Kočevarje. Leta 1945 so se vrnili, čeprav ne vsi, da bi živeli dalje na svoji zemlji.

Ob teh mislih je zavladalo v avtobusu veselo razpoloženje in slovenska pesem nas je spremljala vse do Ptuja. Prijetno razpoloženje je tudi pripomoglo, da smo se vrnili vsi zdravi domov in da je naša medicinska sestra jubica Zorec nosila torbo z zdravili po svetu le na sprehod.

Sedaj, ko smo za leto zaključili naša »potovanja«, pa moramo ugotoviti še nekaj. Avtobusna podjetja so na splošno deležna več kritike kot pozitivnih ocen. Društvo diabetikov pa lahko Certus samo pohvali, saj nam je šel ob vseh izletih izredno na roko in nam je vsestransko pomagal. Upamo, da bomo tudi prihodnje leto sodelovali z njim. Posebno zahvalo pa smo dolžni šoferju Marjanu Pšajdu, ki nas je varno in previdno vozil po lepih in slabih poteh.

MU

Frizerski salon prihrani mnoge izgubljene ure

Kako majhna poteza je potrebna, da kraju damo nov življenjski utrip, je pokazala podjetna frizerka Zinka Mesarič, ki se je pred kratkim odločila v Makolah odpreti lasten frizerski salon. Nekoliko z začudenjem, vendar z velikim zadovoljstvom so krajanje spremljali odločitev mlade Zinke, ko je s svojimi prihranki in pomoči moža Petra v središču Makol pričela preurejati stare skladiščne prostore v sodoben frizerski salon. Veliko sredstev in dela je bilo potrebno, da so prvemu frizerskemu salonu v Makolah dali današnjo, prav gotovo mikavno podobo, kakršne se bi gotovo razveselili tudi v katerem od večjih krajev. Da je bila poteza o frizerskem salonu v Makolah povsem pravilna, se je pokazalo kmalu po njegovem odprtju v mesecu juniju. Danes dvomov o tem ni več, kar potrjuje tudi obisk.

»To je pa zares velika pridobitev za kraj« je mogoče že sedaj slišati iz ust tako mlajših, še posebno pa starejših krajanov, ki so morali še do nedavnega hoditi samo zaradi frizerskih uslug v Poljčane ali Majšperk pa tudi oddaljeno Slovensko Bistrico. S tem so izgubili kar zajetno število ur. Te pa lahko, prav gotovo tudi po zaslugi Zinke Mesarič, ki je frizerske uslug približala njihovim domačijam, sedaj mnogo koristneje izrabijo za domača opravila, pa še stroški za potovanja ne odpadejo.

V frizerskem salonu »Zinka« v Makolah.

V Makolah imajo sedaj frizerski salon za moške in ženske, o kvaliteti dela pa so se danes že mnogi »na lastni glavi« prepričali. Ker gre dober glas v deveto vas, Zinki ne zmanjka dela. Seveda so vmes tudi dnevi, ko je obisk skromnejši. Kot vsepovsod se ljudje tudi v Makolah in širši okolici za frizerja odločijo predvsem ob koncu tedna in pred prazniki. Takrat je pač potrebno z delom »zapreči« sicer pa ima tudi pomočnico. Obe pa pridno skrbita, da stranke odhajajo iz salona zadovoljne in se bodo tudi v prihodnje radi oglasile. Strokovnost in spretnost Zinke in njene pomočnice to prav gotovo potrjuje, seveda na veliko zadovoljstvo širšega območja krajevne skupnosti Makole.

Posnetek in besedilo: Viktor Horvat

GOLAŽ IZ PASJEGA MESA

Če vam v gostilni postrežejo z mesom šarplaninskega ali liškega jančka, dunajski ali naravni zrezek, svinjsko meso s kislim zeljem ali na daleč znane kranjske klobase, najbrž ne boste imeli nič proti takšni postrežbi in boste celo zadovoljni.

Če bi vam postregli s pasjim golažem, bi prav gotovo dvignili nos in zapustili takšen gostinski

lokal. Pa vendar je ponekod pasji golaž zelo cenjena narodna specialiteta, predvsem na nekaterih

surovosti godijo tudi pri nas. Tako imenovani »lovci na pse« se pojavljajo tudi v naši domovi

Človekov zvesti prijatelj.

otokih severno od Filipinov. Torej to ni pri nas in seveda lahko greste mirno na kosilo ali na večerjo v kakšen bližnji gostinski lokal.

Kot vidimo človekovega štirnoga prijatelja izkoriščajo v marsičem. Normalnemu človeku je nerazumljivo početje filipinskih sladokuscev, ki ga uporabljajo kot specialiteto. Nemški nacisti so ga izkoriščali za strah in trepet nedolžnih ujetnikov, nam kulturnim ljudem pa je družbeno in vsestransko koristen pomočnik.

Seveda se nam ni treba ozirati na daljne Filippine, saj se takšne

ni, ki brez vzroka ustrelijo psa, največkrat se takšno dejanje pripeti med sosedoma. In še več, psa tudi kaj radi zapeljejo med »cigane«, da ga oderejo in iz njega pripravijo golaž.

Da bi bilo filipinskih in naših surovosti nad živalmi čim manj, se borijo naši kinologi in kinološka društva, ki dvigajo kulturno raven ljudi in spoštovanje do vsakega živega bitja, tudi psa. Torej naj nam bo pes zvest prijatelj in ne za kosilo ali večerjo.

Besedilo in posnetek: ZB

Saditev rhododendrona, vrtnih azalej, erice

Idealna zemlja za rhododendron je humus. Biti mora propusten, srednje vlažen in rahlo kisel, brez apnenca, kar je prvi pogoj za uspešno vzgojo in cvetenje. Normalnih pogojev v nobenem vrtu ni, zato jih moramo posebej pripraviti. Ker pri nas ne dobimo že pripravljene zemlje, jo pripravimo sami in sicer:

— mešamo že navlaženo šoto (nikakor suhe),

— dodamo popolnoma prepereli hlevski gnoj ali kot imenujemo gnojekvo ter manjši del gozdne zemlje iz borovega in bukovke gozda. V tej zmesi naj bodo tudi še odpadle iglice in listje. Omenjeni dodatek lahko poveča kiselnost zmesi, kar omenjene rastline tudi zahtevajo. Dobro je, da pripravljena zemlja nekaj časa počiva. Kiselnost mešanice naj bo pH—4, —4,5. Zmes mora biti čista in brez primesi plevelnih končin ali semen.

Vzgoja v apnenčasti, običajno vrtni zemlji sploh ne uspeva in rastline dobijo v začetku rumenkasto listje, ne cvetijo in nazadnje odmrejo. Če pravilno sadimo samo eno rastlino, mora biti sadilna jama dvakrat večja od krošnje rastline. V nasprotnem hitro prodre do korenin talna apnenčasta voda.

Globina izkopa mora biti vsaj za dve štiriharici pripravljene zmesi ali pa ob sadnji dodamo nekaj organskih gnojil kot so roževina, kostna moka ali OSKORNA. Da apnenec ne prodira iz tal do korenin, je priporočljivo, da dno jame pokrijemo s 10 centimetrsko plastjo stiropora v zrnu, navpične stene pa obložimo s folijo. Izkopane jame napolnimo s pripravljeno zmesjo in jo z nogo stlačimo, nato pa z lopato izkopljemo potrebno jama in rastlino ponovno zatlačimo ter zalijemo z deževnico. Ne sadimo pregloboko!

Rhododendroni ne prenesejo direktne sončne lege. Tudi v eksterni sencu pod drugimi drevesi slabo cvetijo in »pokvarijo« svojo obliko. Najbolj ugodna lega je polsenca. Pred zimskim vzhajajočim soncem in vetrovi morajo biti zaščiteni, ker v nasprotnem radi pozebejo. Za zaščito so primerne smrekove veje.

Pred sadnjo mora biti koreninska bala obvezno vlažna. Po daljšem transportu jo prek noči pustimo v posodi z neapnenčasto vodo. Tudi poznejše zalivanje mora biti samo z deževnico ali prekuhanjo vodo. Ker se korenine razvijajo tik pod površino zemlje, jih okopavamo zelo plitvo in redko. Kdor takoj

po cvetenju ne odstrani cvetnih batov, se ne sme čuditi, če drugo leto občutno slabše cvetijo. Pri odstranjevanju pazimo, da ne poškodujemo novih popkov.

Do srede junija rastline dognojimo z razredčenim govejim blatom v vodi. Priporočamo tudi gnojilo RIVICAL ali podobno organsko gnojilo. Žal ga dobimo samo v zamejstvu. Pred zimo površino izpod grmičkov pokrijemo s približno pet centimetrov debelo plastjo zrelega hlevskega gnoja. S tem, da rastlino dognojimo, preprečujemo tudi izsušitev tal v suhih zimskih obdobjih.

VZIMOVANJE VRTNIC

Pozno jeseni vrtnice pristrizemo za eno tretjino ter nizko rastoče osipamo z zemljo iz neposredne bližine sadike. Če so posajene pregošte, jih pokrijemo s smrečjem. Negativne posledice ima lahko pokrivanje z hlevskim gnojem. Gnoj raje uporabimo spomladi za dognojevanje.

Pazimo na spomladanski rez. Prikrajšamo jih na tri do štiri očesa, z izrezom ostarelega in slabotnejšega lesa.

Veliko uspeha!

Franc Brlek

Razstava tapiserij Cvetke Miloš v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra

V muzejskem razstavišču ob Dravi bo danes ob 17. uri otvoritev razstave tapiserij brežiške umetnice Cvetke Miloš. Za umetniški program ob otvoritvi bo poskrbel komorni moški zbor pod vodstvom Franca Lačna.

Za razstavo smo se odločili lani, in to iz več razlogov. Tovrstna umetnost na Ptuj se ni doživela svoje razstave. V Pokrajinskem muzeju Ptuj sicer hranimo deset izredno dragocenih tapiserij iz 17. stoletja. Drugi javni prostori na Ptuj doslej niso bili opremljeni s tapiserijami. Lani in letos pa je novosadska tapiseristka Etelka Tobolka stkala dve tapiseriji po predlogah akademskega slikarja Franceta Miheliča. Ena od njiju je uvrščena v stalno razstavo del tega umetnika v muzejski galeriji. Z razstavo, ki jo odpiramo danes, smo želeli opozoriti na tovrstno ustvarjanje, ne samo tudi zato, ker že nekaj časa poteka akcija restavriranja flamskih tapiserij iz muzejskega fonda. Akcija zahteva kar precejšnja sredstva, ki jih prispevata občinska in republiška kulturna skupnost, nikakor pa ne bi bila uspešna, če je ne bi z razumevanjem in potrpežljivostjo podpirali vsi zunanji sodelavci — od profesor Mire Kovačević — Ovčarič, ki delo strokovno usmerja, do kolektiva tovarne volnenih izdelkov v Majšperku, ki omogoča izvedbo vrste zahtevnih nalog. Tudi zaradi te akcije se nam je zdelo primerno, da z razstavo sodobnih tapiserij opozorimo na izraznost umetniškega tkanja.

Tapiserija je namreč umetniško oblikovana tkanina. Se vedno jo veliko ljudi zamenjuje z vezenino. Zmedo so vnesle industrijsko pripravljene predloge za vezenje z volneno nitko, ki nosijo napačno ime — gobelini. Gobelini pa je praviloma le ime za tapiserije, stkanje v pariški manufakturi Gobelin.

Sicer pa sega zgodovina tapiserij zelo daleč v zgodovino, vsaj tja do starega Egipta. Tkanine s figuralnimi, pa tudi z rastlinskimi, živalskimi ali celo samo z dekorativnimi motivi, ki pa se ne smejo šablonsko ponavljati, so bile dolga stoletja nujen inventar bogatejših domov. Zaradi značaja materiala so bile odlična izolacija pred mrazom in hrupom. Z njimi so prekrivali stene, pregrinjali mize in druge kose pohištva, služile so za zastore in premične pregraje. Zaradi takšne rabe in tudi zaradi občutljivosti materiala so hitro propadale. Prva polovica 19. stoletja je hotela dokončno opraviti z njimi. Moda je namesto umetelno izdelanih tkanin za prekrivanje sten uvedla papirnat tapete. Druga polovica 19. stoletja je našla razumevanje za starine, nekaj desetletij predtem zavržene tapiserije so postale spet dragocene. Začeli so jih zbirati, vendar je bila dediščina že močno razredčena.

Tudi na Slovenskem so bili gradovi, pa tudi boljši meščanski domovi dokaj bogato opremljeni s tapiserijami. Ohranilo se je bore malo. Pet nizozemskih tapiserij s konca 17. stoletja iz gradu v Slovenski Bistrici in dva naslonjača, prevlečena z ostanki tapiserij iz 18. stoletja hrani Narodni muzej v Ljubljani. Več je ohranjenega v

ptujskem muzeju: štiri flamske tapiserije z začetka 17. stoletja (te so trenutno v restavraciji) in šest francoskih s konca istega stoletja.

Tako kot drugod po Evropi je tudi na Slovenskem oživel zanimanje za tkanje tapiserij ob koncu 19. stoletja. V Ljubljani je bil ustanovljen Kranjski zavod za umetniško tkanje, ki pa je deloval le deset let. Večji razcvet je tapiserija v Sloveniji doživela po zadnji vojni, posebno v šestdesetih in sedemdesetih letih. Leta 1979 se je posameznim ustvarjalcem pridružila še tovarna Dekorativna v Ljubljani, kjer v ročni tkalnici izdelujejo tapiserije po predlogah znanih domačih umetnikov.

Težko bi trdili, da je sodobna slovenska tapiserija zrasla iz domače tradicije. Desetletno delovanje Kranjskega zavoda za umetniško tkanje je pustilo vse pre malo sledov starejših tapiserij pa so vse tujeja izvora. V dvajsetih letih 20. stoletja

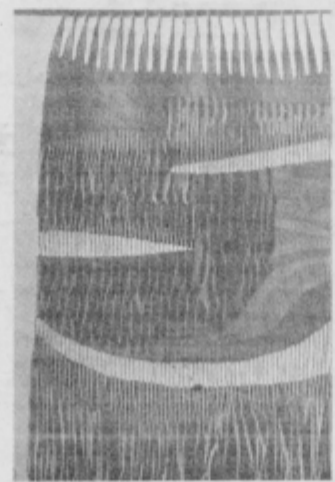
dežele. Povsod je našla svoj lasten izraz, vpet v splošno likovno klimo dežele.

Cvetka Miloš je ena naših najvidnejših ustvarjalcev na tem področju. Izšla se je v Zagrebu, stalno pa živi v Brežicah. Tako je prisotna v obeh republikah in tudi njene umetnine najdemo tako v Sloveniji — kot na Hrvaškem. Opremila je vrsto hotelov, bank in drugih reprezentančnih prostorov, veliko manjših tapiserij pa je v privatni lasti, kar dosti v deželah izven državnih meja. Miloševa namreč redno spremlja in se tudi udeležuje dogodkov, ki se tičejo tapiserije, tudi izven Jugoslavije. Ptuj je najbližja velika tapiserija, ki visi na stebri v dvorani kreditne banke v Mariboru.

Cvetka Miloš je v tapiseriji našla povsem svoj način izražanja. Takoj na začetku je potrebno poudariti,

Dvostranska tapiserija Cvetke Miloš z naslovom „Sanjarjenje“ iz leta 1981.

je evropska tapiserija doživela ponoven vzpon. V Franciji je v atelijih v mestu Aubusson pod močno osebnostjo slikarja in kartonista Jeana Lurcata tapiserija našla nove osnove za razvoj. Tapiseristi so se vrnili k starim tehnikam iz časa gotike, ki so ponujale kar največjo izraznost voljne in tople volne. Sodobna tapiserija je postala neločljiva spremljevalka moderne arhitekture. Ta je z očiščevanjem zidne površine vsega drobnega arhitekturnega okrasja zahtevala dodatno opremo velikih sten, predvsem v velikih javnih in reprezentančnih prostorih. Iz Francije je zanimanje za tapiserijo zajelo vse evropske

da njeno ustvarjanje raste iz dobrega poznavanja tehnike in materiala, v katerem dela. Miloševa je kartonistka in tkalka hkrati. To ji daje možnost, da vsa izrazna moč umetnine izvira iz delovnega postopka. Vse, kar je vtakno v njene tapiserije, je ne- ločljivo povezano s tkanjem samim. Ne dovoljuje si podrejanja drugim likovnim hotenjem, ki so tkanju tuja. V tapiseriji moramo ločevati dve skupini ustvarjalcev. Eni so kartonisti in tkalci, ki dobijo v obdelavo predloge slikarjev, največkrat kar njihove oljne slike ali grafike, ki jih prevedejo v tehniko tkanja. Pri tem se nujno srečajo z dilemo: ali ostati čim bolj zvest

slikarjevi ideji ali poudariti tiste sestavine, ki so bliže naravi tkanja. Uspeh je odvisen od kartonistove umetniške sposobnosti, pa tudi od značaja slikarjeve predloge, ki je lahko govoriča tkanja blizu ali pa tudi ne. Miloševa sodi v skupino ustvarjalcev, ki sami ustvarjajo skice ali predloge izključno za tapiserijo in pri tem dosledno upoštevajo zakonitosti materiala in tehnike.

Tapiserije Cvetke Miloš nastajajo na okviru, ki za razliko od klasičnih stavev omogoča umetnici, da svoje delo spremlja od začetka do konca tkanja, saj izdelanih delov ne navija na valj. Zato tudi ne dela pravih in natančnih kartonov. Zadržuje ji skica, delo pa snuje in dopolnjuje še med tkanjem. Okvir ji je ponudil možnost, da izoblikuje povsem svojo tehniko, ki jo je poimenovala tehnika dvojnega prepleta. Niti osnove ovija med sabo, jih križa in prepleta. Nastajajo reže in razporki, ki pritegnejo v izraznost tapiserije tudi njeno ozadje — zidno površino. Tehnika dvojnega prepleta je zahtevna, ker je potrebno tapiserijo enakovredno obravnavati na obeh straneh. Tako je nastala tudi tapiserija z dvojnimi licem. Obe strani se med seboj razlikujeta, a oblikovno dopolnjujeta, tapiserija pa ni namenjena prekrivanju stene, temveč služi za samostojno prostorsko pregrajo. Miloševa je stkala tudi več uspešnih tapiserij v klasični tehniki, a tapiserije v tehniki dvojnega prepleta nedvomno predstavljajo kakovostno jedro njenega dela. Živahno razgibana površina je dosežena z obravnavo materiala in manj z barvami, ki se v večini primerov med seboj usklajeno prelivajo v manjših tonskih odstopih.

Razstava tapiserij Cvetke Miloš v Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra bo odprta do 9. novembra vsak dan od 8. do 11. in od 15. do 17. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure.

Marjeta Ciglenečki

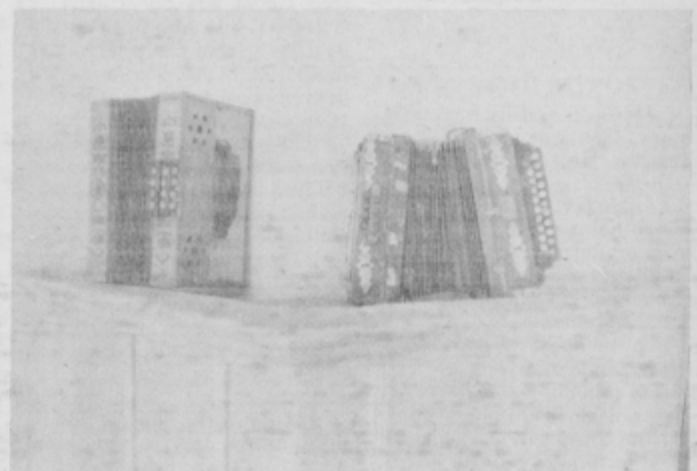
IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

V zbirki imamo tri harmonike, ki so po nastanku med najmlajšimi ljudskimi glasbili, po razširjenosti pa med prvimi. Harmonika je v pičlih sto letih prodrila v vse evropske dežele in ponekod izpodrinila mnoga dotedanja godčevska glasbila.

Njen izumitelj je Buschmann, naredil pa jo je v letih 1821/22. Pri harmoniki so za zvočilo nihajoči kovinski jezički (podobno kot pri orglicah), zrak pa dovajamo z mehom.

Verjetno je prišla harmonika na Slovensko v drugi polovici 19. st. Prvotna harmonika je bila diatonična — na isti gumb se oglašajo različni toni. Če se meh raztegne ali stisne. Leta 1850 pa so na Dunaju izumili še kromatično harmoniko, ki pa je istotonska. Seveda obstajajo tudi različni tipi harmonik. V slovenski ljudski glasbi pa se je najbolj

»Frajtonerica«, fototeka etnološkega oddelka, foto Ralf Čepлак.

uvpeljavila diatonična harmonika, imenovana tudi »frajtonerica«. Harmonike slovenskih godcev so bodisi obrtniški ali tovarniški izdelek ali pa delo domačih mojstrov. Dogajalo se je celo, da si jo je kdo sam naredil, saj so bile in so že zelo drage. Na harmoniko igrajo godci pretežno za ples. Bodisi solistično ali skupaj z drugimi glasbili. Razširjena je po vsej Sloveniji razen v Reziji. Za spremljevalno petjo jo uporabljajo še v novejšem času, največ pa narodnozabavni ansambli.¹

¹ tekst je povzet iz knjige Zmage Kumer, Ljudska glasbila in godci na Slovenskem, Ljubljana 1983.

Ralf Čepлак

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (174)

Slovenstvo in jugoslovanstvo v tujini

»Pošiljam Vam besedilo j. goslovanske himne iz knjige. Kupljene v Nemčiji. Ta knjiga navaja jugoslovansko himno samo v srbohrvaškem jeziku, ne pa tudi v drugih jezikih naše širše domovine. Zakaj se Evropi ne predstavimo kot enakopravna zveza narodov in narodnosti, kakor imamo to zapisano v ustavi?«

Pisec teh vrstic se žal skriva za podpisom n.n., poleg tega pa je pozabil natančno povedati, za katero knjigo gre (kdo jo je izdal, komu je namenjena). Če gre za priročnik za srbohrvaško govoreče šolarje, je seveda prav, da tiskajo našo himno le v srbohrvaščini. Ne bi pa bilo prav, če naj bi bila taka knjiga namenjena tudi slovenskim, makedonskim, madžarskim ali albanskim otrokom zdomcem. Narodnost na pripadnost se ne odloga tako kot ponošena suknja, kakor bi rekel Ivan Cankar: ne doma v Jugoslaviji ne za njenimi mejami v zamejstvu in tujini, kamor si je marsikdo moral iskat (boljše) skorje kruha. Gotovo je, da zlasti v tujini posebno začetimo, kako blizu smo si Slovenci s Hrvati, Srbi ali Makedonci itd., sploh z vsakomer iz Jugoslavije.

brž ko stojimo nasproti »čistim« tujcem katerega koli naroda že. To pa nikakor ne pomeni, da se zato čutimo manj Srbe, Muslimane, Albance itd. in da bi zaradi tega morala trpeti naša narodna samobitnost. Ne: tudi v tujini moramo z vsemi sredstvi ohranjati svoje narodno bistvo, ne le državno pripadnost. Zadržanje, pa tudi že zametovanje narodnega in poudarjanje enotnosti na podlagi večinskega jezika v Jugoslaviji (kakor da je srbohrvaščina hkrati tudi jugoslovanska, medtem ko ni bilo veljavo za slovenskost, makedonskost, albanskost itd.), ne more imeti drugega učinka kot tega, da se bo tak naš siljenec večinoma odločil izstopiti iz naših skupnosti sploh in tako rekoč izginiti v tisti, v okviru katere zunaj domovine živi in se trudi. »Slovenec (ali Hrvat, Srb, Albanc, Musliman, Črnogorec, Slovak itd.) in Jugoslovan sem in želim to tudi ostati« — to je pravo geslo za ljudi v omenjenem položaju. In vse moramo storiti za to, da bo res tako. Na to naj bi mislili tisti, ki ljudi zmeraj silijo k čemu drugemu. Kakor je tisto, kar so po rojstvu in okoliščinah, in v čemer jim je čisto dobro in prav.

N. D.

Sram me je bilo

Sram, da bi se človek v zemljo pogreznil! Kako nespoštljivo, nesramno, nezrelo so učenci Srednješolskega centra Ptuj sprejeli medse Borštnikove nagrajence. Uro in pol niso zdržali brez neumestnih komentarjev, brez šepetanja, prerivanja in sprehajanja. Mar se res ni vredno pokloniti velikim možem in ženskam slovenskega gledališča? Če mislijo, da ne, potem se vsaj spodobi, da bi se! Vsaj na to bi jih lahko učitelji opozorili, preden so jih napotili v veliko šolsko avlo...

MITJA MERŠOL

SEDMNA SILA

35. NADALJEVANJE

V prvem desetletju tega stoletja se je na jugoslovanskih tleh pojavilo kar 775 novih časopisov in revij, leta 1911 pa je izhajalo 600 časopisov in revij v jugoslovanskih jezikih. Največje število časopisov je izhajalo v glavnih novinarskih središčih: v Zagrebu 121, v Beogradu 89, v Ljubljani pa 58. Do leta 1911 so tudi nastala prva štiri novinarska združenja (v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu). Ob izbruhu prve svetovne vojne so v Srbiji in Črni gori skoraj v celoti prenehali izhajati časopisi, v deželah pod avstroogrsko monarhijo pa je bila uvedena vojaška cenzura in prepovedan ves politični tisk. Izhajali so samo uradni in strokovni časopisi.

Da bi zadostil vsem vprašanjem, na katera je treba odgovoriti v vesti (in to tako, kot zahteva obrazec »obrnjene piramide«, po katerem je treba v uvodu povedati bistvo), bi ameriški novinar o samomoru ameriškega kongresnika poročal takole:

»Sedeč v svoji sobi v Grand hotelu, z mehkiimi copatami na nogah, v telo pa zavil v modro domačo haljo z rožnatimi izveznimi vzorci in potem, ko je napisal poslovilno pismo ženi — medtem je spraznil steklenico scotcha — v katerem jo je odvezal krivde za svojo smrt... tako je kongresnika Ahasverja P. Tigga, s štirimi krogli v trebuhu, našel nočni varnostnik Henry T. Smith med svojim običajnim obhodom.»

Ugledni londonski dnevnik pa bi, kot je zapisal Leacock, o samomoru britanskega parlamentarnega poslanca pisal čisto drugače. Nadnaslov bi bil »Domača in splošna obvestila.« Tak nadnaslov bi bil

zato, da se bralec ne bi po nepotrebnem že vnaprej vznemirjal. Vsekakor je tak nadnaslov po mnenju Britancev boljši od ameriškega bombastičnega »Razočarani kongresnik se je počil v hotelu.« Londonski dnevnik bi potem imel glavni naslov »Incident v Grand Hotelu.« Bralec še vedno ne ve, kaj se je zgodilo in po mnenju britanskega novinarja tudi ni treba vedeti. Poročilo pa se potem začne takole:

»Grand hotel, ki leži na vogalu ulic Millbank in Victoria, je bil sinoči prizorišče pretresljivega dogodka... Bralec še vedno ne ve, za kaj gre. Novinar potem opiše hotel kot mirno viktorijansko zbirališče uglednih dobrodelnih društev in posameznikov, do podrobnosti opiše kletelno in kuhinjo in šele proti koncu — in seveda še vedno na zelo britanski način — pride do bistva zadeve:

»Med stalnimi hotelskimi gosti je bil med to parlamentarno sezono tudi mr. Llewellyn Ap Jones, član parlamenta za južni Llanfyyd. Kot kaže, je mr. Jones prišel v svoj apartma sinoči okoli desete, si obul mehke copate in se oblekel v svojo modro domačo haljo.

Kaže, da je potem stopil k stenskem baru in vzel iz njega steklenico whiskyja, ki se je kasneje vsekakor izkazala za prazno. Nesrečni gentleman je potem, kot kaže, odšel spat...»

Bralec bi pri tem tudi že zaspal in si pač mislil, da je nesrečni fant, potem ko je spraznil steklenico, odšel spat. Toda otoški bralec, vajen takšnega sloga poročanja, ve, da najhuje šele ima priti. Bral bo do konca, dokler ne bi prišel do tistih usodnih štirih krogel. Med vsako je novinar naredil precejšen premor, med katerim je natančno opisal njeno pot skozi treh gospoda Ap Jonesa.

BAROČNO, DOMOLJUBNO

Pravzaprav si Američan Leacock ni kaj dosti izmišljal, ko je predstavil britanskega novinarja in njegov slog poročanja. Če prebiramo stare reportaže slovitega angleškega reporterja Russella, ki je za Times poročal o slovitem napadu lahke brigade:

»Višavje pred Sevastopolom, 25. oktobra (1854) — Če prikaz najodličnejšega poguma, največje bojevitosti—in prezira smrti, v katerem odsevajo najboljši dnevi viteštva, lahko tudi nudi tolažbo za katastrofo danes, potem nimamo nobenega razloga za obžalovanje melanholične izgube, ki nam je bila prizadejana v spopadu z divjaškim in barbarskim sovražnikom...»

Tak uvod, ki seveda spominja na marsikateri naš uvod v časopisu („V smislu skrajnih naporov in prizadevanjem po humanejših odnosih, temelječih na naših splošnih družbenih usmeritvah, še zlasti pa v skladu s sklepi zadnjega plenuma...“) bi danes vsak urednik v desku takoj prečrтал. Toda pri Timesu tega niso storili. Nasprotno, Russell je še lahko naprej vlekel svojo baročno nabreklo zgodbo. Po uvodu je v drugem odstavku napisal: »Opisati nameravam, po svojih najboljših močeh, vse tisto, kar se je pripetilo pred mojimi lastnimi očmi. Podati hočem pričevanja, ki sem jih slišal od mož, katerih verodostojnost je neizpodbitna in si pridržati pravico zasebne presoje o tem, kaj objaviti in česa ne v zvezi s tem nepozabnim dnem...»

S tem splošnim orisom se Russell šele spusti v dolino smrti in v spopad med britanskimi dragonci in ruskimi topničarji. In šele na koncu pove tisto, kar bi sodilo v samo »špico« v začetek poročila: »Ob 11.35 ni bilo nobenega britanskega vojsaka več, razen mrtvih in umirajočih, pred tistimi prekletimi topovi Moskoviče...« Od 607 britanskih dragoncev — sklepa svoje poročilo Russell — huzarjev in suličarjev, ki so se na ukaz spustili v napad, jih je samo 198 prišlo nazaj. Seveda je imelo takšno poročanje večji učinek od dnevnega (po vzorcu obrnjene piramide) vestičarstva. Bilo je tudi bolj domoljubno mobilizatorsko. (Zaradi tega poročila Williama Howarda Russella, ki je bil tedaj na vrhuncu reporterske slave, je menda na Krim odšla tudi Florence Nightingale, začetnica sodobnega vojaškega bolničarstva.)

TISK IN ZGODOVINA

Marsikaj, kar novinarjevo pero zapiše v naglici je lahko na prvi pogled nepomembno, hitro pozabljivo blago. A ni vedno tako.

Novinarji, ki so pred dobrima dvema desetletjema spremljali predsednika Kennedyja med njegovim obiskom v Dallasu, so ta obisk brzkone vzeli dokaj rutinsko.

22. novembra 1963, ko je atentator streljal na Kennedyja, so teleprinterji v časopisni agenciji UPI in po redakcijah drugih časopisov marljivo šklepetali in prinášali poročila o sojenju morilcu v Minneapolisu. Prva poročila iz Dallasa je poslal reporter UPI Merriman Smith, starosta dopisnikov iz Bele hiše. Vozil se je v avtomobilu, ki je bil četrti po vrsti za tistim z odprto streho, v katerem so se peljali Kennedy in Jacqueline in tekšaški guverner Connally z ženo. Nadaljevanje prihodnjč

PRIŠLA JE JESEN

Jesen nas obdara s sadjem in z zelenjavo. Poplača nam naš trud. Jeseni so trgatve. Trgamo grozdje, pobiramo slive in dosti drugega sadja. Malo pred jesenjo se je začela šola. V šoli se učimo dosti o jeseni.

Mirjana Rodvaj, 2/c,
OŠ Tone Žnidarič

DAN PIONIRJEV

V petek, 28. septembra 1984 je bil dan pionirjev. Iz vsakega razreda so tovariši in tovarišice izbrali pet delegatov. Teh pet delegatov je šlo na proslavo. Ko so prišli od proslave, nam je tovarišica dejala, da moramo v vrsto. V vrsti smo šli na stadion. Ko smo prišli na stadion, se je pričelo tekmovalje. Tekmovali sta naša in Osojnikova šola. Po tekmovalju smo šli domov.

Suzana Kelc, 4. c
OŠ Tone Žnidarič
Ptuj

NAŠ ŠPORTNI DAN

V sredo nismo odšli k pouku kot po navadi. Bilo je nekaj bolj zanimivega. Kros. Zjutraj smo se zbrali na šolskem igrišču in pričakali naše tov. razrednike. Odšli smo do Babusekove grabe. Tam smo si najprej ogledali prog, ki je bila blatna, saj je prejšnji dan deževalo. Zopet smo se vrnili na start. Deklice iz 5. razreda smo tekle prve. Proga je bila dolga. Mnoge so med tekmo padle. Na cilj sem prišla utrujena. Takoj sem se oblekla in pozanimala kdo je bil prvi, drugi in tretji. Deklice iz našega razreda so dosegle vsa tri prva mesta. Prva je bila Melita, nato Katja, Melita. Čestitala sem jim.

Po končanem teku smo odšli do šole. Tam smo dobili malico. Kmalu smo se odpravili domov. Ta dan sem bila, zelo utrujena. Uh, ta kros!

Vanja Meško, 5/c,
OŠ Franc Osojnik,
Ptuj

NA DAN PIONIRJEV ODKRILI SPOMENIK

29. september je dan pionirjev. Ta dan je za nas pomemben, saj pionirji na konferenci pregledamo delo, ki smo ga opravili in si postavimo cilje ki nas še čakajo. Za pionirje naše šole pa je bil letošnji 29. september še veliko bolj pomemben, saj smo v krajevni skupnosti odkrili spomenik v spomin padlim borcem.

V soboto smo se po pionirski konferenci odpravili pod lipe, kjer je bilo že vse pripravljeno za svečano odkritje spomenika. Slavnostni govornik Milan Lacco, predsednik ZB, ki je obudil spomine iz vojnih dni. Nato pa je prišel trenutek, ko smo v imenu

pionirjev prevzeli skrb za varstvo spomenika. Povedal sem zaobljubo in skupaj z našimi mentorjem ter delegatom mladine z borci podpisal listino o predaji spomenika v varstvo šoli. Nato so podelili plakete zaslužnim krajanom. Sledil je pester kulturni program.

Ko smo dobili spomenik v varstvo, smo prevzeli veliko odgovornost, saj so nam borci spomenik zaupali in s tem pokazali vsem, da nas cenijo in da se ne bojijo za bodočnost. Upam, da bomo res vestno čistili in urejali spomenik in okolico, ki naj bo opomin vsem, da se grozote vojne ne bi več ponovile.

Gorazd Černika, 7/b,
OŠ Videm pri Ptuj

NAŠA AKCIJA

Ze v začetku šolskega leta smo se dogovorili, da bomo imeli v oktobru akcijo čiščenja. V sredo smo zvedeli, da bo ta akcija v četrtek. V šolo smo prišli ob pol devetih. S seboj sem prinesel dve motiki. Za malico smo dobili čaj in kruh s pašeto. Ob devetih smo se zbrali v vrsto in odšli na pot.

Med potjo je Anita pripeljala samokolnico. Marta pa voziček. Ko smo prišli do cvetlične grede, je bilo na njej veliko plevela. Delo smo si razdelili tako, da so tisti, ki so imeli motike, okopavali, drugi pa za njimi pulili plevel. Paziti smo morali na ognjene trne, da jih ne bi poškodovali. Delo je potekalo hitro. Bilo nam je zelo vroče, zato smo bili žejni. Anica je šla po vodo. Z njo smo se odčezali, zato smo spet lahko delali hitreje. Delo je bilo končano v dveh urah. Bili smo veseli, kajti cvetoča greda je bila lepša. Ko smo vse končali, smo šli v vrsti k Natalijini teti. Tam smo se umili in se okrepčali s kokto. V vrsti smo šli po jopice in orodje. Plevel smo peljali k šolskemu kompostu.

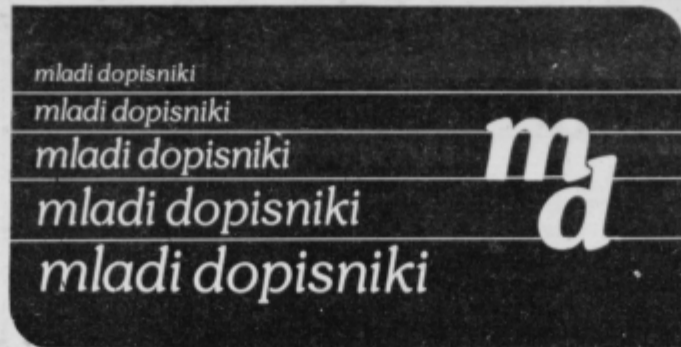
Pomen te akcije je bil, da očistimo vas za 8. praznik krajevne skupnosti Dornava. Odločil sem se, da ne bom onesnaževal okolje nikjer. Pobiral bom smeti, ko bom šel iz šole in opozarjal onesnaževalce okolja, naj skrbijo za čistočo.

Roman Zemljarič, 4/b,
OŠ dr. Franja Žgečar,
Dornava

KULTURNO NARAVOSLOVNI DAN V ZAGREBU

Udobno sedim na sedežu, ko se ostali še vedno prerivajo pred vrati. »Končno gremo!« se je oglasil nekdo spredaj, ko se je avtobus začel počasi premikati.

Sama sebi se smejem. Ko bi le vedela kakaj? »Barbara Walkman«, jo spominim. Na ušesa si nataknem slušalke. Med poslušanjem gledam dreveča polja, trav-

... Nikoli niso bili zanimivi. Zdaj so. Avtobus se je nenadoma ustavil. Torej smo prispeli. V tehničnem muzeju sem prvič. Vsi se radovedno oziramo po velikih dvoranah. Voditelj nas je pripeljal v planetarij. Sprva je le mrak. Na steni so črne sence hiš. Zasije prva zvezda. Najlepša, najsvetlejša... Za njo druga. Tudi ta je lepa. Po zaspanih taktih glasbe jih je še več. Nastala je noč, posuta s tisoči zvezdami. Oči se le s težavo privadijo na ponovno svetlobo. Kje so časi Nikole Tesle, se sprašujem. Znamo dovolj ceniti tisto, kar je storil za nas? Visoka električna napetost. Bliisk in grom sta se pomešala. Res je bil velik človek.

Na vrsti je svet rudarjev. Med hojo po rudniku in vonj po trohnihi draži nosilce. Ne, tukaj že ne bi delala. Polna lepih vtisov zapuščam muzej. Toda pred nami je še vselej. Z Barbo se spreha java in zapravljava denar. Razstavljene so prelepe stvari. Nekdo naju opomni, da bo ura šest. Čas za odhod. Prehitro je minilo, moralo bi trajati dlje.

Ze dolgo sedim v avtobusu. Le zakaj še zmeraj razmišljam o kitajski razstavi, o čudnih predmetih, ki sem si jih z zanimanjem ogledovala. Seveda, tam sem ga slučajno zagledala. Temni lasje z čopkom zadaj in svetlim pramenom. Ne, to ne bo trajalo dolgo. Samo spanje potrebujem, pa bo pozabljeno, saj sem že pošteno utrujena. »Podlehnik!« zakliče Jasna. Vedno bliže smo cilju. Kmalu bo za mano še en čudovit dan.

Alenka Poharič, 8/a,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

NA KROSU

Mamin glas me je prebudil iz globokega spanja... Ne dežuje, kros bo, mi je rekla in že sem bil na nogah. Prišel je Tomaž. Pot od doma do šole se mi je zdela zelo dolga.

Napet sem, pričakujem start. Kateri bom? Vse to mi meša kri v možganih. Sedmi razredi! Zdaj smo mi! Uh, srce mi vse bolj bije.

Poč! Zdaj se bo treba boriti za vsako mesto, za vsako sekundo.

Trava je mokra. Pazi, kako tečeš! Egon je nekam hitro začel, drži se ga. Prerivanje, spotikanje nog, udarjanje. Dobro je, tudi to je mimo. Drugi sem. Kriza. Vzdrži, še malo, še en krog. Egon omaguje, prehitvam ga. Uh, kostanj, skoraj bi me zadel. Pogledam, seveda, nekateri so ljubosumni, da sem ga prehitel. Pusti jih! Dalje! Mimo tribune tečem, čujem glasno navijanje: »Žuka, Žuka!« Iz druge strani pa: »Dreč, Dreč!« Drži se me, še malo Mitja še pol kroga. Vsak korak je težji. Nog ne čutim več. Kar same me nosijo. Še je za mano. Izstisni zadnje moči. Malo sem se oddahnil. Še pol krivine in na cilju sem. Kriki: »Žuka!« Vse glasneje jih slišim. Da, še malo in tu sem, še petnajst korakov. Dreč! Je za mano, dober je. Cilj! Listek? Oh, za nogavico je, izgubil sem ga. Tovarišica piše novega.

Tovariši mi čestita. Veliko čestitk prihaja iz vseh strani. Ne utegnem vse naenkrat sprejeti. Čaj! Da, prilegel bi se. Ampak kje je? Odnegli so ga. Razglasi- tev! Ekipo smo prvi. Ne, ajecvi so prvi! Še ena pomota! Zmegal je osmi!

Mitja Žuran, 8/b,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

NA EKSKURZIJ V LJUBLJANI

V sredo, 12. septembra 1984 ob 6. uri in 40 minut smo krenili z železniške postaje v Ptuj.

V vlaku je bilo še kar prijetno, vendar mi je od dolge vožnje postalo slabo. Vozili smo se približno tri ure. V Ljubljani smo si najprej ogledali naravoslovni muzej. Videli smo okostje mamuta, nekaj človeških okostij in drage kamne. Pot smo nadaljevali po »živih« in hrupnih ljubljanskih ulicah. Končno smo prispeli v veliko stavbo—galerijo. Malo smo bili razočarani, saj je bil njej najlepši del zaprt, vendar smo vsi uživali ob pogledih na slike slovenskih mojstrov baroka, zaradi dolge hoje pa so postajali naši želodci vse glasnejši. Ustavili smo se v veleblagovnici Maximarketa. Tu smo se okrepčali in si odpočili. Nato smo se še

ustavili ob Röbbovem vodnjaku, si ogledali magistrat, veliko ljubljansko tržnico, Tromostovje in Zmajski most.

Ker nas je pričel čas preganja- ti, smo pohiteli na vlak in se odpravili proti mnogo manjšemu in manj znanemu, vendar veliko lepšemu in čistejšemu Ptuj.

Vasja Robin, 7/c,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

29. SEPTEMBER, DAN PIONIRJEV

»So že prišli?« Tovariš mi je dejal: »Ja, pridi greva jih pozdravit.« Stopam po šolskem hodniku in preiščujem. Eno leto je že minilo, odkar so nam prišli v goste, pobratimi OŠ 8, maj iz Varaždina. Danes, ob dnevu pionirjev so spet tukaj. Ne tako množično kot lani, prišli so pa le. Upam, da se bodo med nami počutili prijetno. »Oh, sem že tu«, pomislim. Potrkam po vratih, na katerih piše — pisarna. Stojim v sobo tovarišice ravnateljice in pozdravim. Za mizo so že sedeli gostje iz Varaždina, trije učenci in tovariš. Seznanila sem se z njimi in prisledla. Nekaj časa smo se pogovarjali o pouku, ocenah, zbiralnih akcijah, nato pa smo se odpravili na pionirsko konferenco, ki je bila v šolski telodavnici. Tu je bilo mnogo pionirjev naše šole, pionirji OŠ Franca Osojnika, mentorji in gostje OŠ 8, maja Varaždin. Sprejeli smo sklepe za naloge, ki jih bomo opravljali v tem šolskem letu, da se bomo marljivo učili, imeli lepe uspehe in s tem uresničevali željo tovariša Tita. Za zaključek smo še prisluhnili kulturnemu programu. Na koncu mi je postalo vroče, saj voditi tako konferenco ni od mah.

Toda to ni bil konec dneva pionirjev. V planu smo imeli še športno srečanje. Učenci naše šole bi se naj pomerili v atletiki z učenci osnovne šole Franc Osojnik. Zato sem se s prijatelji iz Varaždina odpravili na stadion odkoder smo opazovali, navijali in ocenjevali tekmovalje učencev. Toda čas je teklen in tovarišica mi je predlagala, da bi se vrnili z gosti v šolo, ker se morajo kmalu vrniti domov.

»Prav, škoda.« odgovorim. Saj mi je bilo malo tudi žal, da ne bom videla vseh tekmovalj. Toda, če mora biti tako, pa naj bo. V šoli sem skupaj s tovarišicami, prijatelji iz Varaždina in tovarišico ravnateljico kosila, nato pa sem se morala posloviti, saj sem imela še opravke. Na poti proti domu sem ugotovila, da je bil na naši šoli 29. september slovesen dan. To je bil praznik vseh pionirjev.

Nataša Arko, 6/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

JESEN PRI NAS DOMA

Gozdove, polja in sadovnjake je zopet obiskala že tako težko pričakovana jesen. V svoja mavrična oblačila je odela vso naravo, da se ponaša z njo kot kakšna kraljica. Klopotci pa nas že od konca poletja kličejo v vinograde.

Po dolgem deževnem obdobju so se kmetje lotili jesenskega spravila pridelkov, ki se ga že celo leto vesele. Tudi mi smo začeli z delom in sicer s spravilom drv. Ko smo pričeli s poljskimi pridelki, sem pomagala po svojih močeh, pa čeprav je v šoli šlo bolj na tesno. S pridelkom smo zadovoljni, naš celotni trud je poplačan.

Zelo me razveseljuje sadovnjak, saj se iz njega nikoli ne vrnem praznih rok in mi je ravno zaradi tega najlepši domači pridelok. V prostem času se je vedno našlo kako delo v njem in tudi okusnih jabolk nikoli ni zmanjkalo.

V tem času najraje obiščem gozd, ker mi kostanji in gobe pa tudi sveži zrak, zelo ugajajo. Vendar zraven dela na polju in učenja preostane le malo priložnosti za take akcije.

Vsi ti življenjski prostori so mi najbolj všeč v teh bleščicah barvah. Čudovit letni čas se mi zdi jesen, ko je na polju še vse živo in vsako najmanjšo stvarco si hiti pospravljati za zimo. Ko se vse to v mrzlem novembru počasi preneha, pa mi je jesen kar nekam zoprna. Seveda je prav, da si bo zemlja čez zimo počasi odpočila in se pripravila na naslednje leto. Trudna se bo pogreznila v spanec in debela snežna odeja jo bo čuvala. Le uboge ptice bodo prepuščene na milost in nemilost kruti zimi in pomrle bodo, če se jih mi otroci ne bomo usmili in jim natrosili zrnja, saj nam bodo v zahvalo vso pomlad pele.

Zdenka Habjanič,
7/a, OŠ Videm pri Ptuj

MOJ KONJČEK

Komaj čakam, da lahko igram nogomet. Ko pridem iz šole si naredim domačo nalogo. V prostem času igram nogomet. Potem pa pomagam mami. Zvečer grem zgodaj spat. Zjutraj pa komaj čakam, da pridem v šolo.

Torbo nesem v garderobo. Na igrišču me že čakajo prijatelji Damjan, Ivan, Janko, Gorazd, Milan in Stanko.

Do začetka pouka smo na igrišču. Vsi mokri pretečemo zadnji trenutek v razred. Tovarišica se jezi na nas, ker smo zasopihani.

Marjan Zadravec,
OŠ Vitomarci

„Oglarji“ iz Škofje Loke že petič zlati v Ptuj

Moja dolina, dragi moj dom, vedno se vračal k tebi spet bom! Onkraj lesene gozdne brvi, črka mladosti lep me spomin...

... je prepeval in igral ansambel OGLARJI iz Škofje Loke na Ptujskem festivalu domače zabavne glasbe leta 1980, ko je prvič ogled dlanj ptujškega občinstva, in od takrat se na Ptujski festival vsako leto vrača. Za skladbe — viže v ritmu valčke in polke „Moja dolina“ in „Oglarska“ s Ptuja '80, „Cipkarica“ in „Lepa Neža“ s Ptuja '81, „Na kmetih“ in „Čas mladosti“ s Ptuja '82, „Poljanska dolina“ in „Vinski kleti“ s Ptuja '83 so štirikrat zapored prejeli zlato značko Orfeja in posebno priznanje ter nagrado. Letos so nastopili z melodijama „Ven iz mesta“ in „Kako sem bogat“ ter že petič zapored prejeli zlato Orfejevo značko in so edini ansambel v Sloveniji, ki se lahko ponaša s petimi zlatimi odličji, za kar je tudi letos dobil posebno nagrado.

Lani je ansambel „Oglarji“ izdal prvo veliko ploščo, posnel samostojno televizijsko oddajo in uspešno gostoval med našimi rojaki v Zahodni Evropi. Z vodjem ansambla JOŽETOM TERANOM, ki je avtor številnih skladb, je o delovanju ansambla takole stekla beseda:

Od kdaj deluje ansambel „Oglarji“?

„Prej smo štiri leta delovali pod imenom — Ansambel „Planika“ in igrali v glavnem komercialno muziko. Leta 1979 smo se odločili, da pričnemo komponirati lastne skladbe in gojiti pristni domači melos. Hoteli smo poudariti, da prihajamo iz Škofje Loke, zato

smo iskali primerno zanimivost s tega dela Slovenije. Pri tem nam je pomagal Tomaž Tozon. Izbrali smo ime „Oglarji“ — oglarjenje je bilo in je še vedno deloma značilno za škofjeloške hribe z delom ter navadami iz preteklih časov. Da bi bili čim bolj izvirni tudi na pogled, smo si dali izdelati pravo delovno oglarsko nošo. Pri tem nam je pomagala tovarišica Makarovičeva iz Etnografskega muzeja v Ljubljani; skupaj smo šli na teren in po izpovedih starih oglarjev sestavili komplet oblačil, ki je bil izdelan iz lanenih in drugih naravnih tkanin...“

Stopate v šesto leto delovanja. Kateri člani sestavljate „Oglarje“?

„Ansambel sestavljamo: Janez Zihler (harmonika, orgle), Ivan Logonder (bas kitara), Matija Koritnik (klarinet, bobni, po potrebi vokal), Rajko Benedik (trobenta, pevec) in jaz Jože Teran (kitara, pevec), vsi smo glasbeniki — amaterji. Zaposleni smo v različnih organizacijah z vsakdanjimi obveznostmi, zato vneto dvakrat tedensko vadimo z vso resnostjo. Delati je treba profesionalno, z vztrajnostjo in veliko voljo do glasbe...“

Prav na Ptujskem festivalu ste se prvič javno predstavili v slovenskem glasbenem prostoru, z njim rasli in se potrjevali. Kako gledate na festival domače zabavne glasbe?

„Ko sem razmišljal o ustanovitvi ansambla, sem prišel v Ptuj in se spoznal s Tomažem Tozonom. Svetloval mi je idejo, domov in potem smo pričeli s pripravami. Prvi za nas sodelujoči ptujski festival nam je vril poleta, prav njemu se moramo zahvaliti, da smo prodrli, zato se vedno radi

vračamo... Na vsak festival smo se pripravljali z resnostjo, poklicnim odnosom, veseljem z nasvetom nam pomaga Franc Koštr, član ansambla bratov Avsenik, ki so nam za vzor. Zanesljivo je festival „odskočna deska“ za nove, manj znane ansamble. Zdi se mi, da je festival ubral pravo pot, da privablja veliko ansamblov, vendar je kvaliteten še premalo. Pozdravljam nastope že uveljavljenih ansamblov kot so „Štirje kovači“, „Dobri znanci“, „Ansambel Mihelič“, ne razumem pa zakaj na primer ne pride sodelovat ansambel „Lojzeta Slaka“ in podobni? Najbolj žalostno je, da neki sestav podpisuje pogodbo o sodelovanju, potem pa zaradi dobrega zaslужka odpove sodelovanje... Nekdo je dejal, da ne gre na festival, ker je „zastonj“ (prav bi bilo, da bi se povrnili vsaj stroški potovanja), vendar bi to ne smela biti ovira. „Oglarji“ smo bili veseli najbolj prve zlate orfejeve značke, vsako leto se moramo boriti za naslednjo, ki pa nam pomeni potrditev usmeritve, razvojne poti. Vesel sem, da se med narodom spreminja odnos do narodno-zabavne glasbe (pred leti je bil s prihodom disca v senci). Stajerci so veseli ljudje in radi sprejemajo domačo glasbo, veliko bolj kot pa Gorenjci, čeprav od tam izhaja. Ptujsko občinstvo vedno toplo sprejme nastopajoče...“

Izdali ste veliko ploščo in kaseto pri Založbi kaset in plošč RTV Ljubljana. Kako nastajajo skladbe?

„Poljanska dolina, mladosti milina, to leto otroštva, sva s Soro užila...“ je refren ena najuspešnejših skladb s prve velike plošče. Na plošči je dvanajst skladb, polk

in valčkov. Deset skladb sem uglasbil sam, za pet skladb je napisal besedilo Ivan Sivec; eno izmed skladb je v celoti napisal Janez Zihler, dve besedili sta narodni, eno pa smo povzeli od Simona Jenka. Na koncu je polka „Oglarska“, ki karakterizira oglasništvo. Viže so ubrane na teme o naravi, ljubzenski tematiki, ipd. Pri zlaganju viž rajši prilagam glasbo na že napisana besedila, vendar pa je v primeru pri plošči nastala najprej glasba, kasneje pa je besedilo napisal Ivan Sivec. V domači glasbi so največji problem besedila. Slednja morajo imeti sporočila tudi čez dalj časa — važna je kvaliteta. Ivan Sivec piše čudovita besedila. K sodelovanju bi povabil še kakšnega dobrega pisca besedil...“

Radijski, televizijski nastopi, turneje, uspehi?

„Skladbe s plošče predvaja v rednem sporedu ljubljanski radio in nekatere lokalne radijske postaje, posneta in predvajana je bila samostojna televizijska oddaja. V organizaciji Slovenske izseljenske matice smo lansko jesen gostovali med našimi rojaki po Franciji, Belgiji in Nizozemski. Največje priznanje oziroma uspeh je, da člani sestava ansambla toliko časa skupaj nastopamo in kujemo nove skladbe, načrte... Glasba nam pomeni družo polovico življenja; vseskozi se „bojiš“ da dosežeš neki nivo, da lahko posnameš ploščo in ljudem ponudiš gotov izdelek — nato pa se nadalje „boriš“, da bi se izboljšal in delal novo...“

Vaši bodoči načrti?

„Pred kratkim smo posneli štiri skladbe, od katerih je festivalska, venček narodnih in polka „Za urne pete.“ Jeseni nameravamo posneti še skladbi „Pod domačo streho“ in

Oglarji iz Škofje Loke na XV. Ptujskem festivalu

Foto: LANGERHOLC

„Orač“. Naši izseljenci društva „Zvon“ iz Harrlema na Nizozemskem so nas povabili na nastop ob priložnosti srečanja izseljenskih zborov društev Evrope, ki bo 16. septembra. Cilje nam je delati s takšnim zagonom in tempom naprej kot doslej, izdati drugo veliko ploščo posneti nove radijske posnetke in televizijske oddaje, gostovati v različnih krajih, sodelovati na turnejah ptujskem in števterjanskem festivalu. Če bo čas dopuščal bomo v zimskem času našudirali koncertni program za slovensko turnejo.

Kot zanimivost naj navedem, da je ansambel „Oglarji“ začitni znak z nazivom ansambla izdelal Jože Trobec, avtor maskote „Vučka“ za minulo sarajevsko olimpijado...“

In za konec, še o skladbah, s katerima ste nastopili na letošnjem XV. ptujskem festivalu domače zabavne glasbe?

„Na prvem večeru letošnjega festivala smo nastopili z valčkom „Ven iz mesta“ na besedilo Ivana Siveca in glasbo Jožeta Terana in polko „Kako sem bogat“ na besedilo Franca Murka in glasbo Jožeta Terana. Zaradi angažiranosti besedila skladbe „Ven iz mesta“ sem ga uvrstil za festival saj se dotika problema, tako se mesta iz dneva v dan spreminjajo, njihove prebivalce pa iz betona vleče nazaj k naravi... Skladba „Kako sem bogat“ predstavlja karakteristično, skromno in hudomušno pa tudi težaško oglarsko delo... ki zveni takole:

„Pa ne veš dekljč mlad, kako sem bogat, saj oglje črno, je moje zlato, koder kopa žari, srce mi gori, le za tebe dekljč, za druge nič!“

DRAGO PAPLER

Strelec na položaju, drugi z desne (s klobukom) je letošnji najboljši strelec Štefan Skok

Ugotavljanje zadetkov in seštevane nastreljanih krogov

PREIZKUS USPOSOBLJENOSTI REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

Za večino pripadnikov Zveze rezervnih vojaških starešin v naši občini je značilno, da nenehno skrbijo za dopolnilno izobraževanje. Zavedajo se, da brez dopolnilnega izobraževanja ne bi bili kos nalogam, ki so jim naložene na področju obrambnih priprav, saj se vojna tehnika hitro razvija, s tem pa tudi način in oblike vojaških aktivnosti.

Samoizobraževalne aktivnosti starešin spodbuja tudi Občinska konferenca ZRVS Ptuj z različnimi predavanji informiranjem prek literature in preverjanjem vojaških spretnosti

in poznavanje tematike s področja obrambnih priprav. Posebna oblika spodbujanja pa je taktično orientacijsko tekmovanje, ki ga konferenca organizira vsako leto v drugem kraju naše občine.

Letošnje je bilo minulo nedeljo v Juršincih. Tekmovalne ekipe iz krajevnih konferenc ZRVS so se pomerile v reševanju taktične naloge, streljanju z malokalibrsko puško, metu ročne bombe in orientacijskem pohodu. Tekmovanje je nudilo videz tovariškega srečanja, ki je bilo pomembnejše od uvrstitve

na posamezno boljše ali slabše mesto. Brez uvrstitve pa na tekmovanju le ne gre, zato je treba omeniti vsaj najuspešnejše. Ekipo je bila najuspešnejša ekipa Hajdine pred Majšperkom in Stopercami. Posamezno je taktično nalogo najboljšje rešil Jože Ekart, Hajdina, najboljši strelec je bil Štefan Skok. Turnišče na orientacijskem pohodu pa je bil najuspešnejši Branko Kancler. Rogoznica.

Besedilo in posnetki: L. Cajnko

MOTOKROS

Gajser zmagovalec dirke

V Dolu pri Ljubljani je v organizaciji AMD Lukovica bila zadnja republiška dirka v motokrosu za vse kategorije. V kat. 125 ccm je prijetno presenetil Gajser, član AMD Ptuj, ki je v prvi vožnji zmagal, v drugi pa bil tretji; kar je zadostovalo za končno zmago. Mlad perspektivni tekmovalac se je s to zmago dostojno poslovil od tekmovalne sezone in ljubiteljev motokrosa, ter odhaja v začetku novembra na odsluženje v JLA. Želimo mu čimboljše počutje v novem okolju ob novih dolžnostih ter na vrnitev, ko bo spet lahko „zajahal“ tekmovalni stroj in vozil novim uspehom nasproti.

Frangež peti

Na pozivnem tekmovanju v Angerju — Avstrija je nastopil med slovenskimi tekmovalci tudi Marjan Frangež, član AMD Ptuj. V kat. 125 ccm ni imel sreče in je padel ter ostal brez uvrstitve.

V kat. 250 ccm pa je z odličnima vožnjama privozil na 5. mesto v končni uvrstitvi, ter prejel lep pokal v trajno last.

Proga je bila zelo težavna, polna pasti in razmočena, tekmovanje pa si je ogledalo nad 3000 gledalcev.

KROS

Reprezentanca občine Ptuj deseta

Na 19. tekmovanju občinskih reprezentanc na krosu Dela v Litiji, je nastopilo 45 slovenskih občin s 1628 tekmovalci, ki so nastopili v 18 kategorijah. Nastopili so tudi tekmovalci in tekmovalke občine Ptuj, ki so s svojimi uvrstitvami pokazali zelo dobro pripravljenost. Nedvomno pa bi bila uvrstitev še višja, če bi nastopili v vseh kategorijah — nastopili so v 12, ker ni bilo vseh tekmovalcev iz ptujskih srednjih šol (žal je zelo mali interes tako pri tekmovalcih kot pri telesnovzgojnih delavcih).

Organizacija tekmovanja je bila odlična, saj so prebivalci Litije z njo živelj, velika gostoljubnost, odlično obveščanje je nedvomno pripomoglo k uspehu tako množične prireditve — žal pa je ob koncu zatajila računalniška obdelava rezultatov, ki so bili znani šele pozno v noč.

Po skopih podatkih lahko naštejemo te tiste člane ptujске reprezentance, ki so se uvrstili med prvih šest in to: ml. pionirji 71 6. mesto Vindiš, ml. pionirke 71 2. mesto Strelec, st. pionirke 6. mesto Vindiš, v tej kat. 2. mesto ekipno, člani 4. mesto Vindiš. Vseekipno je zmagal Kranj z 947 točkami pred Trzinom 929 in Celjem 865. . . na 10. mestu Ptuj 678 točk itd.

Turnir v malem nogometu v nedeljo, 28. oktobra

Športno društvo Turnišče-Ptuj bo po uspešno končani ligi v malem nogometu organiziralo v nedeljo, 28. oktobra s pričetkom ob 8. uri turnir v malem nogometu. Turnir se bo odvijal na igrišču pri gradu Turnišče.

Prve tri ekipe bodo prejele lepe pokale in diplome,

pozabili pa ne bodo na najboljšega strelica in golmana.

Ljubitelji malega nogometa, udeležite se turnirja v malem nogometu, ki bo morda tudi zadnji v tem letu na odprtem igrišču. Vabimo tudi vse tiste ekipe, ki so sodelovale v ligi Turnišče-84. Vabljeni!

ZB

KONČANA LIGA V MALEM NOGOMETU TURNIŠČE — 84

V mesecu aprilu tega leta je Športno društvo Turnišče-Ptuj organiziralo ligo v malem nogometu. S tem je hotelo spodbuditi predvsem ZTKO, da bi tako ligo organizirali na območju občine. Dosegli so delen uspeh, kajti ligo je organizirala MNZ Ptuj. Seveda pa ligo organizirati in voditi ni lahko, pri tem so se zagnani člani društva srečevali s številnimi problemi, pa so kljub temu ligo speljali do konca. Vrstni red po spomladanskem in jesenskem delu je sledeč:

1. Budina	14	12	0	1	24
2. D. Kveder	14	9	1	4	19
3. Lotos	14	7	2	4	16
4. ŠD Turnišče	14	5	2	7	12
5. Lancova vas	14	6	0	7	12
6. Mladi Turnišče	14	5	0	9	10
7. Flamengo	14	2	1	9	5
8. Floserke	8	3	0	5	6
9. Poetovio	7	2	0	5	4
10. Velika Neretlja	— diskvalificirana po 2. kolu				

Ekipe Floserke in Poetovio sta sodelovali le v spomladanskem delu lige.

V ligi sta se vseh srečanj udeležili le ekipe ŠD Turnišče in Mladi Turnišče, ki se nista ustrašili nobenega nasprotnika in vedno prišli na športno bojišče. Srečanja se niso udeležile ali so ga predale Budina — 1, D. Kveder — 1, Lotos — 1, Flamengo — 1 in Lancova vas — 2 srečanja. V ligi je bilo doseženih 331 golov, povprečno na tekmo 6 golov.

Najboljši strelec lige je Ivan Bezjak iz ekipe Budina. Najboljši golman pa Drago Živič iz ekipe ŠD Turnišče, golmana smo izbrali predvsem po obrambah, ki jih je pokazal na голу in ne po zadetkih, ki jih je prejel.

Športno društvo se zahvaljuje vsem igralcem in ekipam, ki so sodelovali v ligi malega nogometa TURNIŠČE-84, ter jih vabi na podelitev pokalov in priznanj, ki bo v nedeljo, 28. oktobra ob 9. uri na igrišču pri gradu Turnišče. Vabljeni!

ZB

V soboto start košarkarjev

Po spremembi košarkarskega tekmovanja v celotnem košarkarskem sistemu ter po ukinitvi drugih zveznih košarkarskih lig, mimogrede omenimo, da so v drugi zvezni košarkarski ligi zahod iz Slovenije tekmovalne naslednje ekipe: TIMA MTT iz Maribora, Slovan iz Ljubljane, Ilirija iz Ljubljane in ekipa Novolesa iz Novega mesta, je prišlo prav tako do spremembe tekmovanja v republiških ligah. Tako bodo omenjene ekipe v letošnji tekmovalni sezoni 84/85 tekmoval v prvi republiški košarkarski ligi. Po vrnitvi teh ekip v I. Slovensko košarkarsko ligo je izpadlo iz prve republiške lige kar šest zadnje uvrščenih ekip. Med njimi je žal tudi ekipa Ptuj, čeprav je v tekmovalnem obdobju 83/84 pristala na solidnem devetem mestu med dvanajstimi tekmovalnimi ekipami. Zraven ekipe Ptuj je še naslednje ekipe zadela ista usoda: Kovinarja iz Stor, Zagorje, Litijo, Tolmin in ekipo Ježice iz Ljubljane. Tako bodo omenjene ekipe tekmoval v tekmovalnem obdobju 84/85 v drugih republiških ligah. Tekmovanje bo potekalo v dveh fazah.

I. Faza

V štirih skupinah sodeluje po 8 do 10 ekip. Skupine se formirajo glede na število prijavljenih ekip na njihovo teritorialno razporedjenost, pri čemer dve skupini pokrivata vzhodni, dve skupini pa zahodni del Slovenije. Tako bo ekipa Ptuj nastopala v I. skupini, ki tvorijo naslednje ekipe: Gornja Radgona, Ruše, Koroška, Slovenj Gradec, Bistrica, Rogaška, Garant, Elektra.

Člani Košarkarskega kluba Ptuj se bodo 27. 10. 1984 srečali v gosteh z enim izmed favoritov v ligi z ekipo Rogaške. Članice Košarkarskega kluba Ptuj pa bodo tekmovanje začele malo kasneje in se bodo v prvem kolu 10. 11. v Ptuj u srečale z ekipo Sentvida.

Z. I.

KARATEISTI VABIJO MLADE V SVOJE VRSTE

Kot je znano, ptujski pa tudi ormoški karateisti dosegajo doma in na mednarodnih športnih srečanjih vse več uspehov. Da je to res smo se prepričali, ko so nedavno tega na evropskem prvenstvu osvojili kar tri bronaste odličja, o čemer smo v Tedniku že poročali. Ker se sedaj začne nova športna sezona, se je Klub borilnih veščin v Ptuj odločil, da bo sprejel v svoje vrste precej novih članov in sicer so nam povedali, da se lahko v njihov klub vpiše vsak, ki ga ta šport veseli, ki je dopolnil 8 let starosti. Vpisovali bodo vsak ponečeljek in četrtek od 18. — do 20. ure v klub mladih (vhod za blagovnice).

Iz programa borilnih veščin, ki so ga skrbno pripravili, je razvidno, da bodo lahko mladi trenirali karate, judo, semi contact, full contact, trening z orodji, s palico, nožem. . . In kot zanimivost naj zapišemo, da bodo letos v Ptuj imeli tudi KUNG FU sekcijo, kar je prva v Sloveniji. Mladim je ta športna veščina brez dvoma dobro poznana, saj so si nastope danes legendarnega Bruce Lee-ja že lahko

večkrat ogledali v ptujskem kinu. Prav sedaj, ko to poročamo, je v Jugoslaviji glavni instruktor kung fu-ja Leung Ting iz Hong Konga, ki je imel v Zagrebu že tudi seminar. V Jugoslaviji pa sta glavna instruktorja Slavko Truntič in Milan Prosenica, zadnji je sodelavec ptujskega kluba. Treninge pa bo vodil Vladimir Sitar, ki je bil prav tako na večdnevem seminarju pri Leung Tingu. Mladim se torej v tajne tega danes že zelo popularnega športa brez dvoma odpirajo vrata na stežaj, zato kljub borilnih veščin v Ptuj vabi v svoje vrste vse, ki se resno zanimajo za ta šport, da se čimprej vpišejo. Prepričani smo, da bodo mnogi slej ali prej lahko pokazali svoje znanje tudi v mednarodnih arenah.

Omenimo naj še to, da bodo ptujski in ormoški karateisti že v soboto, 27. oktobra nastopili na 3. turnirju prvenstva Slovenije, ki bo v Celju. O rezultatih bomo poročali v prihodnji številki.

Franjo Hovnik

ROKOMET

Drava—Fužinar 23:21 (12:11)

Domačinke so s požrtvovalno igro v četrtfinalu zaslužno premagale svoje sovratnice. Gostje so prikazale odlično igro in presenetile. Tesen rezultat v prvem delu, prav tako pa v nadaljevanju, je predvsem zaradi odlične igre obeh obramb, ki niso dovolile, da bi si katera od ekip pridobila večjo prednost v zadetkih.

Proti koncu tekme je uspelo domačinkam zvišati razliko na tri gole, kar je bilo dovolj za zmago.

Sodnika Dorn in Hlačar iz Celja sta tekmo dobro sodila. Uspešne za Dravo so bile: Vičar 11, Steharnik 5, Radanović 3, Galun 2, Gomilšek in Vtič po 1 zadetek — za Fužinar pa Brglez 8, Praznik 6, Kotnik 3, Zafošnik 2, Rek in Poklepa po 1 zadetek.

Drava—Fužinar 25:30 (11:14)

Na stadionu Drava sta nastopili pred maloštevilnimi gledalci ekipe v naslednjih postavah Drava: Valenko, Kamenšek 2, Matjašič 3, Tumpaj, Bezjak 1, Sabo 3, Peklarič 4, Žmavc 3, Habjanič 9, Baklan.

Fužinar: Komar, Borstner, Golčar, Mrdavič 12, Mikeln 2, Magdič 3, Korbar 3, Gradišnik 3, Haber 6, Srot, Bežjak 1, Radovič.

Vse do 20. minute je bila igra enakovredna in rezultat tesen. Gostom je uspelo do odmora pridobiti prednost, ki jo v nadaljevanju niso več izpustili. Domačini so kljub priložnostim predvsem na račun netočnih metov in ob odlični obrambi vratarja Radoviča izgubili. Sodnika brata Alojz in Jože Vereš iz Bakovec sta tekmo dobro sodila.

Drava—Bakovci mladinci 13:10 (8:9)

Z boljšo igro v drugem delu je dimačim mladincem uspelo premagati svoje sovratnice. Tekmo sta sodila Bogdanovič in Luk iz Murske Sobote. Najuspešnejši so bili za Dravo Žmavc 5, Habjanič 4, za Bakovce pa Buzeti 5.

Pionirji Drave uvrščeni v naslednje tekmovanje

V Veliki Nedelji je bilo tretje srečanje pionirskih ekip, kjer je pionirjem Drave uspelo uvrstiti se v višje tekmovanje. Izgubili so proti Ormožu 10:22 in premagali Veliko Nedeljo s 16:7.

NOGOMET

Drava—Nafta 2:2 (0:1)

Deževno nedeljsko popoldne je privabilo na stadion Drave nekaj nad sto gledalcev. Če ne bi videli zadnjih treh minut, bi verjetno razočarani zapuščali stadion. Že v prvih minutah sta obe ekipi zapravili možnosti za dosede zadetka. Kljub temu pa je gostom uspelo po napaki domačih obrambe doseči v 7. min. zadetek, ko je Ivanič po predlošku iz levega krila povsem nemoteno z vole udarček poslal žogo v mrežo.

Nadaljnjih 80 min. je uspevalo gostom s požrtvovalno in umirjeno igro preprečevati in odbijati nalete domačinov, ki so želeli izenačiti. Vse preveč je bilo individualnih akcij, ki so se razblinile v gosti obrambi in vse prerediti so bili strelji na vrata gostov.

Kazalo je, da bosta točki odšli iz Ptuj, ko je v 87. min. po napadu z leve strani v kazenskem prostoru gostov bil zrušen Glažar in sodnik Bačelič iz Maribora je pokazal na belo točko. Z dobro umerjenim udarcem je Hvalec izenačil. V isti minuti je bila ponovno dosejena 11-metrovka, ko je v domačem kazenskem prostoru spodrsnilo obrambnemu igralcu Levaniču, ki se je pri tem z roko dotaknil žoge. Z bele točke je dosegel zadetek Pal. Kratek čas je ostal do konca — kratkotrajno je bilo veselje gostov, ko je v 89 minuti po lepem predlošku Hvaleca prodrl pred vrata Glažar ter dokaj prisebno poslal žogo mimo vratarja in tako postavil končni rezultat.

Za Dravo so nastopili: Majcenovič, Ramšak, Škerjanec, Levanič, Kralj, Kodrič, Kmetec, Glažar, Krajnc, Čeh, Hvalec, Emeršič; za Nafto pa Nikulič, Farkaš, Pongrac, Kosi, Lebar, Suč, Ivanič, Perša, Marton (Ribarič), Pal in Zalik.

Dravinja—Aluminij 2:3 (1:1)

Prvenstvena nogometna tekma ONL — Vznod. Stadion v Zrečah, gledalcev 300. Aluminij: Škrget, Steiner, Zupanič (Muratovič), Panikvar, Jauševc, Simič, Letonja, Koren, Radolič, Žitnik, Nikolič.

Nogometiški Aluminij sta v derbiju območne nogometne lige zaslužno premagali svoje nasprotnike, ter tako osvojili pomembni točki, ki jih še naprej uvrščata v vrhu razpredelnice. Začeli so zelo dobro. Bili so boljši nasprotnik in hitro povedli. Domačini so rezultat izenačili in s tem se je odšlo na odmor. Po odmoru so igralci Aluminija zaigrali zelo pametno in napade domačih zaustavljali pred svojim kazenskim prostorom, nato pa s hitrimi protinapadi ogrožali domača vrata. Takšna taktika jim je v nadaljevanju prinesla dva dragocena zadetka. Strelica sta bila Panikvar in Nikolič. Zraven teh zadetkov, pa bi še lahko dosegli kakšnega, saj Nikolič, Radolič, Žitnik niso znali izkoristiti zares lepih priložnosti za zadetek.

V naslednjem srečanju se bodo nogometiški Aluminija pomerili v Kidričevem z nogometiški Peki.

Dravinja — Aluminij 3:0

Mladinci Aluminija so tokrat zaigrali slabše, kot na prejšnjih srečanjih in izgubili z dokaj visokim rezultatom. Realizacija jim tokrat ni bila dobra, saj bi lahko bil rezultat bolj tesen, ali celo neodločen.

Danilo Klajnšek

Vabimo vas, da se z vplsom v

PLESNI TEČAJ

pridružite množici ljubiteljev plesa, družabnosti, sprostitve in rekreacije. V programu imamo standardne in latinsko ameriške plesne, ki jih poučujemo v dveh stopnjah:

začetni: počasni in dunajski valček, foxtrot, slow ritem, polka, jive, osnove disco gibanja

nadaljevalni: cha-cha, rumba, samba, tango, rock n roll, disco gibanje in modni plesi.

Po želji organiziramo tudi izpolnjevalne tečaje. Tečaji obsegajo osem vaj po dve šolski uri. Vaje so enkrat tedensko — ob istem času in na isti dan kot je pričetek tečaja.

ORGANIZIRAMO POSEBNE ZAČETNE TEČAJE
za učence osemletk: pričetek v petek, dne 9. 11. 1984 ob 16. uri
za mladino: pričetek v ponedeljek, dne 5. 11. 1984 ob 17. uri
za odrasle in zakonce: pričetek v četrtek dne 15. 11. 1984 ob 20. uri

Razpored nadaljevalnih tečajev bomo objavili naknadno. Vsi tečaji so v dvorano Narodnega doma (Jadranska 13). Za vse dodatne informacije smo vam na voljo vsak ponedeljek in petek od 18. do 20. ure in ob sredah od 15. do 17. ure (tokrat tudi po telefonu 772-4911), ko se lahko tudi prijavite.

Vabi
DPD „Svoboda“ Ptuj
Plesna sekcija

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 26. OKTOBRA:

8.50 TV v šoli: TV koledar, Kaj dela, kako dela, Grozd v barvah, Francoščina, Kaj je film, Poročila; 10.35 TV v šoli: Zgodovina—Zakonodaja v dobi Nemičev, Risanka, Planet Zemlja — Naravni predeli na Zemlji, Zgodovina znanstvenofantastičnega filma: Prepovedan planet 1956, Risanka, Literarna teorija — Platon, Na konicah prstov; 17.05 B. Binns: Proti vetru — Opoj podjetnosti, avstralska nadaljevanka.

SOBOTA, 27. OKTOBRA:

7.45—11.55 in 13.10—00.05 Teletekst RTV Ljubljana; 8.00 Poročila; 8.05 Ciciban, dober dan; 8.20 Zbis: Ciciban teče v zeleni dan; 8.35 Smogovci, otroška serija TV Zagreb; 9.05 T. Seliškar: Bratovščina: Sinjega galeba, mladinska nadaljevanka; 9.35 Slovenska ljudska glasbila in godci: Čimbalist; 9.55 Skrivnostni svet A. Clarka: Čudno nebo, angleška dokumentarna serija; 10.25 Ljudje in zemlja; 11.25 Manjšine — bogastvo Evrope: Nema problema, dokumentarna oddaja o Hrvatih in Gradiščanskem; 11.50 Poročila; 13.25 PJ v nogometu Vardar—Dinamo ali Iskra (Bugojno)—Hajduk; 15.15 PJ v vaterpolu Jug—Kotor; 16.15 Euroshow, ponovitev I. dela zabavnoglasbene oddaje; 17.00 PJ v košarki Bosna—Cibona, prenos; 18.30 Čudeži narave, kanadska poljudnoznanstvena serija; 18.55 Animirani film; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Nocoj iz Cankarjevega doma — Koncert ob 35-letnici folklorne skupine Tine Rožanc, prenos; 22.05 Zrcalo tedna; 22.25 Nevarne mačke, francoski film (CB); 00.00 Poročila.

NEDELJA, 28. OKTOBRA:

8.55—13.05 in 14.20—22.20 Teletekst RTV Ljubljana; 9.10 Poročila; 9.15 Živ zav, otroška matineja; 10.05 Jack Holborn, ponovitev zahodnonemška mlad. nadaljevanka; 10.30 D. Butlet — V. Labella—G. Montaldo: Marco Polo, ponovitev italijanske nadaljevanke; 11.40 625, oddaja za stik z gledalci; 12.00 Kmetijska oddaja; 13.00 Poročila; 14.35 Priljubimo tišini, oddaja za slušno prizadetete; 15.05 Mostovi; 15.35 Visok pritisk, zabavnoglasbena oddaja TV Koper; 16.20 Poročila; 16.25 Močvirje, ameriški film (CB); 17.55 Športna poročila; 18.10 Letniki 1960—1970; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 S. Pavič: Banjica, nadaljevanka TV Beograd; 20.55 TV plošča: Dani Maršan; 21.15 Športni pregled; 21.45 Kronika borštnikovega srečanja; 22.15 Poročila; 22.15 Poročila.

PONEDELJEK, 29. oktobra:

8.50 TV v šoli: TV koledar, Rojstvo, Makedonščina, Za učitelja, Ustno izročilo danes, Poročila; 10.35 TV v šoli: TV berilo, Risanka, Angleščina, Prvaki v znanju, Risanka, Poklici: Tapet-

nik, Na konicah prstov; 17.00—22.50 Teletekst RTV Ljubljana; 17.15 Poročila; 17.20 Smogovci, otroška serija TV Zagreb; 17.50 Pred izbiro poklica: Poklici v PTT prometu, izobraževalna oddaja; 18.25 Podravske obzornike; 18.40 Pet minut za rekreacijo; 18.45 Oddaja za mlade; 9.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 D. Poniž: Škof Tomaž Hren, predstava SLG Celje; 22.00 TV dnevnik II; 22.15 Kronika borštnikovega srečanja;

TOREK, 30. OKTOBER:

9.00 TV v šoli: TV koledar, Zaposleni v turizmu, Stara kultura Mezopotamije, Izbrali smo za vas, Kitajska, Poročila; 10.35 TV v šoli: Kemija povsod, Risanka, Metropolitanski muzej: Egipska zapuščina, Šola, Risanka, Dirigent, Po poteh izobraževanja; 16.05—22.30 Teletekst RTV Ljubljana; 16.20 Šolska TV — kemija: Elektrokemija; Slikarstvo XX. stoletja: Nepredmetni svet; 17.25 Poročila; 17.30 Zbis — A. Martič: Punčka; 17.45 Slovenska ljudska glasbila in godci: Akordične citre Rada Kokalja; 18.25 Obalno—kraški obzornik; 18.40 Rudnik in njegova okolica, ameriški kratki film; 18.55 Knjiga; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 A. J. Cronin: Citadela, angleška nadaljevanka; 21.00 Aktualno: Kaj so rekli komunisti? 21.45 TV dnevnik II; 22.00 Iz koncertnih dvoran — G. Bizet: Simfonija št. 1 v C-duru.

SREDA, 31. OKTOBRA:

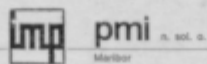
8.45 TV v šoli: TV koledar, Obiščimo arheološki muzej, Kultura govora, Nadnacionalne družbe, Računalniki, Poročila; 10.35 TV v šoli: Življenjske skupnosti: Mineralni vrelci, Risanka, Tenis, Kaj je kič, Risanka, Gledališče, Slike iz Slovenije — Semenji; 17.50—22.15 Teletekst RTV Ljubljana; 18.05 Poročila; 18.10 Ciciban, dober dan; Mavec; 18.25 Notranjski obzornik; 18.40 Mozaik kratkega filma: Gari Kasparov in preizkuševalci, sovjetska serija; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 35 mm — filmska delavnica ob belgijskem filmu Dhaulagiri — veliki izziv; 21.55 TV dnevnik II;

ČETRTEK, 1. NOVEMBRA:

9.40—12.15 in 15.10—22.00 Teletekst RTV Ljubljana; 9.55 Poročila; 10.00 Ljudske žalostinke; 10.20 Nepopolna zatemnitev, češkoslovaški film; 11.40 Mala morsk deklica, baletna oddaja KUD Karel Pahor; 12.10 Poročila; 16.25 T. Seliškar: Bratovščina Sinjega galeba, mladinska nadaljevanka; 16.55 Gallusove moralije (v izvedbi komornega zbora RTV Ljubljana); 17.20 Straža na Renu, ameriški film; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Tednik; 21.05 J. Clavell: Šogun, ameriška nadaljevanka; 21.55 Poročila.

DEŽURSTVO PREHRAMBNIH TRGOVIN

SOBOTA, 27. oktobra 1984
prodajalni BLAGOVNICA in PANORAMA.

elektrokovinar

IMP DO Projektiranje, montaža, industrija n. sol. o., Maribor, Ljubljanska 9
TOZD ELEKTROKOVINAR Ptuj, n. sol. o.
Ptuj, Zadržni trg 11
Delavski svet temeljne organizacije Elektrokovinar Ptuj

RAZPISUJE
na podlagi določb statuta temeljne organizacije za 4 leta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del in nalog
- organizacijske sposobnosti, poznavanje montažne dejavnosti,
- moralno-politične kvalitete in aktiven odnos do samoupravljanja

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in kratkim življenjepisom ter program dela v skladu s razvojnim programom temeljne organizacije, pošljite v 15 dneh od dneva razpisa v kadrovsko-splošno službo temeljne organizacije Elektrokovinar Ptuj, Zadržni trg 11 z oznako „za razpisno komisijo“.

Kandidati bodo o poteku izbire obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

IMP DO Projektiranje, montaža, industrija n. sol. o., Maribor, Ljubljanska 9
TOZD ELEKTROKOVINAR Ptuj, n. sol. o.
Ptuj, Zadržni trg 11
Delavski svet temeljne organizacije Elektrokovinar Ptuj

RAZPISUJE
prosta dela oz. naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

TEHNIČNI DIREKTOR MONTAŽE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo elektro smeri,
- štiri leta delovnih izkušenj na vodstvenih delih oz. nalogah, opravljen strokovni izpit in da obvlada znanje enega tujega jezika,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti ter aktiven odnos do samoupravljanja.

Sprejeti kandidat združuje delo za 4-letni mandat.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljite v 15 dneh od dneva razpisa v kadrovsko splošno službo temeljne organizacije Elektrokovinar Ptuj, Zadržni trg 11 z oznako „za razpisno komisijo“.

Kandidati bodo o poteku izbire obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič n. sub. o.
Kidričevo

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija „Boris Kidrič“ Kidričevo, z. n. sub. o., objavlja oglas za sprejem delavca za opravljanje del oz. nalog za določen čas v TOZD Kontrola kvalitete in sicer:

LABORATORIJSKA KONTROLA KVALITETE SUROVIN, GLINICE IN PARE

št. 721 20 04 — ZA DOLOČEN ČAS — DO VRNITVE DELAVCA IZ BO

Pogoj: srednja šola — kemijske smeri
3 leta delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 3 mesece.

Delo je izmensko.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Kadrovska socialna služba delovne organizacije 8 dni po objavi. Prijav, ki bodo brez ustreznih dokazil, ne bomo upoštevali. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

Kino

PTUJ

Četrtek, 15. in petek, 26. oktobra: Drakula, angleška barvna srhljivka; sobota, 27. in nedelja 30. oktobra: NEPREMAGLJIVI GLADIATOR, italijanski barvni zgodovinski spektakel; torek, 30. in sredo 31. oktobra: ŽENA APAČ, italijanski barvni film;

mali oglasi

PRODAM staro hišo na Vičavi z nekaj zemlje. Tel. 773-444.

TOMOS avtomatik poceni (lahko nevozen) kupim. Tel. 772-577.
POSESTVO vseh kultur 2,5 ha z novo hišo in novim gospodarskim poslopjem v Slovenskih goricah takoj prodam ali menjam. Voda in elektrika v hiši. Naslov v upravi.
V GORIŠNICI 36 prodajam hišo s parcelo in njivo. Pisati na naslov: Marija Delič, Zagreb, Šeferova 10 ali na telefon (041) 212-983.

PRODAM ali zamenjam z doplačilom štedilnik 2 plin + 4) elektrika s popravilom pečice (za električni štedilnik 50 cm) ter kupim spodnje omarice kuhinje »Magnolija«. Seliškarjeva 12, Ptuj.

PRODAM avto Ford escord 1100 po ugodni ceni. Maks Kodrič, Dobrina 26, Žetale.

PRODAM Renault 4, obnovljen, registriran do 13. 7. 1985, cena 14 milijonov S din. Trebovšek, Zgečeva 10, Ptuj.

PRODAM traktor Ferguson 535 Delukse s plugi, enoosno kiper prikolico in kosilnico ali brez priključkov vse v dobrem stanju. Ferdinand Benko, Svetinci 7, Destrič.

PREKLICUJEM izražene žaljive besede zoper PTT delavce. Drago Vrtič, Dornava 136.

PRODAM Zastavo GTL 55, prevoženih 5.000 km, staro 11 mesecev. Herman Gaizer, Nova vas 25/D, tel. 773-545.

PRODAM več parcel za vikende ali celo posestvo skupaj. Filip Topolovec, Aškerčeva 8, Ptuj.

OPREMLJENO sobo oddam uslužbenki v Lackovi ulici 7.

PRODAM katrec — Renault 4, letnik 75, Franc Zemljak, Dravinjski vrh 4 A, Videm pri Ptuj.

IŠČEM deklo, ki ima veselje do dela v gostinstvu. Pogoj: nekaj prakse, starost nad 20 let. Bife Golob, Bučkovi, tel. 773-294 — popoldan.

AKVARIJ 100 l z ribicami in priborom prodam, cena ugodna. Tel. 773-276. Kličite po 16. uri.

HIŠO ali del hiše z vrtom na

robu mesta kupim ali vzamem v najem takoj. Naslov v upravi lista.

UGODNO prodam večjo količino zličkane koruze. Drago Predikaka, Lovrenc na Dr. polju 56.
PRODAM stabilno rezalko za železo in malo cirkularsko. Oglasi se vsak dan do 9. ure zjutraj na tel 772-319 ali na zvečer.

PRODAM skoraj nov šivalni stroj Bagat, cena 33.000,- din. Naslov v upravi.

ZIMSKA jabolka raznih sort, trgana po ceni 25 din — prodam. Marija Hojnik, Polensak 7.

MLADA družina z enim otrokom išče stanovanje v Ptuj ali okolici, v prostem času nudim pomoč v gospodinjstvu ali pri drugih opravilih. Naslov v upravi.

PRODAM večjo količino krmne pese, koruze v storžih, korenja in mlado kravo. Mezgovci 5, p. Dornava.

PRODAM koso Ultovo, novo, zadaj na hidravliko. Peter Kolaric, Čarmanova 6, Rogoznica.

TAKOJ vseljivo novo stanovanjsko hišo prodamo. Hlupič, Krčevina 52, Ptuj.

PRODAM mlado kravo, brejo, nevožno. Lizika Prevolskec, Žetale 99 (Varvasce)

PRODAM več sort jabolk na drevesu za ozimnico, cena 15 din/kg za prešo 7 din. Angela Medved, Podložje 31, Ptujška gora.

PRODAM novo prikolico za osebni avto. Alojz Tušek, Dravinjski vrh 7 a, Videm pri Ptuj.

PRODAM suhi žagan les za ostrešje. Inf. v soboto ali nedeljo. Naslov v upravi lista.

PRODAM pralni stroj — starejši, peč na olje EMO 5 in odprti sod — 200 l. Pešič, Gregorčičev drevored 8, Ptuj.

BISTRO JULIJA zaposli deklo z gostinsko šolo ali z nekaj gostinske prakse. Tel. 773-442.

UGODNO prodam perutninsko farmo s starejšo kmečko hišo v Novi vasi pri Markovcih. Inf. na tel. 701-152.

VRTNICE, paciprese, omorike, tise, brine nudimo po 25. oktobru. Franc Vnuk, vzgoja vrtnic Jastrebc 20, Kog, tel. 062/716-195.

agis-ptuj

TOVARNA AVTOOPREME,
GUMIJEVIH IZDELKOV, SERVISI
Rajšpova 16

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD PRECIZNA MEHANIKA vabi k sodelovanju kandidate za prosta dela oziroma naloge

SERVISIRANJE TAHOGRAFOV

Pogoj: poklicna šola — finomehanik
— 2 leti delovnih izkušenj

TISKANJE TRAKOV

Pogoj: — poklicna šola — kovinar — tiskar
— 1 leto delovnih izkušenj

Kandidati naj k prijavi priložijo dokazila o strokovni izobrazbi in opis dosedanjih delovnih izkušenj.

Prijave sprejema kadrovska služba DO AGIS Ptuj, r. o., Rajšpova 16. Rok za prijave je 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni v 30 dneh po odločitvi pristojnih samoupravnih organov.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in žene

Marije Skok

iz Vidma pri Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tem trenutku pomagali in stali ob strani

VSI NJENI

Mihaelu Roškarju

iz Podgorc 119

V ponedeljek 29. oktobra mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, skrbni atek in dedek. Njegovo srce ne bije več, telo več ne trpi. Naš dom je prazen, odkar ga ni več med nami. Ne mine dan, ne mine noč. — povsod je še navzoč. Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem preranem grobu in mu prizigate svečke.

Zalujoča: žena z otroci.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi moža in očeta

Jožka Klinca

iz Žabjaka 13

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, sorodnikom, sosedom, obrtniku Jožetu Šoštaricu, kolektivu Opekarne Žabjak, sošolcem in vzgojitelju Gradisovega internata Maribor, sošolcem 7. razreda osnovne šole Franc Osojnik, govniku KS Rogoznica za poslovilne besede in pevkam, g. župniku za opravljen obred ter vsem darovalcem cvetja in vsim, ki so nam izrekli sožalje.

Zalujoči: žena, sinova Štefan in Branko, mati, oče in bratje.

Tu na moji levi strani si počival se lani, ni besede, ni koraka prazno belo zglavje čaka.

A. Gradnik

Končana XII. Ptujška kulturna srečanja

Dvanajsta ptujška kulturna srečanja, ki so se začela 23. avgusta in že drugi potekajo v organizaciji občinske Zveze kulturnih organizacij, so bila v ponedeljek, 22. oktobra sklenjena s pristrčno slovesnostjo v avli srednješolskega centra in nato še s predstavo iz letošnjega Borštnikovega srečanja v ptujškem gledališču. Od otvoritve pa do zaključka so nam organizatorji predstavili skupno 15 različnih prireditev iz likovnega, filmskega, folklornega, glasbenega, gledališkega, literarnega, fotografarskega in plesnega področja. Obisk je bil v poprečju zelo dober, nekatere prireditve pa v celoti razprodane. Vse to pričča, da so nam kulturna srečanja postala takorekoč nepogrešljiva in da smo jih v teh letih sprejeli za

svoja, saj ponujajo resnično najboljše iz vrste umetniških področij. Letos je še posebej razveseljiva skrb za otroke in mladino, saj je bil v programu kulturnih srečanj tudi pester izbor za najmlajše (Lutkovni dnevi za otroke), za mlade pa dve gledališki predstavi in plesni nastop, čeprav tu težko ločujemo — kaj koga zanima, ali še točneje, ni je prireditve na kateri ne bi bilo določena števila mladih.

Pri Zvezi kulturnih organizacij občine Ptuj sicer razmišljajo o nekaterih manjših spremembah v organizaciji prihodnjih — trinajstih ptujških kulturnih srečanj. Osnovni koncept bo ostal — to je predstavitev vrhunskih dosežkov v slovenski in jugoslovanski kulturi. Srečanja sama pa bi naj bila nekoliko

krajša. Eden izmed vzrokov je tudi v tem — koliko tega lahko ljudje naenkrat sprejmejo, saj nam za podobne potrebe ostaja vse manj denarja. Morda bi kazalo denar razporediti na prireditve skozi vse leto in izven abonmaja pripraviti nekaj koncertov, gledaliških in drugih predstav, srečanja pa omejiti na največ mesec in pol.

Kakorkoli že, v Ptuj smo tudi skozi minule tri mesece imeli priložnost slišati in videti tisto, kar bi sicer bilo dostopno le nekaterim, dobrodošlo pa je tudi vsako razmišljanje o takih kulturnih srečanjih, ki bi jih približali še širšemu krogu naših delovnih ljudi in občanov.

mš

POD PTUJEM VRE

Ptujsko „podzemlje“ je v tem času pravo vrelišče. Mislimo seveda na tri kleti pod središčem starega Ptuja, kjer v tem času vre mošt. V kletih je prostora kar za 450 vagonov vina, za to količino pa skrbi 18 kletarjev na čelu z mladim glavnim kletarjem Jankom Zagorškom. Vemo, da je kletarjenje odgovorno in zahtevno delo. Vino je mnogo lažje pridelati, kot ga pozneje negovati. Poleg ptujskih, opravljajo to delo še v dveh zunanjih kletih — v Zavrču in Cirkulanah.

Kakšno je pravzaprav delo kletarjev? Začne se seveda že pri pripravi posode. V glavnem imajo lesene — hrastove sode, prostornine od 5 tisoč do

Janko Zagoršek, glavni kletar v ptujski kleti — med velikanskimi sodi.

40 tisoč litrov. Imajo tudi kovinske cisterne, ki pa za dobro nego vina niso primerne.

Pravo kletarjenje prične ob prevzemu grozdja. Ko grozdje predelajo v mošt, tega prečrpajo v že omenjene sode, kjer prevre in se sprejme v vino. V času vretja je v kletih ogromno plinov, zato je potrebno pred vstopom temeljito zračenje s pomočjo posebnih ventilatorjev. Iz dobrega mošta nastane seveda tudi dobro vino, iz slabega mošta pa tudi kletarji ne morejo narediti vina, ki ne bi nosilo značilnosti letine. Precej se da narediti tudi z dosladkanjem mošta in primernim zveplanjem. Količino enega in drugega določijo na osnovi analize, ki jo izdelajo v lastnem laboratoriju. Po vsem tem opravi potrebno še dva ali trikratno pretakanje. Šele nato pride vino do potrošnika, ki ga vsaj pri nas ne zna ceniti tako, kot bi si glede na dolg postopek pridobivanja in negovanja zaslužilo.

JB

POZIV ZA POBUDE IN PREDLOGE

Skupščina občine Ormož je pozvala delegacije temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, krajevnih skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge organe in organizacije v občini, da dajo skupščini občine Ormož pobude in predloge za pripravo programov dela zborov skupščine občine Ormož za leto 1985.

Pri pobudah in predlogih za pripravo programa dela zborov skupščine naj bi predlagatelji izhajali iz usmeritev, da bi skupščina v prihodnjem letu obravnavala le tiste zadeve, ki sodijo v njeno pristojnost in jih

SO ORMOŽ

je potrebno obravnavati v prihodnjem letu. Pri tem je potrebno dati poudarek zlasti:

- uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije,
- sprejemanju srednjeročnih in dolgoročnih planskih dokumentov občine, republike in federacije,
- pripravam in sprejemanju resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine, SR Slovenije in SFRJ.

— sprejemanju uresničevanja politike in aktov, ki so bili sprejeti v skupščini občine Ormož v preteklih letih,

— obravnavi odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih je treba sprejeti v prihodnjem letu.

Podobno opozorilo so poslali individualnim poslovnim organom večjih OZD v občini, oktobra lani, za letos pa smatrajo, da to ni potrebno. Zato so zaprosili vodje delegacij OZD in TOZD, da s tem pozivom seznanijo tudi direktorje, vodje delegacij v KS pa vostva krajevnih skupnosti.

- u

ČRNA KRONIKA

V tednu od 16. do vključno 23. oktobra so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v šestih prometnih nesrečah in pri tem zabeležili eno smrtno žrtev, dve hujiši in štiri lažje telesne poškodbe. Vzroki nesreč so bili: neupoštevanje prometnih znakov, izsiljevanje prednosti in nepredvidna vožnja s traktorjem. Na vozilih je tokrat materialna škoda ocenjena na okoli 145 tisočakov.

OPOZORILO VOZNIKOM!

Jesen je tukaj in z njo tudi vremenske nepravilnosti. Mrak je vse bolj zgoden, z njim prihaja zgodaj tudi megla, ki pa se ob jutrih še rada zadržuje po kotlinah. K temu je za nameček na naših cestah zaradi poljskih del vse več kmetijske mehanizacije. Ne samo, da je vožnja za njimi mučna zaradi počasnosti, na cestah je tudi vse več blata, ki ga vozila prinašajo s polja. Vožnja v takšnih razmerah zahteva nadvse resnega in previdnega voznika, ki bo znal ob vsaki nenadni spremembi tudi pravilno ukrepati. Žal pa je ravno obratno. V minulem tednu je bilo na območju ptujške občine več manjših nesreč, v katerih so bili udeleženci pod vplivom alkohola. Res je, da je čas trgatve, da ponekod mošt že vre, da ne gre ob delu brez kozarčka pijače, a nikakor ni res, da sedajo za volan vinjeni vozniki, tudi voznice. Tako ne ogrožajo samo sebe in sopotnike, ampak tudi ostale udeležence v prometu.

Darjan Horvat utrpel težje, voznik Jus pa na srečo le lažje poškodbe.

Že naslednji dan se je v istem križišču zgodila druga nesreča, sicer pa jih je bilo letos tam že čez 10. Škrajni čas, da se odgovorni resno zavejo posledic in — če drugače ne gre — spremenijo prometno signalizacijo, ali pa postavijo semafore!

TRČIL V PEŠČA NA PREHODU

V nedeljo, 21. oktobra ob 15.10 je prišlo do nesreče na Potrčevi cesti v Ptuj zaradi neprimerne hitrosti voznika osebne avtomobila Jožeta Kocjana iz Dajnkove ulice v Ptuj. Ta je peljal iz smeri Rogoznice proti Ptuj. V križišču z Gregorčičevim drevoredom je na prehodu trčil v pešca Alojza Tumpeja (roj. 1901) iz Gregorčičevega drevoreda. V nezgodi se je tako hudo poškodoval, da je v torek, 23. oktobra v ptujski bolnišnici za posledicami umrl.

-OM

Bratko Kreft med govorom v avli SŠC Ptuj

Borštnikovci Ptujčanom!

V mladinskem razstavišču ptujškega srednješolskega centra je na ogled razstava Borštnikovi nagajenci, ki so jo odprli v ponedeljek, 22. oktobra. Številno občinstvo, največ je bilo seveda srednješolcev, je najprej pozdravil predsednik ptujške občinske skupščine Franc Tetičkovič, zatem pa je govoril akademik Bratko Kreft. Poudaril je, da ga še posebej veseli, ker so Borštnikovi nagajenci prišli med Ptujčane, v mesto, polno starodavnih kulturnih spomenikov in z bogato kulturno zgodovino.

Po pozdravnih besedah so Borštnikovi nagajenci Slavko Jan, Ančka Levar-Brecljeva, Vida Juvanova, Maks Furjan, Vladoša Simičeva, Bert Sotlar in Stefka Drolčeva predstavili delček iz svoje bogate igralske ustvarjalnosti, nakar je zapel še komorni moški zbor iz Ptuja.

N. D.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

Jesenska dela dobro potekajo

V kmetijskem kombinatu Ptuj so dobro izkoristili vse dosedanje lepe jesenske dni in že opravili velik del jesenskega dela. Setev so opravili že na okoli 600 hektarjih, posejati pa morajo skupno 1096 hektarov. V polnem teku je tudi trgatve, ki pa bo kot predvidevajo končana v prvih dneh novembra.

Sladkorno peso so pospravili že na treh četrtnih površih, pospraviti jo morajo še z okoli 130 hektarov. Količinsko je pridelek pese najboljši doslej, v povprečju kar od 45 do 48 ton po hektarju. Sladkorja je v pesi sicer nekoliko manj kot so predvidevali pred spravilom. Dosedanje analize kažejo, da bo sladkorna stopnja v povprečju 15 odstotna.

JB

ČRNA TOČKA — PERŠONOVA ULICA!

Skoraj ne mine teden, da ne bi poročali o lažji ali hujiši nesreči v križišču Peršonove ulice z ulico 5. prekomorskih brigad v Ptuj, to je v bližini novega naselja. V tednu ki je za nami sta se spet zgodili dve hujiši nesreči. V četrtek, 18. oktobra ob 18.30 sta se na kolesu z motorjem peljala Igor Jus in Darjan Horvat proti Arbajterjevi ulici. Po prednostni cesti sta pravilno pripeljala v križišče, ko je vanju trčil voznik osebne avtomobila Rado Polajžar iz Lackove ulice, ki ni upošteval znaka STOP. V nesreči je

Franc in Marija Širovnik v poročni dvorani ob razglasitvi za zlatoporočena

Foto: Langerhole

ZLATI PAR ŠIROVNIK

V soboto, 20. oktobra sta na matičnem uradu v Ptuj ponovno stopila pred matičarja in pooblaščenega delegata SO Ptuj FRANC in MARIJA ŠIROVNIK, kmetovalca iz Slap 16, KS Ptujška gora in bila slovesno proglašena za zlatoporočena.

Franc je v začetku letošnjega leta že dopolnil 81 let, Marija pa bo šele decembra dopolnila 76 let. V zakonu so se jima rodili 4 otroci, danes pa ju razveseljuje 12 vnukov in tudi že dva pravnuka.

Poroke

Franc Šimenko, Zabovci 75 in

OBIŠČITE

JASMIN JAS

merkur 30

KJER VAM ZOPET NUDIJO VEČJO IZBIRO RAČUNSKIH IN PISALNIH STROJEV

merkur ptuj 1954-1984

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO—TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDRŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, novinarji: Jože Bračič, Nevenka Dobljekar, Majda Goznik, Ludvik Kotar, Martin Ozmeč in Marjan Šneberger. Uredništvo in uprava Radio — Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 750 dinarjev, za tujino 1.360 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Napodlagi zakona o obdobjevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK urščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.